

РЕПУБЛИКА СРПСКА
МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА

Е
НАЦРТ

ЗАКОН
О ПЛАТНИМ УСЛУГАМА

Бања Лука, децембар 2025. године

ЗАКОН О ПЛАТНИМ УСЛУГАМА

ГЛАВА I ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Предмет Закона

Члан 1.

Овим законом уређују се услови и начин пружања платних услуга, услови за оснивање, пословање, надзор и престанак рада платних институција, транспарентност услова и захтјева обавјештавања за платне услуге, права и обавезе корисника платних услуга и пружаоца платних услуга, правила о упоредивости накнада повезаних са платним рачунима, правила о промјени платних рачуна, правила и услови за приступ основним платним рачунима, појам и захтјеви функционисања платних система, надзор над пружањем платних услуга у Републици Српској, као и друга питања од значаја за платне услуге.

Значење појединих појмова

Члан 2.

(1) Појмови употребљени у овом закону имају следећа значења:

1) платна трансакција означава уплату, пренос или исплату новчаних средстава које иницира платилац или прималац плаћања или се иницира у име платиоца, при чему је њено извршење преко пружаоца платних услуга независно од правног односа, тј. правних обавеза између платиоца и примаоца плаћања,

2) платна трансакција на даљину је платна трансакција која је иницирана путем интернета или уређаја који се може користити за комуникацију на даљину,

3) платни налог означава инструкцију платиоца или примаоца плаћања свом пружаоцу платних услуга којом се захтијева извршење платне трансакције,

4) платни рачун означава рачун који се користи за извршавање платних трансакција, а ког отвара и води пружалац платних услуга за корисника платних услуга,

5) платни инструмент означава сваки персонализовану уређај или низ поступака, или обоје, уговорених између корисника платних услуга и његовог пружаоца платних услуга, а који се употребљава за издавање платног налога, односно за иницирање платне трансакције,

6) платни инструмент за плаћања мале новчане вриједности означава платни инструмент који се, у складу са оквирним уговором о платним услугама, односи искључиво на извршавање појединачних платних трансакција чији износ није већи од 60 КМ или чији укупни лимит потрошње не прелази 300 КМ или укупна вриједност новчаних средстава похрањених на том платном инструменту ни у једном тренутку не прелази 300 КМ,

7) иницирање платне трансакције означава предузимање радњи које су претходни услов за започињање извршења платне трансакције, укључујући издавање платног налога и спровођење аутентификације,

8) корисник платних услуга је физичко или правно лице које користи платну услугу у својству платиоца или примаоца плаћања или се пружаоцу платних услуга обратило ради коришћења тих услуга,

9) платилац означава физичко или правно лице које иницира платну трансакцију издавањем платног налога или давањем сагласности за извршење платне трансакције на основу платног налога који издаје прималац плаћања,

10) прималац плаћања означава физичко или правно лице које је одређено као прималац новчаних средстава која су предмет платне трансакције,

11) потрошач означава физичко лице које закључује уговор о платним услугама или уговор који се односи на електронски новац у сврхе које нису намијењене његовој пословној или другој комерцијалној дјелатности,

12) предузетник означава физичко лице које није потрошач, тј. означава пословно способно физичко лице које обавља дјелатност ради остваривања прихода, у складу са законом којим се уређују самостални предузетници,

13) новчана средства означавају готов новац, средства на рачуну и електронски новац у смислу закона којим се уређује електронски новац,

14) готов новац означава новчанице и кованице,

15) радни дан је дан у коме платиочев или примаочев пружалац платних услуга, који учествује у извршавању платне трансакције, послује тако да омогући извршење платне трансакције свом кориснику платних услуга,

16) датум валуте је референтно вријеме које пружалац платних услуга користи код обрачуна камате на новчана средства задужена или одобрена на платном рачуну,

17) референтни курс је курс на основу којег се врши рачунање при замјени валута, а који је доступним учинио пружалац платних услуга или који потиче из јавно доступног извора,

18) референтна каматна стопа је стопа на основу које се обрачунава камата и која је јавно доступна, а на коју не може утицати једнострана воља пружаоца и корисника платних услуга који су закључили уговор о платним услугама,

19) јединствена идентификациона ознака означава комбинацију слова, бројева или симбола коју пружалац платних услуга утврђује кориснику платних услуга и која се у платној трансакцији употребљава за недвосмислену идентификацију тог корисника или његовог платног рачуна,

20) средство за споразумијевање (комуникацију) на даљину је свако средство које пружалац и корисник платних услуга могу да користе за закључење уговора о платним услугама када нису истовремено физички присутни,

21) трајни носач података означава средство које кориснику омогућава да сачува податке који су му намијењени, те да тим подацима приступи и да их репродукује у неизмијењеном облику у периоду који одговара сврси чувања,

22) домаћа платна трансакција означава платну трансакцију код које пружалац платних услуга платиоца и пружалац платних услуга примаоца плаћања ту услугу пружају на територији Републике Српске, односно Босне и Херцеговине,

23) међународна платна трансакција је платна трансакција у којој пружалац платних услуга платиоца и пружалац платних услуга примаоца плаћања пружају платне услуге за платиоца или примаоца плаћања у различитим државама, као и платна

транзакција код које исти пружалац платних услуга ту услугу за платиоца пружа на територији Републике Српске, односно БиХ, а за примаоца у другој држави,

24) матична држава означава државу у којој се налази сједиште правног лица,

25) сједиште означава мјесто које је регистровано као сједиште правног лица, а ако правно лице у складу с прописима његове државе нема регистровано сједиште, онда је то мјесто из којег се управља његовим пословањем,

26) држава домаћин означава државу која није матична држава, а у којој правно лице пружа услуге преко пословне јединице или другог лица или у којој непосредно пружа услуге,

27) квалификовано учешће постоји када једно лице има:

1. само или са једним или више других лица која су са њим повезана или заједнички дјелују, директно или индиректно, 10% или више власништва над капиталом или учешћа у гласачким правима тог правног лица или

2. могућност ефективног вршења утицаја на управљање правним лицем или на пословну политику тог правног лица,

28) контролно учешће постоји када једно лице има:

1. само или са једним или више других лица која су са њим повезана или заједнички дјелују, директно или индиректно, 50% или више власништва над капиталом или учешћа у гласачким правима тог правног лица или

2. могућност избора или разрешења најмање половине чланова органа руковођења и управљања тог правног лица или

3. могућност ефективног вршења доминантног утицаја на управљање правним лицем,

29) матично друштво правног лица је друштво које у том лицу има контролно учешће,

30) зависно друштво правног лица је друштво у којем то правно лице има контролно учешће,

31) група друштава је група коју чине матично друштво, његова зависна друштва и правна лица у чијем капиталу то матично друштво и/или његова зависна друштва имају учешће, као и друштва која су повезана заједничким управљањем,

32) друштва повезана заједничким управљањем јесу друштва која нису повезана односом матичног и зависног друштва нити учешћем у капиталу у смислу тачке 31. овог става, а обухватају:

1. друштва којима се управља на јединствен начин у складу са уговором закљученим између тих друштава или одредбама статута или оснивачких аката тих друштава, или

2. друштва код којих иста лица чине већину чланова органа управљања или надзора,

33) повезаност, тј. уска повезаност је однос у коме су два или више физичких или правних лица међусобно, непосредно или посредно, повезана по основу:

1. власништва над капиталом или управљања капиталом од 20% или више гласачких права или капитала,

2. контролног учешћа,

3. чињенице да су оба или сва лица стално повезана са истим трећим лицем, односно контролним учешћем,

34) банка означава банку са сједиштем у Републици Српској која има дозволу за рад Агенције за банкарство Републике Српске (у даљем тексту: Агенција), у складу са законом којим се уређује њено пословање,

35) платна институција је правно лице са сједиштем у Републици Српској које има дозволу Агенције за пружање платних услуга као платна институција, у складу са овим законом,

36) услуге повезане са платним рачуном су услуге везане за отварање, управљање и затварање платног рачуна, укључујући платне услуге и платне трансакције утврђене овим законом, као и могућност прекорачења рачуна,

37) пасивна каматна стопа означава стопу по којој се плаћа камата кориснику платних услуга за новчана средства која се држе на платном рачуну,

38) трајни налог је инструкција коју платилац даје свом пружаоцу платних услуга код ког има отворен платни рачун, да редовно или на унапријед утврђене датуме извршава трансфере/пренос одобрења (кредитне трансфере),

39) дозвољено прекорачење рачуна је, уговором о отварању платног рачуна или посебним споразумом уговорено, стављање на располагање новчаних средстава кориснику од пружаоца платних услуга, према којем пружалац омогућава потрошачу да располаже средствима која прелазе тренутно стање на његовом платном рачуну,

40) законит боравак у Републици Српској означава боравак физичког лица у Републици Српској у складу са прописима којима се уређују пребивалиште и боравиште грађана, односно боравак странаца у складу са законом којим се уређује боравак странаца, укључујући и странца који борави у Републици Српској у складу са законом којим се уређује азил или на основу међународног уговора,

41) промјена платног рачуна означава услугу коју пружалац платних услуга пружа кориснику у складу са одредбама овог закона којима је прописана услуга промјене платног рачуна,

42) пружалац платних услуга који води рачун јесте пружалац платних услуга који платиоцу отвара и води платни рачун,

43) пружалац услуге иницирања плаћања је пружалац платних услуга који, као платна институција, обавља услуге иницирања плаћања у складу са овим законом,

44) пружалац услуге пружања информација о рачуну је пружалац платних услуга који обавља услуге пружања информација о рачуну у складу са овим законом,

45) аутентификација означава поступак који пружаоцу платних услуга омогућава да провјери истовјетност корисника платних услуга (идентитет) или ваљаности употребе одређеног платног инструмента, укључујући употребу личних (персонализованих) сигурносних елемената корисника,

46) поуздана аутентификација корисника означава аутентификацију са употребом два или више елемената који спадају у категорију знања (нешто, што само корисник зна), посједовања (нешто, што само корисник посједује) и својствености (нешто, што корисник јесте), који су међусобно независни, што значи да откривање једног не умањује поузданост других, а која је осмишљена тако да штити повјерљивост података о аутентификацији,

47) лични (персонализовани) сигурносни елементи означавају личне податке и обиљежја која пружалац платних услуга додјељује кориснику платних услуга с циљем аутентификације,

48) осјетљиви подаци о плаћању означавају сваки податак, укључујући личне (персонализоване) сигурносне елементе, који се може искористити за извршење

преварних радњи, при чему у случају активности пружаоца услуге иницирања плаћања и пружаоца услуге пружања информација о рачуну, име власника рачуна и број рачуна не представљају осјетљиве податке о плаћању,

49) електронска комуникациона мрежа и услуга електронске комуникационе мреже имају значење утврђено прописима којима се уређују електронске комуникације,

50) дигитални садржај представља робу или услуге које се производе и достављају у дигиталном облику, чија је употреба или потрошња ограничена на технички уређај и која ни на који начин не укључује коришћење или потрошњу робе или услуга у физичком облику,

51) СЕПА (енгл. Single Euro Payments Area) означава јединствено подручје плаћања у еврима у којем правна и физичка лица налажу и примају плаћања у еврима под истим условима, са истим правима и обавезама, независно о мјесту на којем се налазе и независно о томе да ли је ријеч о домаћим или међународним платним трансакцијама,

52) СЕПА платне трансакције су све врсте кредитних трансфера и директних задужења у еврима које се реализују кроз СЕПА платне шеме,

53) СЕПА међународна платна трансакција означава међународну платну трансакцију код које један пружалац платних услуга пружа ову услугу на територији Републике Српске, односно БиХ, а други на територији треће државе, али унутар СЕПА подручја.

(2) Поједини појмови који су дефинисани у законима којима се уређују пословање банака, међубанкарске накнаде код платних трансакција на основу платних картица и издавање електронског новца имају исто значење и у овом закону, ако није другачије одређено овим законом.

Родна равноправност

Члан 3.

Поједини изрази употријебљени у овом закону за означавање мушког или женског рода подразумевају оба пола.

Искључења из области примјене

Члан 4.

(1) Одредбе овог закона не примјењују се на:

1) платне трансакције које се извршавају искључиво у готовом новцу непосредно између платиоца и примаоца плаћања и без посредовања посредника,

2) платне трансакције које се извршавају преко заступника овлашћеног да у име и за рачун само платиоца или само примаоца плаћања преговара или закључи уговор о купопродаји робе или услуга,

3) транспорт и пренос готовог новца, као и на његово прикупљање, обраду и испоруку, које врше субјекти који су регистровани и имају одобрење за обављање послова обезбјеђења лица и имовине у складу са посебним прописима,

4) платне трансакције које се састоје од прикупљања и испоруке готовог новца које врше лица која нису привредна друштва у оквиру непрофитне или добротворне дјелатности,

5) услуге код којих пословни субјекат (прималац плаћања), одмах након извршења платне трансакције, физичком лицу (платиоцу) даје готов новац као дио платне трансакције која се односи на плаћање робе или услуге, а на изричит захтјев физичког лица дат непосредно прије извршења те платне трансакције (услуга плаћања са повратом готовине),

6) мјењачке послове који обухватају послове куповине и продаје страног готовог новца за готов новац, при чему се новчана средства не држе на платном рачуну,

7) платне трансакције засноване на некој од сљедећих исправа, у писаној форми, на папиру:

1. чеку, у смислу прописа којим се уређује чек,

2. чеку који је уређен страним прописима, а по садржини и дејству је сличан чеку из подтачке 1. ове тачке,

3. ваучеру или другој потврди која њеном имаоцу омогућава плаћање робе или услуга код издаваоца тог ваучера или те потврде, односно плаћање код другог лица с којим је овај издавалац уговорио пријем тог ваучера или те потврде као начин плаћања робе или услуга (нпр. поклон-ваучери, ваучери за храну и друге сличне потврде),

4. путничком чеку,

5. поштанској упутници, у складу са законом којим се уређује пружање поштанских услуга,

8) платне трансакције које се обављају унутар платног система или система за поравнање хартија од вриједности, а које су у вези са учествовањем у тим системима, као и платне трансакције које се обављају између посредника (агента) за поравнање, централне друге уговорне стране, обрачунске (клириншке) организације и других учесника у систему, те пружалаца платних услуга који нису учесници у том систему,

9) платне трансакције у вези са управљањем хартијама од вриједности, тј. остваривањем права и испуњавањем обавеза по основу хартија од вриједности, укључујући исплату дивиденде и друга плаћања, откуп или продају хартија од вриједности – ако такве трансакције обављају лица из тачке 8) овог става или лица која су посебним прописима овлашћена за управљање портфељом хартија од вриједности или обављање кастоди послова,

10) техничке услуге којима се подржава пружање платних услуга, укључујући обраду, чување и заштиту података, провјеру аутентичности података и субјеката, пружање услуга везаних за информациону технологију и комуникациону мрежу, обезбјеђивање и одржавање терминала и уређаја који се користе за платне и друге сличне услуге, ако пружалац наведених услуга ни у једном тренутку не посједује новчана средства која се преносе нити њима располаже, не укључујући услуге иницирања плаћања и услуге пружања информација о рачуну,

11) платне трансакције које се врше на основу платних инструмената који се могу употребљавати само ограничено и који испуњавају један од сљедећих услова:

1. омогућавају имаоцу куповину робе и услуга искључиво у просторијама издаваоца тог инструмента или, у складу са уговором с тим издаваоцем, код ограничене мреже продаваца робе и услуга или за ограничен избор робе и услуга,

2. да га издаје Министарство финансија, органи јединица локалне самоуправе у Републици Српској или субјекти са јавним овлашћењима за посебне социјалне сврхе за стицање одређене робе или услуге од продавца који са издаваоцем има закључен уговор,

12) платне трансакције које врши пружалац електронских комуникационих мрежа или услуга које се пружају уз електронске комуникационе услуге за корисника те мреже или услуге, при чему корисник унапријед уплаћује средства том пружаоцу, и то:

1. за куповину дигиталних садржаја и говорних услуга, без обзира на уређај који се користи за куповину или коришћење дигиталног садржаја, који се наплаћују кориснику заједно са електронским комуникационим услугама, или

2. који се обављају помоћу или путем електронског уређаја у добротворне сврхе или за куповину карата (карте јавног превоза, паркинг-карте, карте за поједине услуге и сл.), а који се наплаћују кориснику заједно са електронским комуникационим услугама под условом да:

– износ појединачне платне трансакције из подт. 1. и 2. ове тачке не прелази 100 КМ и

– укупан износ платних трансакција појединог корисника не прелази 600 КМ мјесечно,

13) платне трансакције између пружалаца платних услуга, као и платне трансакције између пружалаца платних услуга и њихових заступника или пословних јединица, ако се обављају за њихов рачун,

14) платне трансакције између матичног друштва и његовог зависног друштва или између зависних друштава истог матичног друштва, као и услуге уско повезане с тим трансакцијама које се састоје од активности којима се припрема или омогућава извршавање ових трансакција, ако се извршавају искључиво посредством пружаоца платних услуга који је члан исте групе друштава,

15) услуге исплата готовог новца на банкоматима чији пружаоци дјелују у име и за рачун једног или више издавалаца платних картица, под условом да ти пружаоци нису закључили оквирни уговор о платним услугама с клијентом који подиже готов новац с платног рачуна и да не пружају другу платну услугу утврђену овим законом, при чему је пружалац дужан да кориснику, прије и након извршења трансакције исплате готовог новца, пружи информацију о било којој накнади у складу са одредбама овог закона којима је прописан уговор о једнократној платној трансакцији која се наплаћује за услугу исплате готовог новца, односно о курсу промјене валуте у складу са одредбама овог закона којима се утврђује валута платне трансакције и информације у вези са промјеном валуте плаћања, а одговорност за правилно извршење исплате готовог новца према кориснику сноси искључиво издавалац платне картице,

16) електронски новац похрањен на инструментима из тачке 11) овог става, односно који се користи за извршавање платних трансакција из тачке 12) овог става.

(2) На платне трансакције засноване на некој од исправа из става 1. тачка 7) овог члана сходно се примјењују одредбе овог закона којима су прописани пружање платних услуга повезаних с платним рачуном, промјена платног рачуна и платни рачун са основним услугама.

(3) Лица из става 1. тачка 11) подтачка 1. овог члана дужна су да обавијесте Агенцију када укупан износ извршених платних трансакција из става 1. тачка 11) подтачка 1. овог члана током претходних 12 мјесеци пређе 2.000.000 КМ, као и о укупној вриједности платних трансакција извршених током претходних 12 мјесеци, на начин и у року који одреди Агенција.

(4) Агенција је овлашћена да, на основу обавјештења из става 3. овог члана, изврши провјеру испуњености услова за примјену изузећа утврђених овим чланом.

(5) Лица из става 1. тачка 12) овог члана дужна су да обавијесте Агенцију о обављању услуга и да јој најмање једном годишње достављају мишљење лиценцираног овлашћеног ревизора из друштва за ревизију којим се потврђује да је активност у складу са ограничењима прописаним у тој тачки.

(6) Опис активности које су предмет обавјештења из ст. 3. и 5. овог члана и на које се не примјењују одредбе овог закона објављује се у Регистру платних институција или Регистру друштава за издавање електронског новца, који Агенција води у складу са овим законом и законом којим се уређује издавање електронског новца.

(7) Ако Агенција оцијени да услуга коју обавља лице из става 1. тачка 12) овог члана није у складу са ограничењима прописаним у тој тачки, доноси рјешење којим налаже том лицу да, у року који она одреди, а који не може бити краћи од 90 дана, поднесе Агенцији захтјев за добијање дозволе за пружање платних услуга у складу са овим законом или да се, у истом року, усклади са ограничењима из става 1. тачка 12) овог члана на начин утврђен рјешењем.

(8) Агенција може прописати услове под којима се привредном субјекту или пружаоцу платних услуга може одобрити изузеће од примјене свих или појединих одредаба овог закона у одређеном периоду, и то ради тестирања пружања услуге и искључиво у вези са тим тестирањем, ако је ова услуга по природи таква да садржи одређени степен иновације због којег би се могла сматрати новом или значајно побољшаном платном услугом у односу на платне услуге које пружаоци платних услуга утврђени овим законом већ пружају у Републици Српској.

Врсте платних услуга

Члан 5.

(1) Платне услуге обухватају:

1) услуге које омогућавају уплату готовог новца на платни рачун, као и све услуге које су потребне за отварање, вођење и затварање тог рачуна,

2) услуге које омогућавају исплату готовог новца с платног рачуна, као и све услуге које су потребне за отварање, вођење и затварање тог рачуна,

3) услуге преноса новчаних средстава с платног рачуна, односно на платни рачун, укључујући:

1. трансфер одобрења,

2. директно задужење, укључујући једнократно директно задужење,

3. коришћење платне картице или сличног средства,

4) услуге извршавања платних трансакција код којих су новчана средства обезбијеђена кредитом одобреним кориснику платних услуга, и то:

1. трансфером одобрења,

2. директним задужењем, укључујући једнократно директно задужење,

3. коришћењем платне картице или сличног средства,

5) услуге издавања платних инструмената или прихватања платних трансакција,

6) услуге извршавања новчане дознаке,

7) услуге иницирања плаћања,

8) услуге пружања информација о рачуну.

(2) Трансфер одобрења (кредитна плаћања / трансфери) је платна услуга код које платилац даје налог свом пружаоцу платних услуга да изврши једну или више платних

трансакција, укључујући и издавање трајног налога, на терет његовог платног рачуна, у корист платног рачуна примаоца плаћања.

(3) Директно задужење (дебит плаћања / трансфери) је платна услуга код које прималац плаћања на основу платиоачеве сагласности иницира, односно налаже платну трансакцију за задужење платиоачевог платног рачуна.

(4) Платилац може дати сагласност за извршење платне трансакције са директним задужењем примаоцу плаћања, пружаоцу платних услуга примаоца плаћања или свом пружаоцу платних услуга.

(5) Извршавање новчане дознаке је платна услуга код које пружалац платних услуга прима платиоачева новчана средства без отварања платног рачуна за платиоца или примаоца плаћања, искључиво ради стављања тих средстава на располагање примаоцу плаћања или ради преноса тих средстава примаоачевом пружаоцу платних услуга, који их ставља на располагање примаоцу плаћања.

(6) Издавање платних инструмената је платна услуга код које пружалац платних услуга на основу уговора издаје платиоцу платни инструмент за иницирање и обраду платних трансакција платиоца код тог пружаоца платних услуга.

(7) Прихватање платних трансакција је платна услуга код које се, на основу уговора пружаоца платних услуга с примаоцем плаћања о прихватању и обради платних трансакција, врши пренос новчаних средстава примаоцу плаћања.

(8) Иницирање плаћања је услуга код које се, на захтјев корисника платних услуга, издаје платни налог на терет платног рачуна платиоца који се води код другог пружаоца платних услуга.

(9) Пружање информација о рачуну је услуга која се пружа преко интернета и којом се пружају груписане информације о једном платном рачуну или више платних рачуна које корисник платних услуга има код другог пружаоца платних услуга или код више пружалаца платних услуга.

Пружаоци платних услуга

Члан 6.

(1) Платне услуге у Републици Српској могу пружати:

1) банка, и то:

1. банка са сједиштем у Републици Српској,
2. банка са сједиштем у Федерацији БиХ или Брчко Дистрикту БиХ путем организационог дијела у Републици Српској,

2) друштво за издавање електронског новца, и то:

1. друштво за издавање електронског новца са сједиштем у Републици Српској,
2. друштво за издавање електронског новца са сједиштем у Федерацији БиХ или Брчко Дистрикту БиХ путем пословне јединице у Републици Српској, а које је добило дозволу за издавање електронског новца надлежног органа у Федерацији БиХ или Брчко Дистрикту БиХ,

3) микрокредитно друштво, и то:

1. микрокредитно друштво са сједиштем у Републици Српској,
2. микрокредитно друштво са сједиштем у Федерацији БиХ или Брчко Дистрикту БиХ путем организационог дијела у Републици Српској,

4) платна институција, и то:

1. платна институција са сједиштем у Републици Српској,

2. платна институција са сједиштем у Федерацији БиХ или Брчко Дистрикту БиХ путем пословне јединице у Републици Српској, а која је добила дозволу за пружање платних услуга надлежног органа у Федерацији БиХ или Брчко Дистрикту БиХ,

5) пружалац услуге пружања информација о рачуну, и то:

1. пружалац услуге пружања информација о рачуну са сједиштем у Републици Српској,

2. пружалац услуге пружања информација о рачуну са сједиштем у Федерацији БиХ или Брчко Дистрикту БиХ путем пословне јединице у Републици Српској,

6) Министарство финансија и органи јединица локалне самоуправе, и то у оквиру својих искључивих надлежности утврђених посебним законом, којим се уређују надлежности и овлашћења ових органа,

7) Инвестиционо-развојна банка Републике Српске у складу са овлашћењем за пружање платних услуга утврђеним законом којим се уређују њено оснивање, правни статус и дјелатност,

8) јавни поштански оператер са сједиштем у Републици Српској, основан у складу са законом којим се уређују поштанске услуге.

(2) Пружаоци платних услуга из става 1. т. 1), 2) и 3) овог члана пружају платне услуге у складу са дозволом издатом у складу са одредбама закона којим се уређује њихово пословање.

(3) Пружање платних услуга, у смислу овог закона, које обавља Централна банка БиХ врши се у складу са прописима којима се уређују њене надлежности и овлашћења.

(4) Платне услуге у Републици Српској могу пружати само пружаоци платних услуга из става 1. овог члана.

(5) Када Министарство финансија и органи јединица локалне самоуправе пружају платне услуге у оквиру својих искључивих надлежности и овлашћења утврђених посебним законом, не примјењују се одредбе овог закона којима се уређују права и обавезе пружалаца и корисника платних услуга, уговор о платним услугама, извршавање платних трансакција и остваривање заштите права и интереса корисника платних услуга, осим ако је то утврђено посебним прописом или уговором о тим услугама.

(6) Пружаоци платних услуга дужни су да обавијесте Агенцију о сваком платном систему у којем учествују директно или индиректно и о лицу које управља тим системом.

Платне услуге које пружа јавни поштански оператер

Члан 7.

(1) Јавни поштански оператер може у своје име и за свој рачун пружати све платне услуге или неке од платних услуга из члана 5. овог закона.

(2) Поред пружања платних услуга из става 1. овог члана, јавни поштански оператер може пружати и сљедеће услуге:

1) исплату готовог новца потрошачима на терет рачуна који се воде код банке,

2) пријем и наплату чекова по текућим рачунима потрошача.

(3) Јавни поштански оператер може пружати платне услуге из става 1. овог члана и у име и за рачун банака, а може пружати и услуге посредовања између банака и корисника платних услуга у вези са тим платним услугама, у складу са прописима којима се уређује пословање банака.

(4) Јавни поштански оператер пружа платне услуге након достављања обавјештења Агенцији о намјери почетка пружања платних услуга из ст. 1. и 2. овог члана, односно престанка пружања ових услуга, најкасније мјесец дана прије дана почетка пружања тих услуга.

(5) Обавјештење из става 4. овог члана садржи податке о свакој услузи коју јавни поштански оператер намјерава да почне да пружа, односно да престане да пружа, као и планирани дан почетка пружања те услуге, односно престанка пружања те услуге.

(6) На пословање јавног поштанског оператера, као пружаоца платних услуга, сходно се примјењују одредбе овог закона којима су прописани систем управљања и систем унутрашњих контрола у платној институцији, пријем новчаних средстава корисника платних услуга, заштита новчаних средстава корисника платних услуга, давање кредита повезаних с платним услугама, поступање у складу са законом којим се уређује спречавање прања новца и финансирање терористичких активности, чување података и документације, одговорност платне институције, пружање платних услуга платне институције преко заступника у Републици Српској и екстернализација појединих оперативних послова другом лицу.

Приступ рачунима које отвара и води банка

Члан 8.

(1) Банка је дужна да другим пружаоцима платних услуга из члана 6. овог закона, на њихов захтјев, отвори и води рачуне и пружа услуге повезане са тим рачунима на објективан, недискриминаторан и сразмјеран начин и у обиму који тим субјектима омогућава пружање платних услуга на несметан и ефикасан начин.

(2) Банка може одбити захтјев из става 1. овог члана када оцијени да за то постоје оправдани разлози, о чему је дужна да Агенцији достави обавјештење са образложењем.

(3) У случају одбијања захтјева пружаоца платних услуга, банка је дужна да у року од пет радних дана достави Агенцији и подносиоцу захтјева обавјештење са образложењем.

(4) Подносилац захтјева може да, у року од 15 дана од пријема обавјештења банке о одбијању његовог захтјева, поднесе приговор Агенцији, ради њеног даљег поступања.

Заштита права и интереса корисника платних услуга

Члан 9.

(1) Ако се пружалац платних услуга не придржава одредаба овог закона, других прописа или општих услова пословања којима се уређују платне услуге, добрих пословних обичаја који се односе на те услуге или обавеза из уговора о платним услугама, корисник платних услуга има право на заштиту својих права и интереса.

(2) Одредбе о заштити права и интереса корисника банкарских и других финансијских услуга утврђене законом којим се уређује пословање банака, сходно се примјењују и на заштиту права и интереса потрошача.

Управни поступак

Члан 10.

(1) На основу надлежности утврђених законом, Агенција рјешава у управним стварима, примјењујући одредбе прописа којима се уређује општи управни поступак, пословање банака и других финансијских организација, те правила надзора и струке, ако законом није другачије одређено.

(2) У поступку из става 1. овог члана Агенција одлучује рјешењем које је коначно.

(3) Против рјешења из става 2. овог члана може се покренути управни спор, али тужба против рјешења не може спријечити нити одгодити његово извршење, а незадовољна страна свој имовинскоправни захтјев може остварити у парничном поступку.

(4) У управном спору против рјешења из става 2. овог члана суд не може у поступку пуне јурисдикције ријешити управну ствар за чије је рјешавање овим законом утврђена надлежност Агенције.

(5) Ако суд поништи рјешење Агенције, права тужиоца ограничавају се на накнаду штете која му је причињена извршењем тог рјешења.

Примјена других закона

Члан 11.

На питања која нису уређена овим законом примјењују се одредбе закона којим се уређују облигациони односи, као и закона којим се уређују привредна друштва, пословање банака, микрокредитних организација и друштава за издавање електронског новца, девизно пословање, спречавања прања новца и финансирања терористичких активности, рачуноводство и ревизије, ликвидациони поступак, стечајни поступак, заштита потрошача и други закони које су пружаоци платних услуга дужни да примјењују.

ГЛАВА II

УСЛОВИ ЗА ОСНИВАЊЕ, ПОСЛОВАЊЕ И ПРЕСТАНАК РАДА ПЛАТНИХ ИНСТИТУЦИЈА

1. Оснивање платне институције

Платна институција

Члан 12.

(1) Платна институција је привредно друштво са сједиштем у Републици Српској које има дозволу Агенције за пружање једне платне услуге или више платних услуга.

(2) Платна институција може почети да пружа платне услуге по добијању дозволе Агенције.

(3) Поред пружања платних услуга, платна институција може обављати и слjedeће послове:

1) оперативне и помоћне послове повезане са пружањем платних услуга, као што су обезбјеђивање извршавања платних трансакција, услуге прерачунавања валута

потребних за извршавање платних трансакција, услуге чувања, као и услуге похрањивања и обраде података,

2) управљање платним системом, ако испуњава услове за пружање тих услуга прописане овим законом и посебним прописима,

3) друге привредне дјелатности, ако законом којим се уређују те дјелатности није одређено другачије.

(4) Платна институција која, поред платних услуга, обавља само оперативне и помоћне послове повезане са пружањем платних услуга не сматра се хибридном платном институцијом.

Хибридна платна институција

Члан 13.

(1) Привредно друштво које обавља и друге привредне дјелатности, у складу са посебним законом који уређује те дјелатности, јесте хибридна платна институција.

(2) Хибридна платна институција дужна је да испуњава сљедеће услове:

1) да обавља друге послове на начин који не угрожава стабилност и сигурност дијела његовог пословања који се односи на пружање платних услуга, нити отежава вршење надзора над његовим пословањем у складу са овим законом,

2) да лица која су одговорна за вођење послова у вези са пружањем платних услуга имају добру пословну репутацију, одговарајуће знање и искуство за пружање платних услуга,

3) да организује рад и води послове пружања платних услуга у Републици Српској и да најмање дио услуга пружања платних услуга пружа у Републици Српској,

4) да, узимајући у обзир захтјеве поузданог управљања пословима пружања платних услуга, има успостављен дјелотворан и поуздан систем управљања са транспарентном организационом структуром и јасно одређеном и досљедном подјелом одговорности, ефикасан систем управљања ризицима, те одговарајуће механизме унутрашњих контрола, који обухватају најмање функције контроле ризика, унутрашње (интерне) ревизије и праћења законитости пословања (функција усклађености пословања),

5) да испуњава друге услове утврђене овим законом.

(3) Хибридна платна институција дужна је да оснује посебан организациони дио за обављање послова пружања платних услуга, да именује одговорно лице које непосредно руководи пословима пружања платних услуга, те да у пословним књигама обезбиједи посебну евиденцију и податке о пословању тог организационог дијела, тј. да у својим пословним књигама одвојено евидентира пословне промјене које настају на основу пружања платних услуга.

(4) Одредбе овог закона које се односе на платне институције примјењују се и на хибридне платне институције, осим ако појединим одредбама овог закона није искључиво другачије прописано.

(5) Ако Агенција утврди да други послови хибридне платне институције угрожавају стабилност и сигурност дијела њеног пословања који се односи на пружање платних услуга или да отежава вршење надзора у складу са овим законом, овлашћена је да захтијева од хибридне платне институције да оснује посебно правно лице за пружање платних услуга.

Чланови органа управљања у платној институцији

Члан 14.

(1) Члан органа управљања платне институције обавезно има добру пословну репутацију за управљање платном институцијом.

(2) Члан органа управљања платне институције не може бити лице:

1) које је правоснажно осуђено за кривично дјело на безусловну казну затвора или правоснажно осуђено за кривично дјело које га чини неподобним за обављање те функције,

2) којем је изречена мјера забране вршења позива, дјелатности или дужности која га чини неподобним за обављање ове функције,

3) које је на дан одузимања дозволе за рад правном лицу, односно на дан увођења привремене управе или покретања поступка стечаја или принудне ликвидације над правним лицем било овлашћено за заступање и представљање тог правног лица или је било члан његовог органа управљања, осим привременог управника.

(3) Лице које непосредно руководи пословима пружања платних услуга у платној институцији (у даљем тексту: руководилац), поред услова из ст. 1. и 2. овог члана, обавезно је да има стручне квалификације и искуство потребно за вођење те платне институције, и то:

1) завршен најмање први циклус научног студија,

2) најмање три године искуства на руководећем положају у субјекту из области финансијског сектора или у привредном друштву чија је дјелатност слична пословима платне институције.

(4) Агенција даје претходну сагласност за обављање функције руководиоца у платној институцији.

(5) Агенција доноси акт којим детаљније уређује услове које је руководилац обавезан да испуни, као и документацију којом се доказује испуњеност тих услова.

Одузимање и престанак важења сагласности за руководиоца

Члан 15.

(1) Агенција одузима сагласност за обављање функције руководиоца ако:

1) је добијена на основу нетачне и неистините документације или неистинитих података битних за обављање те функције,

2) руководилац више не испуњава услове прописане овим законом и прописима Агенције.

(2) Агенција може одузети сагласност за обављање функције руководиоца и ако:

1) је руководилац прекршио своје дужности и тиме угрозио ликвидност или солвентност платне институције,

2) није обезбиједио спровођење или није спровео мјере надзора које је наложила Агенција.

(3) Ако Агенција одузме сагласност за обављање функције руководиоца, орган који га је именовао је дужан да одмах, а најкасније у року од пет дана од дана одузимања сагласности, донесе одлуку о разрјешењу руководиоца и именује новог руководиоца за вршиоца дужности.

(4) Сагласност за обављање функције руководиоца престаје да важи ако:

1) лице у року од шест мјесеци од дана издавања сагласности не буде именовано или не ступи на дужност руководиоца, или

2) лицу истекне уговор о раду у платној институцији, и то на дан истека уговора.

(5) Ради спровођења поступака из овог члана, Агенција обавља контролу рада руководиоца у обиму и на начин који омогућава провјеравање чињеница и околности из ст. 1. и 2. овог члана.

Квалификовано учешће

Члан 16.

(1) Правно или физичко лице које намјерава стећи 10% или више учешћа у капиталу или гласачким правима у платној институцији, или које намјерава стећи учешће мање од 10% које омогућава ефективно вршење утицаја на управљање платном институцијом или на пословну политику те институције, дужно је да добије претходну сагласност Агенције за ово стицање.

(2) Лице које је стекло квалификовано учешће у платној институцији дужно је да добије претходну сагласност Агенције за свако даље, директно или индиректно, повећање учешћа у капиталу или гласачким правима, а којим се стиче или прелази 20%, 30% и 50% учешћа у капиталу или гласачким правима у тој институцији.

(3) Правно лице ималац квалификованог учешћа дужно је да обавијести Агенцију о планираном учествовању у поступку статусне промјене платне институције.

(4) На добијање сагласности за стицање квалификованог учешћа у платној институцији, рокове за стицање, престанак важења сагласности, информисање о смањењу учешћа, на наступање више лица као један стицалац, ограничења узајамног учешћа, оцјену испуњености критеријума за стицање квалификованог учешћа, одлучивање о стицању квалификованог учешћа, стицање квалификованог учешћа без сагласности Агенције, захтјев за достављање информација, извјештавање о квалификованом учешћу, правне посљедице стицања без претходне сагласности, одузимање сагласности за стицање квалификованог учешћа, престанак важења сагласности за стицање квалификованог учешћа сходно се примјењују одредбе закона којим се уређује пословање банака.

(5) Агенција прописује информације и документацију коју је стицалац квалификованог учешћа дужан да достави уз захтјев за издавање претходне сагласности за стицање квалификованог учешћа.

Додатни подаци и документација за издавање сагласности за стицање квалификованог учешћа

Члан 17.

(1) Осим прописане документације за издавање сагласности за стицање квалификованог учешћа, Агенција може затражити и друге податке и документацију коју оцијени потребном за одлучивање о издавању сагласности, укључујући информације прописане законом којим се уређује спречавање прања новца и финансирања терористичких активности, а коју прикупљају обвезници тог закона.

(2) Агенција приликом одлучивања о издавању сагласности за стицање квалификованог учешћа провјерава изворе средстава којима подносилац захтјева

намјерава стећи квалификовано учешће у платној институцији, а може провјеравати и друге податке које је подносилац захтјева доставио.

Отуђење, односно умањење квалификованог учешћа

Члан 18.

(1) Ако лице које је стекло квалификовано учешће у платној институцији намјерава да у потпуности отуђи стечено квалификовано учешће, односно да га умањи испод нивоа за који је добило ту сагласност, дужно је да о томе претходно обавијести Агенцију, уз навођење висине преосталог учешћа у платној институцији.

(2) Ако је лице из става 1. овог члана у потпуности отуђило учешће у платној институцији или га умањило испод нивоа квалификованог учешћа, сагласност престаје да важи, а ако га је умањило испод нивоа за који је дата сагласност, али не и испод нивоа квалификованог учешћа, сагласност даље важи само за преостали ниво квалификованог учешћа.

Изузеци код хибридне платне институције

Члан 19.

(1) На захтјев лица које намјерава да стекне квалификовано учешће у хибридној платној институцији, Агенција може цијенити обим примјене одредаба чл. од 16. до 18. овог закона на такво стицање.

(2) При одлучивању о захтјеву лица које намјерава да стекне квалификовано учешће у хибридној платној институцији, Агенција узима у обзир правну форму, врсту и обим других дјелатности које хибридна платна институција обавља, као и правну форму, врсту и обим дјелатности, односно послове које обавља лице које намјерава да стекне квалификовано учешће, те врши процјену могућности да ли то лице негативно утиче на савјесно и поуздано управљање у хибридној платној институцији.

Дозвола за пружање платних услуга

Члан 20.

(1) Привредно друштво које намјерава да пружа платне услуге дужно је да Агенцији, уз захтјев за добијање дозволе, приложи сљедеће:

- 1) рјешење о упису у регистар пословних субјеката,
- 2) оснивачки акт, односно статут,
- 3) програм пословања платне институције, уз навођење врсте платних услуга из члана 5. овог закона за чије се пружање тражи одобрење,
- 4) пословни план платне институције с пројекцијом прихода и расхода за период од прве три године пословања на основу којег се може закључити да ће ова платна институција бити у стању да обезбиједи испуњеност одговарајућих организационих, кадровских, техничких и других услова за стабилно и сигурно пословање,
- 5) доказ да располаже прописаним износом почетног капитала,
- 6) опис планираних мјера за заштиту новчаних средстава корисника платних услуга, укључујући, када је то примјенљиво, и метод процјене репрезентативног дијела средстава намијењених извршавању будућих платних трансакција,

7) опис предвиђене управљачке структуре, укључујући административне и рачуноводствене процедуре, као и процедуре управљања ризицима, ради оцјене да ли су примјерене, одговарајуће и поуздане,

8) опис успостављених процедура за праћење, рјешавање и поступање по безбједносним инцидентима или приговорима корисника платних услуга, а у вези са безбједношћу, укључујући поступак за пријављивање инцидента,

9) опис процеса успостављеног за чување, надзор, праћење и ограничавање приступа осјетљивим подацима о плаћању,

10) опис процедура за одржавање континуитета пословања, укључујући јасну идентификацију критичних активности, ефективне планове за кризне ситуације и процедуру за редовно тестирање и преглед адекватности и ефективности ових планова, укључујући и информационе системе,

11) опис начела и дефиниција који се примјењују за прикупљање статистичких података о учинку, трансакцијама и преварама,

12) документ о политици сигурности са детаљном процјеном ризика у вези са платним услугама и опис контроле сигурности и мјера за ублажавање ризика које се предузимају за адекватну заштиту корисника платних услуга, укључујући превару и незакониту употребу осјетљивих и личних података,

13) опис мјера унутрашње контроле које се успостављају ради испуњавања обавеза утврђених прописима којима се уређује спречавање прања новца и финансирања тероризма,

14) опис организационе структуре, укључујући податке о планираном пружању платних услуга путем пословних јединица и заступника, као и податке о екстернализацији појединих услуга и податке о учешћу у одређеном платном систему,

15) опис успостављених процедура и механизма унутрашњих контрола и интерне ревизије ради заштите корисника платних услуга и ради обезбјеђења континуираног, стабилног и сигурног пружања платних услуга, а у вези са т. б), 7), 8), 10) и 14) овог става,

16) податке о лицима с квалификованим учешћем у подносиоцу захтјева, висини њиховог учешћа, као и доказе о подобности тих лица да обезбиједу стабилно и сигурно управљање платном институцијом у складу са чланом 16. овог закона,

17) податке о лицима која су чланови органа управљања подносиоца, са подацима и доказима да ова лица имају добру пословну репутацију, одговарајуће стручне квалификације и искуство у складу са чланом 14. овог закона,

18) податке о спољном ревизору који обавља ревизију финансијских извјештаја подносиоца захтјева у години у којој се подноси захтјев, ако је за тог подносиоца обавезна ревизија финансијских извјештаја у складу са законом,

19) податке о лицима уско повезаним с подносиоцем захтјева и опис те повезаности,

20) адресу сједишта подносиоца захтјева.

(2) Контролом сигурности и мјерама за ублажавање ризика из става 1. тачка 12) овог члана утврђује се начин обезбјеђивања високог нивоа техничке сигурности и заштите података, између осталог за информационе системе које користи подносилац захтјева или лице које екстернализује своје оперативне послове, укључујући и сигурносне мјере у складу са овим законом, којим је уређено управљање оперативним ризиком и безбједносним ризиком.

(3) Подносилац захтјева који тражи дозволу за пружање само платне услуге из члана 5. став 1. тачка 7) овог закона, умјесто описа из става 1. тачка б) овог члана подноси доказ о закљученом уговору о осигурању од професионалне одговорности или упоредиву гаранцију, којима се покрива одговорност утврђена одредбама овог закона којима су прописани одговорност пружаоца платних услуга за неодобрене платне трансакције, одговорност пружаоца платних услуга за извршавање платне трансакције коју је иницирао платилац, одговорност за извршавање платне трансакције у случају иницирања плаћања преко пружаоца услуге иницирања плаћања и одговорност посредника.

(4) Минимални новчани износ за осигурање од професионалне одговорности или упоредиву гаранцију из става 3. овог члана утврђује Агенција примјеном сљедећих критеријума:

- 1) ризични профил платне институције,
- 2) да ли платна институција пружа и друге платне услуге из члана 5. овог закона или обавља и друге дјелатности,
- 3) обим активности, односно вриједност иницираних трансакција,
- 4) посебне карактеристике упоредивих гаранција и критеријуми за њихово спровођење.

(5) Поред информација, података и документације из ст. 1. до 4. овог члана, Агенција може захтијевати од подносиоца захтјева да достави и додатне информације, податке и документацију, укључујући и информације из области спречавања прања новца и финансирања терористичких активности.

(6) Привредно друштво које обавља друге дјелатности у складу са посебним законом који уређује те дјелатности, а намјерава да пружа платне услуге, уз захтјев за добијање дозволе дужно је да приложи:

- 1) оснивачки акт са уписаном дјелатношћу пружања платних услуга,
- 2) одлуку о оснивању организационог дијела за обављање послова пружања платних услуга,
- 3) податке о лицима која су одговорна за вођење послова у вези са пружањем платних услуга, са подацима и доказима да ова лица имају добру пословну репутацију, одговарајуће стручне квалификације и искуство у складу с чланом 14. овог закона, те податке о лицима која су чланови органа управљања подносиоца захтјева, са подацима и доказима да и ова лица имају добру пословну репутацију,
- 4) рјешење о упису организационог дијела платне институције у регистар пословних субјеката,
- 5) осталу документацију сходно ставу 1. овог члана.

(7) Агенција доноси акт којим детаљније уређује садржај документације којом се доказује испуњеност услова за издавање дозволе за пружање платних услуга и поступак издавања дозволе.

Пружалац услуге пружања информација о рачуну са сједиштем у Републици Српској

Члан 21.

(1) Пружалац услуге пружања информација о рачуну је привредно друштво или предузетник који пружа једино платне услуге из члана 5. став 1. тачка 8) овог закона и

који је, у складу са овим чланом, уписан у Регистар платних институција који Агенција води у складу са овим законом (у даљем тексту: Регистар платних институција).

(2) Привредно друштво или предузетник који намјерава да пружа једино платне услуге из става 1. овог члана, подноси Агенцији захтјев за регистрацију за пружање тих услуга, уз који доставља документацију из члана 20. став 1. т. 1), 2), 3), 4), 8), 9), 10), 12), 13), 14), 17) и 20) овог закона, као и доказ о закљученом уговору о осигурању од одговорности са друштвом за осигурање, који покрива територије у којима пружа ове услуге, или доказ о другом одговарајућем средству за покриће одговорности према пружаоцу платних услуга који води рачун или кориснику платних услуга, настале због неовлашћеног приступа информацијама о платном рачуну или приступа тим информацијама с циљем преваре, односно због неовлашћеног коришћења ових информација или коришћења тих информација с циљем преваре.

(3) На пружаоца услуге пружања информација о рачуну не примјењују се одредбе глава III и IV овог закона, изузев чл. 49. и 59. овог закона који се на пружаоца ове услуге примјењују сходно, као и изузев чл. 81. и 83. овог закона, док се одредбе ове главе примјењују у вези са испуњавањем услова за које се доставља документација из става 2. овог члана.

(4) Агенција брише из Регистра платних институција пружаоца услуге пружања информација о рачуну ако тај пружалац:

1) не почне са пружањем платне услуге у складу са рјешењем о упису у Регистар платних институција у року од 12 мјесеци од дана његовог издавања,

2) достави обавјештење Агенцији, у писаној форми, да више неће пружати платну услугу за коју је уписан у Регистар платних институција,

3) дуже од шест мјесеци не пружа платну услугу,

4) доставио неистиниту или нетачну документацију на основу које је извршен упис у Регистар платних институција,

5) онемогућава обављање надзора његовог пословања, или

6) не спроводи мјере које је наложила Агенција.

(5) Агенција прописује услове за упис пружаоца услуга пружања информација о рачуну у Регистар платних институција.

Одлучивање о захтјеву за добијање дозволе

Члан 22.

(1) Рјешење о давању дозволе по захтјеву привредног друштва Агенција доноси у року од 60 дана од дана пријема уредног захтјева.

(2) Ако захтјев садржи формалне недостатке који спречавају поступање или ако је захтјев неразумљив или непотпун, Агенција је дужна да од привредног друштва затражи да отклони недостатке, најкасније у року од мјесец дана од дана подношења захтјева.

(3) Ако привредно друштво отклони недостатке у остављеном року, сматра се да је захтјев уредан.

(4) Ако привредно друштво не отклони недостатке у остављеном року, Агенција одбацује захтјев као неуредан.

Издавање дозволе

Члан 23.

(1) Агенција издаје дозволу за пружање платних услуга ако документација која се прилаже уз захтјев доказује да су испуњени услови утврђени чланом 20. овог закона, а нарочито да платна институција има:

1) организациону структуру са прецизно и јасно утврђеним, транспарентним и досљедним подјелама и разграничењима послова, као и дужностима и одговорностима које се односе на пружање платних услуга,

2) ефективне и ефикасне процедуре за идентификовање, мјерење и праћење ризика којима је платна институција изложена или би могла да буде изложена, као и за управљање овим ризицима, односно извјештавање о тим ризицима,

3) одговарајуће рачуноводствене процедуре и процедуре за оцјену усклађености с прописима којима се уређује спречавање прања новца и финансирања терористичких активности, као и друге процедуре.

(2) Дозвола се издаје на неодређено вријеме и није преносива на друга лица.

(3) Дозволом се одређују платне услуге које платна институција може да пружа.

(4) Платна институција је дужна да током свог пословања обезбјеђује испуњеност свих услова под којима је дата дозвола.

(5) Рјешење о давању дозволе објављује се на интернет страници Агенције.

(6) Привредно друштво подноси пријаву за упис дјелатности у Регистар пословних субјеката код надлежног органа за регистрацију пословних субјеката, најкасније у року од 30 дана од добијања дозволе.

(7) Платној институцији је дозвољено да почне пружати платне услуге тек након уписа те услуге као дјелатности у регистар пословних субјеката код надлежног органа за регистрацију пословних субјеката.

Одбијање захтјева за добијање дозволе

Члан 24.

(1) Агенција одбија захтјев за добијање дозволе ако:

1) оцијени да није испуњен неки од услова из члана 23. став 1. овог закона,

2) оцијени да лица која намјеравају да стекну квалификовано учешће у платној институцији нису за то подобна,

3) би обављање надзорне функције Агенције било отежано или онемогућено због повезаности друштва са другим правним или физичким лицима са сједиштем, односно пребивалиштем или боравиштем у другој земљи или ако постоје други разлози због којих није могуће спроводити надзорну функцију Агенције у складу са законом,

4) би због пословних активности подносиоца захтјева које нису повезане са пружањем платних услуга стабилност и сигурност пословања друштва биле угрожене или ако би, због тих активности, вршење надзора над друштвом у складу са овим законом било знатно отежано,

5) оцијени да предложени чланови органа управљања платне институције и, гдје је релевантно, руководиоци немају добру репутацију, одговарајуће знање и искуство за обављање послова пружања платних услуга,

6) оцијени да подносилац захтјева треба да оснује посебно правно лице за пружање платних услуга.

(2) Агенција доноси акт којим детаљније уређује поступак одбијања захтјева за добијање дозволе.

Допуна дозволе за пружање платних услуга

Члан 25.

(1) Ако након добијања дозволе за пружање платних услуга намјерава да пружа и платне услуге које нису обухваћене том дозволом, платна институција дужна је да Агенцији поднесе захтјев за допуну те дозволе.

(2) На поступак одлучивања о захтјеву из става 1. овог члана сходно се примјењују одредбе чл. 20, 22, 23. и 24. овог закона.

Промијена околности после добијања дозволе за пружање платних услуга

Члан 26.

(1) Платна институција дужна је да без одгађања обавијести Агенцију о свим промијенама, чињеницама или околностима на основу којих је издата дозвола за пружање платних услуга, као и да јој истовремено достави измијењену документацију и податке утврђене чланом 20. овог закона.

(2) У обавјештењу из става 1. овог члана платна институција дужна је да ближе опише природу и обим насталих промијена.

Издавање нове дозволе за пружање платних услуга

Члан 27.

(1) Ако се, као резултат спајања или подјеле, оснује ново друштво које ће пружати платне услуге, ново друштво је дужно да добије дозволу од Агенције за пружање платних услуга прије уписа статусне промијене у судски регистар.

(2) Ако је платна институција укључена у статусну промијену спајања или подјеле друштва, у којој платна институција наставља да пружа платне услуге, дужна је да добије дозволу од Агенције прије него што се статусна промијена спроведе.

(3) На одлуку о издавању дозволе из овог члана примјењују се одредбе о издавању дозволе овог закона.

(4) Уз захтјев за дозволу за пружање платних услуга усљед статусне промијене спајања или подјеле, прилажу се и документа која су у ту сврху одређена законом који уређује привредна друштва.

Престанак важења дозволе

Члан 28.

(1) Дозвола престаје да важи:

1) одузимањем дозволе,

2) ако друштво није поднијело пријаву за упис дјелатности у Регистар пословних субјеката у року од 30 дана од дана добијања дозволе,

3) отварањем стечајног, односно ликвидационог поступка над платном институцијом у складу са законима којима се уређује стечај, односно ликвидациони поступак.

(2) Ако наступе разлози за престанак важења дозволе из става 1. т. 2) и 3) овог члана, Агенција доноси рјешење којим се утврђује да је дозвола престала да важи.

Одузимање дозволе

Члан 29.

(1) Агенција доноси рјешење о одузимању дозволе за пружање платних услуга, у цијелости или у вези са појединачним платним услугама, у сљедећим случајевима:

1) ако утврди да платна институција није отпочела с пружањем платних услуга у року од 12 мјесеци од дана давања ове дозволе или да не пружа те услуге у периоду дужем од шест мјесеци,

2) ако платна институција писмено обавијести Агенцију да више не намјерава да пружа платне услуге,

3) ако утврди да је та дозвола дата на основу неистинитих или нетачних података односно података који су битни за пословање платне институције.

(2) Агенција може донијети рјешење о одузимању дозволе за пружање платних услуга ако:

1) утврди да платна институција више не испуњава услове из члана 23. став 1. овог закона или да у складу са чланом 26. овог закона није обавијестила Агенцију о битним промјенама чињеница или околности на основу којих јој је дозвола за пружање платних услуга издата,

2) утврди да би наставак пружања платних услуга платне институције угрозио стабилност платног система,

3) утврди да платна институција није у року извршила налоге и мјере Агенције прописане овим законом,

4) утврди да платна институција не одржава минимални капитал у складу са одредбама овог закона,

5) утврди да је платна институција теже повриједила одредбе овог закона или прописа донесених на основу овог закона или других прописа које је дужна да примјењује приликом пружања платних услуга,

6) јој платна институција не омогући да врши надзор над њеним пословањем.

(3) Ако утврди да постоје разлози из става 1. овог члана који се не односе на све платне услуге за које је платна институција добила дозволу за пружање платних услуга, Агенција одузима дозволу само за пружање оних платних услуга на које се ти разлози односе.

(4) Рјешење о одузимању дозволе за пружање платних услуга објављује се у „Службеном гласнику Републике Српске“ и на интернет страници Агенције.

2. Пословање платне институције

Систем управљања и систем унутрашњих контрола

Члан 30.

(1) Платна институција дужна је да успостави, одржава и унапређује поуздане, ефикасне и свеобухватне системе управљања и системе унутрашњих контрола, а који обезбјеђују одговорно и поуздано управљање платном институцијом.

(2) Системи из става 1. овог члана сразмјерни су природи, обиму и сложености платних услуга које платна институција пружа.

(3) Систем управљања и систем унутрашњих контрола нарочито обухватају:

1) организациону структуру са прецизно и јасно утврђеним, транспарентним и досљедним подјелама и разграничењима послова, као и дужностима и одговорностима које се односе на пружање платних услуга,

2) ефективне и ефикасне процедуре за идентификовање, мјерење и праћење ризика којима је платна институција изложена или би могла да буде изложена, као и за управљање овим ризицима, односно извјештавање о тим ризицима,

3) одговарајуће рачуноводствене процедуре и процедуре за оцјену усклађености с прописима којима се уређује спречавање прања новца и финансирања тероризма, као и друге процедуре,

4) процедуре за управљање информационом системом.

(4) Агенција прописује начин и услове успостављања, одржавања и унапређења система управљања и унутрашњих контрола.

Основни капитал

Члан 31.

(1) Износ уплаћеног основног капитала платне институције која пружа платне услуге из члана 5. став 1. тачка 6) овог закона је најмање 40.000 КМ.

(2) Износ уплаћеног основног капитала платне институције која пружа платне услуге из члана 5. став 1. тачка 7) овог закона је најмање 100.000 КМ.

(3) Износ уплаћеног основног капитала платне институције која пружа једну платну услугу или више платних услуга из члана 5. став 1. т. 1) до 5) овог закона је најмање 250.000 КМ.

(4) Подносилац захтјева за добијање дозволе за пружање платних услуга за које су прописани различити износи основног капитала у складу са ст. 1. до 3. овог члана дужан је да обезбиједи основни капитал само за платну услугу, односно платне услуге за које је прописан највиши износ тог капитала.

(5) Уплата основног капитала је обавезно у цијелости у новцу, приликом оснивања.

(6) Хибридна платна институција која је основана као финансијска организација у складу са посебним законом, дужна је да обезбиједи основни капитал према највишем износу прописаном тим посебним законом.

(7) Хибридна платна институција која обавља више дјелатности или послова који нису дјелатности или послови финансијске организације, обавезно има намјенски издвојена новчана средства најмање у висини основног капитала прописаног овим чланом за пружање конкретних платних услуга.

Минимални капитал платне институције

Члан 32.

(1) Платна институција дужна је да, ради сигурног и стабилног пословања и испуњавања обавеза према својим повјериоцима, током свог пословања одржава капитал који ни у једном тренутку не може бити нижи од износа основног капитала

прописаног у члану 31. овог закона или од износа капиталног захтјева, у зависности од тога који је износ већи.

(2) Износ капиталног захтјева платне институције израчунава се примјеном једне од сљедећих метода:

- 1) метода фиксних трошкова,
- 2) метода укупног износа платних трансакција,
- 3) метода оперативног прихода.

(3) Износ капиталног захтјева код хибридне платне институције израчунава се само за дио пословних активности које се односе на пружање платних услуга.

(4) Агенција доноси акт којим уређује методу из става 2. овог члана, а који се јединствено примјењује на све платне институције, начин израчунавања капитала и капиталног захтјева те институције у складу са овом методом, као и начин и рокове извјештавања о капиталу и капиталном захтјеву.

(5) Одредбе ст. 1. до 4. овог члана не примјењују се на пружаоце платних услуга који пружају само платне услуге из члана 5. став 1. тачка 7) или тачке 8) овог закона, односно уколико обављају заједно платне услуге из т. 7) и 8) овог закона.

Промјена висине минималног капитала

Члан 33.

(1) Агенција може платној институцији наложити повећање капитала из члана 32. овог закона до 20% у односу на износ капиталног захтјева израчунатог у складу с тим чланом.

(2) На захтјев платне институције, Агенција може дозволити смањење капитала из члана 32. овог закона до 20% у односу на износ капиталног захтјева израчунатог у складу с тим чланом, при чему капитал платне институције не може бити нижи од износа основног капитала из члана 31. овог закона.

(3) О промјенама висине минималног капитала из овог члана Агенција одлучује узимајући у обзир функционисање система управљања и система унутрашњих контрола, а нарочито управљање ризицима у платној институцији, као и податке о губицима у пословању те институције.

Пријем новчаних средстава корисника платних услуга

Члан 34.

(1) Платна институција која пружа једну платну услугу или више платних услуга може водити само рачуне за плаћање који се користе искључиво за извршење платне трансакције.

(2) Новчана средства која платна институција прими од корисника платних услуга ради пружања платних услуга не представљају депозит или друга повратна средства у смислу закона којим се уређује пословање банака, нити електронски новац у смислу закона којим се уређује издавање електронског новца.

(3) Извршавање платних трансакција новчаним средствима примљеним од корисника платних услуга ради пружања платних услуга платна институција обавља преко рачуна које отвара код банака или код агента за поравнање у платном систему.

(4) Приликом пружања платних услуга, платна институција може примати средства од корисника искључиво у сврху извршења платне трансакције која треба да се изврши на одређени датум, у складу са уговором о платним услугама.

(5) Ако је платна институција примила средства истовремено са пријемом или након пријема платног налога за извршење те платне трансакције, сматра се да су средства примљена искључиво у сврху извршења платне трансакције, осим ако се не докаже другачије.

(6) Платна институција не може се бавити примањем депозита у смислу закона којим се уређује пословање банака, нити издавањем електронског новца у смислу закона којим се уређује издавање електронског новца.

Заштита новчаних средстава корисника платних услуга

Члан 35.

(1) Платна институција која пружа услуге из члана 5. став. 1. т. 1) до 6) овог закона, дужна је да заштити новчана средства која је примила од корисника платних услуга или од других пружалаца платних услуга ради извршења платне трансакције, у складу са одредбама овог члана.

(2) Платна институција дужна је да новчана средства из става 1. овог члана држи одвојено од сопствених средстава и средстава која је примила од физичких и правних лица по другим основама.

(3) Ако држи новчана средства из става 1. овог члана која није пренијела примаоцу плаћања или другом пружаоцу платних услуга најкасније наредног пословног дана од дана пријема тих средстава, платна институција дужна је да та средства заштити на један од сљедећих начина:

- 1) депоновањем на посебан рачун код банке,
- 2) улагањем у ликвидне и нискоризичне облике имовине.

(4) Новчана средства из става 1. овог члана не улазе у имовину, стечајну или ликвидациону масу платне институције нити банке, у случају њихове заштите на начин из става 3. тачка 1) овог члана, нити могу бити предмет извршења или принудне наплате који се спроводе над платном институцијом.

(5) Одредбе ст. 2. до 4. овог члана не примјењују се ако платна институција обезбједи испуњење својих новчаних обавеза према корисницима платних услуга закључењем уговора о осигурању с друштвом за осигурање које, у складу са законом којим се уређује осигурање, послује у Републици Српској или прибављањем одговарајуће гаранције банке, под условом да то друштво за осигурање, односно банка не припадају истој групи друштава као и платна институција.

(6) Уговором о осигурању или одговарајућом гаранцијом из става 5. овог члана обезбјеђује се да ће износ новчаних средстава из става 1. овог члана бити наплатив за кориснике платних услуга у случају наступања неспособности платне институције да измирује своје обавезе.

(7) Платна институција је дужна да Агенцију претходно обавијести о свакој намјерованој промјени начина заштите новчаних средстава корисника платних услуга и да јој достави опис планираних мјера заштите, са одговарајућим доказима и документацијом.

(8) Агенција прописује облике имовине из става 3. тачка 2) овог члана, као и услове и начин улагања платне институције у те облике имовине ради заштите новчаних средстава корисника платних услуга.

(9) Ако хибридна платна институција прими новчана средства чији је дио намијењен извршењу будуће платне трансакције, а остатак пружању других услуга које нису платне услуге, дужна је да обезбиједи заштиту средстава корисника платних услуга која су намијењена извршењу платне трансакције, у складу са ст. 3. и 5. овог члана.

(10) Ако дио средстава из става 1. овог члана који је намијењен извршењу будуће платне трансакције није унапријед одређен или је промјенљив, хибридна платна институција одредиће дио средстава намијењен извршењу будуће платне трансакције у складу са одговарајућом методологијом коју је сама донијела.

(11) Методологијом из става 10. овог члана утврђује се начин давања објективне процјене дијела новчаних средстава која су намијењена извршењу будућих платних трансакција на основу историјских или других података у вези са таквим трансакцијама.

(12) Хибридна платна институција дужна је да Агенцији достави методологију из става 10. овог члана, укључујући и све измјене и допуне те методологије, најкасније 15 дана прије почетка њене примјене.

Давање кредита повезаних с платним услугама

Члан 36.

(1) Платна институција може кориснику платне услуге одобрити кредит у вези са пружањем платних услуга, ако су испуњени сљедећи услови:

1) да се кредит одобрава искључиво као додатна услуга и за извршење платне трансакције,

2) да период отплате кредита није дужи од 12 месеци,

3) да кредит није одобрен из новчаних средстава корисника платних услуга које је платна институција примила ради извршења платних трансакција тих корисника,

4) да је висина капитала платне институције у сваком тренутку адекватна у односу на укупан износ одобрених кредита.

(2) Кредит из става 1. овог члана односи се и на дозвољено прекорачење рачуна и издавање кредитних картица.

(3) Поред услова из става 1. овог члана, платна институција која одобрава кредит из става 1. овог члана кориснику – физичком лицу, обавезно испуњава и услове утврђене законом о банкама и прописима којима се уређују потрошачки кредити у вези са давањем кредита потрошачима.

(4) Агенција прописује адекватност капитала платне институције у односу на укупан износ одобрених кредита.

Спречавање прања новца и финансирања терористичких активности

Члан 37.

(1) Платна институција је дужна да у свом пословању извршава обавезе и задатке, као и да предузима мјере и радње дефинисане прописима којима се уређује спречавање прања новца и финансирања терористичких активности.

(2) Агенција може детаљније прописати начин извршавања обавеза платне институције у вези са примјеном прописа којима се уређује спречавање прања новца и

финансирања терористичких активности, као и у вези са другим питањима од значаја за извршавање тог закона.

Пословне књиге и финансијски извјештаји платне институције

Члан 38.

(1) Платна институција је дужна да уредно, ажурно и континуирано води пословне књиге и сачињава књиговодствене исправе, вреднује имовину и обавезе, сачињава и објављује своје финансијске извјештаје у складу са овим законом и прописима којима се уређују рачуноводство и ревизија.

(2) Платна институција је дужна да књиговодствене исправе, пословне књиге и финансијске извјештаје води тако да истинито и објективно приказују њено пословање и финансијско стање, на основу којих се може у било које вријеме провјерити да ли платна институција послује у складу са прописима и стандардима струке.

(3) Платна институција је дужна да у свом књиговодству изврши одговарајућа књижења, те да их чува и архивира у складу са овим законом и прописима којима се уређују рачуноводство и ревизија.

(4) Платна институција је дужна да Агенцију:

1) редовно извјештава у вези са пружањем платних услуга, као и о усклађености са захтјевима утврђеним овим законом и прописом Агенције,

2) обавјештава о материјално значајним промјенама које утичу или могу утицати на усклађеност пословања платне институције са захтјевима утврђеним овим законом, укључујући и промјене везане за екстернализацију.

(5) Хибридна платна институција дужна је да води одвојене пословне књиге и да саставља одвојене финансијске извјештаје за дјелатност пружања платних услуга.

(6) Агенција доноси акт којим прописује садржај и облик извјештаја из става 4. овог члана, начин и рокове њиховог достављања, као и начин и рокове достављања обавјештења о материјално значајним промјенама.

Чување података и документације

Члан 39.

Платна институција је дужна да податке и документацију настале у вези са пружањем платних услуга чува најмање пет година од дана њиховог настанка, осим ако посебним законом није утврђен дужи рок чувања.

Ревизија финансијских извјештаја

Члан 40.

(1) Платна институција је дужна да обезбиједи ревизију својих финансијских извјештаја у складу са законом којим се уређују рачуноводство и ревизија.

(2) Платна институција је дужна да Агенцији достави, у року прописаном законом којим се уређују рачуноводство и ревизија, сљедеће извјештаје:

1) годишње финансијске извјештаје са извјештајем привредног друштва за ревизију,

2) консолидоване финансијске извјештаје са извјештајем привредног друштва за ревизију, ако је дужно да саставља консолидоване финансијске извјештаје у складу са законом којим се уређују рачуноводство и ревизија,

3) годишњи извјештај о пословању и консолидовани годишњи извјештај о пословању у складу с прописима којима се уређују рачуноводство и ревизија.

(3) Поред извјештаја из става 2. овог члана, хибридна платна институција дужна је да Агенцији достави и одвојене рачуноводствене податке који се односе на пружање платних услуга са извјештајем привредног друштва за ревизију о тим подацима у роковима утврђеним ставом 2. овог члана.

(4) Извјештај привредног друштва за ревизију о годишњим финансијским извјештајима платне институције мора да садржи и увјеравање о оцјени стања информационог система платне институције и адекватности управљања тим информационом системом.

(5) Привредно друштво за ревизију које обавља ревизију финансијских извјештаја платне институције дужно је да Агенцију, без одгађања, обавијести о:

1) свакој чињеници која би могла да представља повреду закона или прописа коју је учинило или чини платна институција,

2) материјално значајној промјени финансијског резултата исказаног у неревидираним годишњим финансијским извјештајима платне институције,

3) околностима које би могле довести до знатног материјалног губитка за платну институцију или угрозити континуитет његовог пословања,

4) резервама датим у мишљењу привредног друштва за ревизију на финансијске извјештаје платне институције,

5) о недостацима информационог система и управљања тим системом.

(6) Привредно друштво за ревизију дужно је да Агенцију обавијести о чињеницама и околностима из става 5. овог члана и ако до сазнања о њима дође током вршења ревизије финансијских извјештаја правног лица које је блиско повезано с платном институцијом.

(7) Привредно друштво за ревизију доставља Агенцији на њен захтјев и друге податке који су јој потребни за надзор над платном институцијом, у складу са законом.

(8) Достављање података из ст. 5, 6. и 7. овог члана не сматра се повредом тајности података и привредно друштво за ревизију не може због тога сносити одговорност.

(9) Агенција доноси акт којим се прописује начин обављања ревизије у платној институцији, услове и критеријуме које је обавезно да испуњава привредно друштво за ревизију за обављање ревизије у платној институцији, те садржај извјештаја о обављеној ревизији.

Пружање платних услуга преко заступника

Члан 41.

(1) Платна институција може пружати платне услуге и преко заступника.

(2) Заступник платне институције је правно лице или предузетник који на основу писменог овлашћења (уговора) ове институције пружа једну платну услугу или више платних услуга, у складу са овим законом.

(3) Платна институција која намјерава да пружа платне услуге преко заступника дужна је да о томе претходно обавијести Агенцију и поднесе јој захтјев за упис у регистар Агенције.

(4) Платна институција дужна је да Агенцији, уз захтјев из става 3. овог члана, достави сљедеће:

1) опис платних услуга које намјерава да пружа преко заступника, са овлашћењем из става 2. овог члана,

2) податке о пословном имену и адреси сједишта заступника,

3) опис мјера унутрашње контроле које ће заступник успоставити ради испуњавања обавеза утврђених прописима којима се уређује спречавање прања новца и финансирања терористичких активности и доказе да су запослени код заступника прошли одговарајуће обуке које се односе на спречавање прања новца и финансирања терористичких активности,

4) податке о лицима која су чланови органа управљања и лицима која ће непосредно руководити пословима пружања платних услуга код заступника – правног лица,

5) јединствени идентификациони број,

6) податке о лицима која су чланови органа управљања подносиоца са подацима и доказима да та лица имају добру пословну репутацију, одговарајуће стручне квалификације и искуство у складу с чланом 14. овог закона,

7) податке о лицима с квалификованим учешћем у заступнику – правном лицу,

8) друге податке које пропише Агенција.

(5) Агенција доноси рјешење о упису заступника платне институције у року од 60 дана од дана пријема уредног захтјева.

(6) Заступник платне институције може почети са радом на дан доношења рјешења Агенције о упису овог заступника у Регистар платних институција.

(7) Заступнику није дозвољено да почне са пружањем платних услуга прије уписа у регистар из става 3. овог члана.

(8) Агенција одбија захтјев за упис заступника платне институције у Регистар платних институција и о томе без одгађања обавијести платну институцију, ако утврди:

1) да мјере из става 4. тачка 3) овог члана нису одговарајуће,

2) да лица из става става 4. тачка б) овог члана немају добру пословну репутацију или одговарајуће стручне квалификације и искуство у складу са чланом 14. овог закона,

3) да достављени подаци из става 4. овог члана нису тачни.

(9) Агенција доноси рјешење о брисању заступника платне институције из Регистра платних институција у сљедећим случајевима:

1) ако платна институција поднесе захтјев за брисање свог заступника из тог регистра,

2) ако је над тим заступником отворен стечајни поступак или ликвидациони поступак,

3) ако је заступник – правно лице брисан из Регистра привредних субјеката у случају статусних промјена,

4) ако је заступник – предузетник брисан из Регистра привредних субјеката у складу са законом.

(10) Агенција доноси рјешење о брисању заступника платне институције из Регистра платних институција ако утврди да постоје разлози из става 8. овог члана.

(11) Платна институција дужна је да без одгађања обавијести Агенцију о свакој промјени података из става 4. овог члана, односно наступању околности из става 9. овог члана.

(12) Документација и средства у вези са неизмиреним обавезама и неријешеним односима насталим приликом извршавања платних трансакција заступника који је избрисан из регистра из става 3. овог члана достављају се платној институцији чији је био заступник.

(13) Платна институција дужна је да обезбиједи да њен заступник корисницима платних услуга пружа информације о томе да наступа у њено име и за њен рачун.

(14) Платна институција дужна је да на својој интернет страници објави и дневно ажурира списак заступника преко којих пружа платне услуге, који укључују податке о пословном имену и адреси сједишта заступника, платним услугама које платна институција пружа преко заступника, као и податке о свим локацијама на којима се те платне услуге пружају преко заступника.

(15) Платна институција која пружа платне услуге преко заступника одговорна је за законито обављање тих послова и дужна је да обезбиједи да заступник, на одговарајући начин, обавијести кориснике да дјелује у име платне институције.

(16) Одредбе ст. 1. до 15 овог члана сходно се примјењују и на упис заступника других пружаоца платних услуга из члана 6. овог закона, у одговарајуће регистре.

(17) Агенција доноси акт којим детаљније уређује услове за упис заступника у Регистар платних институција, као и услове за стабилно и сигурно пословање у дијелу пружања платних услуга преко заступника.

Пружање платних услуга преко пословне јединице

Члан 42.

(1) Платна институција може пружати платне услуге преко пословне јединице.

(2) Пословна јединица платне институције јесте њен издвојени организациони дио који нема својство правног лица, а преко кога ова институција пружа платне услуге, у складу са овим законом.

(3) Ради оснивања пословне јединице изван Републике Српске, платна институција подноси Агенцији захтјев за добијање сагласности, уз који доставља сљедеће податке и документацију:

1) назив и адресу пословне јединице,

2) опис организационе структуре пословне јединице,

3) пословни план пословне јединице за прве три пословне године са описом послова које намјерава да пружа преко пословне јединице,

4) податке о лицима која ће руководити пословима пословне јединице, са подацима и доказима да та лица имају добру пословну репутацију, као и одговарајуће стручне квалификације и искуство, у складу са чланом 14. овог закона.

(4) Агенција одлучује о захтјеву из става 3. овог члана у року од три мјесеца од дана пријема уредног захтјева.

(5) Ако је захтјев из става 3. овог члана неуредан, Агенција у року од мјесец дана од дана пријема тог захтјева обавјештава платну институцију на који начин да уреди тај захтјев, те у том случају рок из става 4. овог члана почиње да тече од дана када је поднесен уредан захтјев.

(6) Платна институција дужна је да без одгађања обавијести Агенцију о свакој промјени података из става 3. овог члана, односно наступању других околности битних за давање сагласности из тог става.

(7) Платна институција са сједиштем Федерацији БиХ или Брчко Дистрикту БиХ која има дозволу од надлежног органа за пружање платних услуга може да послује у Републици Српској искључиво путем пословне јединице по добијању сагласности Агенције и упису у регистар Агенције.

(8) Пословна јединица из става 7. овог члана оснива се и послује у складу са овим законом и прописима којима се уређује пословање привредних друштава.

(9) Одредбе овог закона које се односе на платне институције у Републици Српској примјењују се и на пословање пословне јединице платне институције са сједиштем у Федерацији БиХ или Брчко Дистрикту БиХ, осим ако одређеним одредбама овог закона није другачије прописано.

(10) Агенција доноси акт којим детаљније уређује услове и начин давања и одузимања сагласности из ст. 3. и 7. овог члана.

Извршавање оперативних послова платне институције преко другог лица

Члан 43.

(1) Платна институција која намјерава да извршава поједине оперативне послове у вези са пружањем платних услуга преко другог лица (да екстернализује поједине оперативне послове), дужна је да о томе претходно обавијести Агенцију.

(2) Платна институција може екстернализовати материјално значајне оперативне послове другом лицу ако су испуњени сљедећи услови:

1) лице коме се ти послови екстернализују примјењује одговарајући ниво унутрашњих контрола, који је једнак нивоу система унутрашњих контрола платне институције које те послове екстернализује,

2) вршење надзора над платном институцијом у складу са овим законом и праћење платних трансакција неће бити отежано,

3) обавезе и одговорност чланова органа управљања платне институције неће бити пренијети на друга лица,

4) обавезе и одговорност платне институције према корисницима платних услуга се не умањују,

5) платна институција и након екстернализације ових послова испуњава услове из члана 20. овог закона и послује у складу са другим одредбама овог закона.

(3) Материјално значајним оперативним пословима платне институције сматрају се они послови чије би неправилно или неодговарајуће обављање или необављање могло знатно да угрози законитост пословања те платне институције, њено финансијско стање или стабилност и сигурност пружања платних услуга те институције, односно њихов континуитет.

(4) Агенција доноси акт којим детаљније уређује услове за екстернализацију, те прописује рок за доставу обавјештења из става 1. овог члана.

Одговорност платне институције

Члан 44.

Платна институција која пружа платне услуге преко заступника или пословне јединице, или је повјерила другом лицу извршавање појединих оперативних послова у вези са пружањем платних услуга, одговара за законито пословање заступника и пословне јединице, као и за законито обављање оперативних послова које је екстернализовало другом лицу.

Садржина и начин вођења Регистра платних институција

Члан 45.

- (1) Агенција води Регистар платних институција.
- (2) У Регистар платних институција уписују се подаци о:
 - 1) платним институцијама које имају дозволу,
 - 2) заступницима платних институција,
 - 3) пословним јединицама платних институција,
 - 4) пословним јединицама платних институција са сједиштем у Федерацији БиХ или Брчко Дистрикту БиХ.
- (3) Агенција у регистар редовно уноси све промјене настале у вези са субјектима уноса.
- (4) У Регистар платних институција одвојено се уписују и пружаоци услуге пружања информација о рачуну из члана 21. овог закона и лица која су дужна обавјештавати Агенцију у складу са чланом 4. ст. 3. до 7. овог закона,
- (5) Регистар платних институција обавезно садржи попис платних услуга које је, у складу са издатом дозволом и рјешењем о упису пружалаца услуге пружања информација о рачуну у тај регистар, поједини субјекат из ст. 2. и 4. овог члана овлашћен да пружа и регистарски број тог субјекта, као и податке о одузимању дозволе платним институцијама и брисању пружалаца услуге пружања информација о рачуну из тог регистра.
- (6) Регистар платних институција је јавна књига и води се у електронском облику, а подаци из овог регистра доступни су на интернет страници Агенције.
- (7) Агенција доноси акт којим детаљније уређује услове, садржину и начин вођења Регистра платних институција, као и начин брисања података из тог регистра.

ГЛАВА III

УГОВОРИ О ПЛАТНИМ УСЛУГАМА

1. Опште одредбе

Предмет и врсте уговора о платним услугама

Члан 46.

(1) Уговором о платним услугама пружалац платних услуга се обавезује да кориснику платних услуга, пружа одређене платне услуге, а корисник се обавезује да му, ако је тако уговорено, за то плати уговорену накнаду.

(2) Уговор о платним услугама закључује се као оквирни уговор о платним услугама (у даљем тексту: оквирни уговор) или као уговор о једнократној платној трансакцији.

(3) Оквирним уговором уређује се извршавање будућих појединачних или више узастопних платних трансакција, а у случају да корисник платних услуга отвара платни рачун уређују се и услови за отварање, вођење и затварање тог рачуна.

(4) Уговором о једнократној платној трансакцији уређује се извршење једне одређене платне трансакције која није обухваћена оквирним уговором.

(5) Одредбе овог закона које се односе на обавезе информисања при пружању платних услуга примјењују се на однос између корисника платних услуга који је потрошач и његовог пружаоца платних услуга, а на однос између пружаоца и осталих корисника платних услуга могу се примјењивати уколико између уговорних страна није другачије уговорено.

(6) Пружалац платних услуга и корисник платних услуга могу уговорити повољнији положај од положаја који кориснику платних услуга припада у складу са овим законом.

(7) Ако овим законом није другачије одређено, уговором о платним услугама, осим уговором о основном платном рачуну, могу се утврдити и начин и обим привремених или трајних ограничења пружања појединачних платних услуга или извршавања платних трансакција, као и околности и случајеви у којима пружалац платних услуга привремено или трајно ограничава пружање појединачних платних услуга или платних трансакција.

(8) На питања из уговора о платним услугама која нису уређена овим законом примјењују се одредбе закона којим се уређују облигациони односи.

(9) На питања из уговора о платним услугама која се односе на давање кредита у вези са пружањем платних услуга, која нису уређена овим законом, примјењују се одредбе закона којим се уређује пословање банака, а које се односе на заштиту корисника финансијских услуга.

(10) Када је за закључење уговора о платним услугама прописана обавезна писана форма, сматра се да је ова обавеза испуњена и ако су се стране из тог уговора споразумјеле електронским документом, у складу са прописима којима се уређују електронски документ и електронски потпис.

Накнаде за пружање информација

Члан 47.

(1) Уколико је овим законом утврђена обавеза пружаоцу платних услуга да кориснику пружи одређене информације, дужан је да их пружи без изричитог захтјева корисника и на начин који не захтијева предузимање посебних радњи корисника да те информације добије и да се са њима упозна.

(2) Пружаоцу платних услуга није дозвољено да кориснику наплати накнаду за давање информација које је дужан да пружи у складу са овим законом.

(3) Пружалац платних услуга и корисник могу да уговоре наплаћивање накнаде за додатне информације, за пружање информација чешће него што је утврђено законом или за достављање информација путем средстава за комуникацију која нису утврђена оквирним уговором о пружању платних услуга, ако то захтијева корисник.

(4) Висина накнаде коју пружалац платних услуга наплаћује у складу са ставом 3. овог члана обавезно је одговарајућа и у складу с његовим стварним трошковима који настају испуњавањем обавеза.

Терет доказивања обавезе у случају спора

Члан 48.

У случају спора, пружалац платних услуга дужан је да докаже да је испунио обавезе у вези са пружањем информација кориснику платних услуга утврђених одредбама овог закона којима се уређује уговор о платним услугама.

2. Оквирни уговор

Основне информације, начин достављања и услови оквирног уговора

Члан 49.

(1) Оквирни уговор садржи сљедеће обавезне елементе, односно информације о:

1) пружаоцу платних услуга, и то:

1. назив, сједиште, адресу његовог заступника или пословне јединице у Републици Српској и изван Републике Српске у којој се нуди услуга плаћања и другу адресу, укључујући адресу електронске поште која се користи за комуникацију са пружаоцем платних услуга,

2. назив и адресу сједишта органа надлежног за надзор над пружаоцем платних услуга, његовим заступником или пословном јединицом, а у вези са пружањем платних услуга у Републици Српској,

3. податке о Регистру платних институција или Регистру друштава за издавање електронског новца, односно о другом одговарајућем јавном регистру издатих дозвола за рад пружалаца платних услуга и регистрационом броју или одговарајућој идентификационој ознаци пружаоца платних услуга у том регистру,

2) условима коришћења платне услуге, и то:

1. врсту и опис основних карактеристика платне услуге која се пружа,

2. спецификацију података или јединствену идентификациону ознаку коју корисник платних услуга мора да достави ради правилног иницирања или извршавања платног налога,

3. облик и поступак за давање сагласности за иницирање налога за плаћање или извршавање платне трансакције и опозив те сагласности, у складу са одредбама овог закона,

4. вријеме пријема платног налога и крајње вријеме пријема платног налога ако је одређено од пружаоца платних услуга,

5. крајњи рок за извршавање платне услуге,

6. могућност уговарања ограничења потрошње при употреби платних инструмената,

7. у случају платних инструмената са повезаним платним брендovima (co-branded), права корисника платних услуга у складу са прописима којима се уређују међубанкарске накнаде које се наплаћују при извршавању платних трансакција на основу платних картица,

3) накнадама, каматним стопама и девизном курсу, и то:

1. накнадама које је корисник платних услуга дужан да плати пружаоцу платних услуга, укључујући и накнаде повезане са начином на који се дају и учесталости са којом се дају или чине расположивим информације у складу са овим законом, а ако их наплаћује, збирно и врсту и висину сваке појединачне накнаде која чини збирну накнаду,

2. када је то примјењиво, каматној стопи и девизном курсу који ће се примјењивати или, уколико се примјењују референтна каматна стопа и референтни девизни курс, начин обрачуна каматне стопе и референтни датум и индекс, или основици за утврђивање референтне каматне стопе или референтног девизног курса,

3. примјени, без одгађања, промијењене референтне каматне стопе или референтног девизног курса, уколико је то уговорено, које се доставља у складу са одредбама овог закона,

4) начину и средствима комуникације, и то:

1. средствима комуникације, укључујући техничке услове који се односе на опрему и софтвер корисника платних услуга договорену између уговорних страна за пренос информација или обавјештења у складу са овим законом,

2. начину и учесталости давања, односно доступности информација у складу са овим законом,

3. једном или више језика на којима ће се закључити оквирни уговор и обављати комуникација у периоду трајања оквирног уговора,

4. право корисника платних услуга да добије уговорене услове оквирног уговора и информације у складу са одредбама овог закона,

5) заштитним и другим корективним мјерама које се односе на извршавање платних трансакција, и то:

1. мјере које је корисник платних услуга дужан да предузме ради заштите платног инструмента и начин обавјештавања пружаоца платних у складу са одредбама овог закона,

2. уколико је уговорено, услови под којима пружалац платних услуга има право да блокира платни инструмент у складу са одредбама овог закона,

3. одговорност платноца у складу са одредбама овог закона, укључујући информацију о одговарајућем износу,

4. начину и року у којем је корисник платних услуга дужан да обавјештава пружаоца платних услуга о неауторизованој или погрешно извршеној платној трансакцији у складу са одредбама овог закона, као и неодговорност пружаоца платних услуга за неауторизоване платне трансакције у складу са одредбама овог закона,

5. одговорност пружаоца платних услуга за иницирање или извршавање платне трансакције у складу са одредбама овог закона,

6. условима за поврат новчаних средстава у складу са одредбама овог закона,

7. сигурносном поступку који пружалац платних услуга употребљава за обавјештавање корисника платних услуга у случају сумње на превару или стварне преваре или пријетње сигурности,

6) условима за измјену и раскид оквирног уговора, и то:

1. уколико је уговорено, информацију да ће се сматрати да је корисник платних услуга прихватио измјену услова у складу одредбама овог закона, осим ако не обавјести пружаоца платних услуга о њиховом неприхватању, прије датума предложеног за ступање на снагу тих измјена,

2. трајању оквирног уговора,
3. праву корисника платних услуга на раскид оквирног уговора и услови за раскид оквирног уговора у складу са одредбама овог закона,

7) информације о заштити корисника платних услуга, и то:

1. о уговорним одредбама којима се утврђује који се прописи примјењују на оквирни уговор и/или о надлежности суда за рјешавање спора из оквирног уговора,

2. о праву на приговор и притужбу корисника платних услуга и могућности мирног рјешавања спорног односа у вези са пружањем платних услуга у складу са овим законом.

(2) Пружалац платних услуга дужан је да пружи кориснику, прије прихватања понуде или закључења оквирног уговора, информације из става 1. овог члана.

(3) Информације из става 1. овог члана (основне информације) дају се у папирној форми или на другом трајном носачу података, на начин да корисник има довољно времена да се упозна за условима пружања платне услуге прије закључења оквирног уговора.

(4) Основне информације се пружају на једноставан, разумљив начин, јасне и свеобухватне, на једном од језика у службеној употреби у Републици Српској или на другом језику договореном између пружаоца и корисника платних услуга.

(5) Пружалац платних услуга може обавезе информисања из овог члана испунити и достављањем нацрта оквирног уговора који садржи основне информације, у складу са ст. 2. и 3. овог члана.

(6) Уколико је оквирни уговор, на захтјев корисника платних услуга, закључен коришћењем средстава електронске комуникације која не омогућавају пружаоцу платних услуга да испуни обавезе информисања из овог члана, пружалац платних услуга дужан је да те обавезе испуни одмах након закључења оквирног уговора.

(7) Оквирни уговор закључује се у папирној форми или на другом трајном носачу података.

(8) Пружалац платних услуга дужан је да обезбиједи да корисник платних услуга добије најмање један примјерак оквирног уговора.

Доступност информација и услова оквирног уговора

Члан 50.

Корисник платних услуга има право да, током трајања уговорног односа, захтијева копије оквирног уговора, односно информације из члана 49. овог закона, и то у папирној форми или другом трајном носачу података.

Промјене услова оквирног уговора

Члан 51.

(1) Пружалац платних услуга дужан је да измјену оквирног уговора из члана 49. овог закона предложи на начин из члана 49. ст. 2. до 4. овог закона, најмање два мјесеца прије предложеног датума почетка примјене те измјене, а корисник може да их прихвати или одбије до предложеног датума њиховог ступања на снагу.

(2) Пружалац и корисник платних услуга могу уговорити да ће се сматрати да је корисник прихватио измјене из става 1. овог члана ако до предложеног датума њиховог ступања на снагу не обавијести пружаоца платних услуга да их не прихвата.

(3) У случају из ст. 1. и 2. овог члана пружалац платних услуга дужан је да наведе да корисник платних услуга има право да раскине оквирни уговор без одгађања и без накнаде, прије ступања на снагу измјена оквирног уговора.

(4) Пружалац и корисник платних услуга могу уговорити да се измјене каматних стопа или девизног курса које произлазе из референтне каматне стопе или референтног курса могу примијенити без одгађања и без претходног обавјештавања корисника.

(5) У случају из става 4. овог члана пружалац платних услуга дужан је да о свакој промјени каматне стопе обавијести корисника у што краћем року и на начин из члана 49. ст. 2. до 4. овог закона, осим ако пружалац и корисник платних услуга нису договорили другачији рок или начин на који ће информације бити дате или учињене доступним.

(6) Пружалац платних услуга може, без обавјештавања корисника, примијенити промјене накнаде, каматне стопе или курса које су повољније за корисника или увести бесплатну нову услугу или функционалност постојеће услуге.

(7) Промјене каматне стопе или курса који се користе при извршавању платне трансакције примјењују се и обрачунавају на неутралан начин који не доводи кориснике платних услуга у међусобно неравноправан положај.

Раскид, односно ништавност оквирног уговора коју захтијева корисник платних услуга

Члан 52.

(1) Корисник платних услуга има право да, у сваком тренутку, раскине оквирни уговор, осим ако оквирним уговором није утврђен отказни рок који не може бити дужи од мјесец дана.

(2) Корисник платних услуга има право да раскине оквирни уговор и у случајевима утврђеним законом којим се уређују облигациони односи или другим законом.

(3) За раскид оквирног уговора пружалац платних услуга може да кориснику наплати накнаду која мора бити примјерена и сразмјерна стварним трошковима које је пружалац платних услуга имао због раскида уговора.

(4) Изузетно од става 2. овог члана, пружалац платних услуга не смије да кориснику наплати накнаду за отказ оквирног уговора који је, прије раскида, био на снази дуже од шест мјесеци.

(5) Уколико корисник платних услуга раскине оквирни уговор дужан је да плати накнаду само за платне услуге које су пружене до дана раскида тог уговора, а уколико је та накнада плаћена унапријед, пружалац платних услуга дужан је да кориснику врати сразмјерни дио наплаћене накнаде.

(6) Одредбе оквирног уговора које би, супротно овом закону, ограничиле право корисника да раскине оквирни уговор, ништавне су.

(7) Корисник платних услуга може захтијевати да се одредбе оквирног уговора које су у супротности са информацијама пруженим у предуговорној фази у складу с чланом 49. овог закона, односно одредбе које се односе на информације из члана 49. овог закона које нису претходно достављене кориснику платних услуга – утврде ништавним.

(8) Одредбе овог члана не утичу на права корисника и пружаоца платних услуга да раскину оквирни уговор под условима утврђеним другим законом у вези са одустајањем од уговора.

Право пружаоца платних услуга на раскид оквирног уговора

Члан 53.

(1) Оквирним уговором може се уговорити право пружаоца платних услуга на раскид оквирног уговора закљученог на неодређено вријеме, уз отказни рок од најмање два мјесеца.

(2) Пружалац платних услуга може раскинути оквирни уговор и у другим случајевима утврђеним законом којим се уређују облигациони односи или другим законом.

(3) Пружалац платних услуга дужан је да обавјештење о разлозима за раскид оквирног уговора, односно одбијању закључења оквирног уговора достави кориснику платних услуга у писаној форми уз достављање доказа о тим разлозима, осим ако је то обавјештавање забрањено прописима.

(4) Пружалац платних услуга дужан је да чува документацију из става 3. овог члана у роковима утврђеним прописима о архивској дјелатности и прописима о спречавању прања новца и финансирања терористичких активности, а најмање 10 година.

(5) Ако пружалац платних услуга раскине оквирни уговор, на обавезу корисника платних услуга да плати накнаду сходно се примјењују одредбе члана 52. ст. 4. и 5. овог закона.

Информације прије извршавања појединачне платне трансакције

Члан 54.

Пружалац платних услуга дужан је да, прије извршавања појединачне платне трансакције према оквирном уговору инициране од платиоца, на захтјев платиоца, достави јасне и прецизне информације о крајњем року за извршавање платне трансакције и накнади коју плаћа платилац и, ако се накнада обрачунава збирно, о износу сваке појединачне накнаде.

Накнадне информације за платиоца о појединачним платним трансакцијама

Члан 55.

(1) Након што се рачун платиоца задужи за износ појединачне платне трансакције или, у случају када платилац не користи платни рачун након пријема платног налога, пружалац платних услуга платиоца дужан је да платиоцу, без одгађања, достави сљедеће информације:

1) податке који омогућавају платиоцу идентификацију сваке платне трансакције (референтна ознака) и информације које се односе на примаоца плаћања,

2) износ платне трансакције у валути у којој је задужен платни рачун платиоца или у валути која је наведена на платном налогу, ако је платна трансакција извршена без коришћења платног рачуна,

3) укупан износ свих накнада за ту платну трансакцију и, када је то примјенљиво, износ сваке појединачне накнаде и камате које плаћа платилац,

4) ако платна трансакција укључује замјену валуте, курс који је пружалац платних услуга платиоца користио и износ платне трансакције након замјене валуте,

5) датум валуте задужења или датум пријема платног налога.

(2) Оквирним уговором може се уговорити да се информације из става 1. овог члана доставе или ставе на располагање периодично, а најмање једном мјесечно без накнаде и на начин који омогућава платиоцу да чува и репродукује информације у непромијењеном облику.

(3) Пружалац платних услуга дужан је да на захтјев платиоца достави информације из става 1. овог члана у папирној форми или на другом трајном носачу података најмање једном мјесечно без накнаде.

Накнадне информације за примаоца плаћања о појединачним платним трансакцијама

Члан 56.

(1) Пружалац платних услуга примаоца плаћања дужан је да, након извршавања појединачне платне трансакције на основу оквирног уговора, примаоцу плаћања, без одгађања, достави сљедеће информације:

1) податке који омогућавају примаоцу плаћања идентификацију платне трансакције (референтну ознаку) и платиоца, и друге информације које се преносе уз платну трансакцију,

2) износ платне трансакције у валути у којој је одобрен платни рачун примаоца плаћања или у валути у којој су новчана средства стављена на располагање примаоцу плаћања,

3) укупан износ свих накнада које пружалац платних услуга примаоца наплаћује од примаоца за ту платну трансакцију и, износ сваке појединачне накнаде и камате ако се плаћање наплаћује збирно,

4) уколико платна трансакција укључује замјену валуте, курс који је пружалац платних услуга примаоца плаћања користио и износ платне трансакције прије замјене валуте,

5) датум валуте одобрења новчаних средстава на рачуну примаоца плаћања, односно датум када су средства стављена на располагање примаоцу плаћања.

(2) На обавезе пружаоца платних услуга примаоца плаћања да пружи примаоцу плаћања информације из става 1. овог члана сходно се примјењују одредбе члана 55. ст. 2. и 3. овог закона.

Предговорне информације и оквирни уговор о платном инструменту за плаћања мале новчане вриједности

Члан 57.

(1) У случају платних инструмената којима се, у складу са оквирним уговором, извршавају само појединачне платне трансакције које не прелазе износ од 60 КМ или који имају ограничено трошење највише до укупног износа од 300 КМ или на којима су похрањена новчана средства која никада не прелазе износ од 300 КМ, а изузетно од члана 49. овог закона, пружалац платних услуга дужан је да, прије закључења оквирног

уговора о платном инструменту за плаћања мале новчане вриједности, кориснику платних услуга достави сљедеће информације:

1) информације о битним карактеристикама и могућим начинима коришћења овог платног инструмента,

2) информације о одговорности пружаоца платних услуга и корисника платних услуга за неауторизовану или погрешно извршену платну трансакцију,

3) информације о накнадама које пружалац платних услуга наплаћује кориснику платних услуга,

4) информације о другим битним околностима које су кориснику платних услуга неопходне за доношење одлуке о закључењу оквирног уговора о овом платном инструменту,

5) информације о томе гдје су кориснику платних услуга доступне друге информације из члана 49. овог закона.

(2) Изузетно од члана 51. овог закона, оквирним уговором о платном инструменту за плаћања мале новчане вриједности може се утврдити да пружалац платних услуга није дужан да измјене оквирног уговора предложи на начин из члана 49. ст. 2. до 4. овог закона.

Информације прије и након извршења појединачне платне трансакције код платног инструмента за плаћања мале новчане вриједности

Члан 58.

(1) Оквирним уговором о платном инструменту за плаћања мале новчане вриједности може се утврдити да пружалац платних услуга прије извршења платне трансакције није дужан да платиоцу доставља информације из члана 54. овог закона.

(2) Изузетно од одредаба чл. 54. и 55. овог закона, оквирним уговором о платном инструменту за плаћања мале новчане вриједности може се утврдити да је пружалац платних услуга дужан да након извршења појединачне платне трансакције кориснику платних услуга пружи сљедеће информације:

1) податке који кориснику платних услуга омогућавају идентификацију појединачне платне трансакције (референтну ознаку),

2) износ појединачне платне трансакције или укупан износ свих платних трансакција исте врсте које су извршене у корист истог примаоца плаћања,

3) износ сваке накнаде коју пружалац платних услуга наплаћује за појединачну платну трансакцију или укупан износ накнада које овај пружалац наплаћује за све платне трансакције исте врсте које су извршене у корист истог примаоца плаћања.

(3) Оквирним уговором о платном инструменту за плаћања мале новчане вриједности може се утврдити да пружалац платних услуга није дужан да кориснику платних услуга пружи ни информације из става 2. овог члана, ако се овај инструмент употребљава анонимно или ако нема техничких могућности да се пруже ове информације за одређену врсту тог инструмента.

(4) У случају из става 3. овог члана, пружалац платних услуга дужан је да платиоцу омогући провјеру стања расположивих новчаних средстава на платном инструменту.

3. Уговор о једнократној платној трансакцији

Претходне информације о једнократној платној трансакцији

Члан 59.

(1) Пружалац платних услуга дужан је да кориснику, прије закључења уговора о једнократној платној трансакцији, пружи сљедеће информације:

1) коју врсту јединствене идентификационе ознаке или други податак је корисник дужан да наведе ради правилног извршења његовог платног налога,

2) најдужи рок за извршење платне трансакције,

3) све накнаде које пружалац платних услуга наплаћује кориснику, укључујући и врсту и висину сваке појединачне накнаде ако их пружалац платних услуга наплаћује збирно,

4) девизни курс, односно референтни курс који пружалац платних услуга користи за платну трансакцију, ако се врши замјена валуте.

(2) Пружалац услуге иницирања плаћања дужан је да осим информација из става 1. овог члана, прије иницирања плаћања платиоцу пружи и сљедеће информације:

1) назив пружаоца услуге иницирања плаћања, тачну адресу његовог сједишта и, према потреби, адресу његовог заступника или пословне јединице,

2) друге контакт информације, важне за комуникацију са пружаоцем услуге иницирања плаћања, укључујући и адресу електронске поште,

3) контакт податке о органу надлежном за надзор над пружаоцем услуге иницирања плаћања у вези са пружањем услуге иницирања плаћања.

(3) Пружалац платних услуга дужан је да информације из ст. 1. и 2. овог члана:

1) стави на располагање кориснику платних услуга на лако доступан начин, како би корисник имао довољно времена да се упозна с условима извршења платне трансакције,

2) пружи јасно, разумљиво и свеобухватно, на једном од службених језика у Републици Српској или на другом језику договореном између пружаоца и корисника платних услуга,

3) на захтјев корисника платних услуга, пружи/изда у папирној форми или на другом трајном носачу података.

(4) Ако је уговор о једнократној платној трансакцији, на захтјев корисника платних услуга, закључен коришћењем средства за комуникацију на даљину које пружаоцу платних услуга не омогућава да испуни обавезе из ст. 1. и 2. овог члана, пружалац је дужан да ове обавезе испуни одмах након извршења платне трансакције.

(5) Пружалац платних услуга може обавезе из ст. 1. и 2. овог члана испунити и достављањем нацрта уговора о једнократној платној трансакцији или нацрта налога за плаћање који садржи тражене информације.

Информације за платиоца и примаоца плаћања након иницирања платног налога

Члан 60.

Када се налог за плаћање иницира преко пружаоца услуге иницирања плаћања, тај пружалац дужан је да, поред информација из члана 59. овог закона, одмах након иницирања платног налога, пружи или учини доступним платиоцу и, када је примјењиво, примаоцу плаћања сљедеће:

1) потврду о успјешном иницирању налога за плаћање код пружаоца платних услуга који води рачун платиоца,

2) податке којим се платиоцу и примаоцу плаћања омогућава идентификација платне трансакције и, по потреби, примаоцу плаћања идентификација платиоца и све информације које су пренесене са том платном трансакцијом,

3) износ платне трансакције,

4) укупан износ накнада које корисник платних услуга плаћа пружаоцу услуге иницирања плаћања за платну трансакцију, укључујући и износ сваке појединачне накнаде, ако се накнада плаћа збирно.

Информације за пружаоца платних услуга који води рачун платиоца при коришћењу услуге иницирања плаћања

Члан 61.

Пружалац услуге иницирања плаћања дужан је да пружаоцу платних услуга који води рачун платиоца стави на располагање податке којим се омогућава идентификација платне трансакције која је преко њега иницирана.

Информације за платиоца након пријема платног налога

Члан 62.

Пружалац платних услуга платиоца дужан је да платиоцу, одмах након пријема платног налога, достави или учини доступним, на начин из члана 59. став 3. овог закона, следеће информације:

1) податак који платиоцу омогућава да идентификује платну трансакцију (референтна ознака) и информације које се односе на примаоца плаћања,

2) износ платне трансакције у валути која је наведена у налогу за плаћање,

3) укупан износ свих накнада за платну трансакцију које сноси платилац, а када се обрачунава збирна накнада и врсту и висину сваке појединачне накнаде која чини збирну накнаду,

4) ако платна трансакција укључује замјену валуте, курс који је примијенио пружалац платних услуга платиоца или релевантну информацију о промјени тог курса уколико се разликује од курса из члана 59. став 1. тачка 4) овог закона и износ платне трансакције након замјене валуте,

5) датум пријема платног налога.

Информације за примаоца плаћања након извршавања платне трансакције

Члан 63.

Пружалац платних услуга примаоца плаћања дужан је да примаоцу плаћања, одмах након извршавања једнократне платне трансакције, достави или учини доступним, на начин из члана 59. став 3. овог закона следеће информације:

1) податак која платиоцу омогућава да идентификује платну трансакцију (референтна ознака) и информације које се односе на примаоца плаћања,

2) износ платне трансакције у валути која је наведена у платном налогу,

3) укупан износ свих накнада за платну трансакцију које сноси прималац, а када се обрачунава збирна накнада и врсту и висину сваке појединачне накнаде која чини збирну накнаду,

4) ако платна трансакција укључује замјену валуте, курс који је примијенио пружалац платних услуга платиоца или релевантну информацију о промјени тог курса уколико се разликује од курса из члана 59. став 1. тачка 4) овог закона и износ платне трансакције након прерачунавања валуте,

5) датум пријема платног налога.

Изузеће од обавезе пружања информација код једнократне платне трансакције

Члан 64.

Ако корисник пружаоцу платних услуга изда платни налог за извршење једнократне платне трансакције употребом платног инструмента који му је, на основу оквирног уговора о издавању тог платног инструмента, дао други пружалац платних услуга – пружалац платних услуга који је примио налог за плаћање није дужан да овом кориснику пружи информације које су пружене или ће бити пружене на основу тог оквирног уговора.

4. Пружање других информација кориснику

Валута трансакције и прерачунавање валуте

Члан 65.

(1) Платна трансакција се извршава у валути договореној између уговорних страна.

(2) Ако се услуга замјене валуте нуди прије иницирања платне трансакције или ако се та услуга нуди на банкомату, продајном мјесту или од стране примаоца плаћања, страна која нуди услугу замјене валуте дужна је да упозна платиоца о свим накнадама, као и о курсу који ће примијенити при замјени валуте.

(3) Сматра се да је платилац сагласан са замјеном валуте прије иницирања платне трансакције ако га је страна која нуди услугу замјене валуте обавијестила о условима замјене прије иницирања платне трансакције.

Информација о додатним накнадама и попустима

Члан 66.

(1) Ако прималац плаћања захтијева од платиоца да плати посебну накнаду или му за коришћење одређеног платног инструмента нуди попуст, дужан је да о томе обавијести платиоца прије иницирања платне трансакције.

(2) Ако пружалац платних услуга или друга страна укључена у трансакцију захтијева од корисника плаћање посебне накнаде за коришћење одређеног платног инструмента, дужан је да о томе обавијести корисника прије иницирања платне трансакције.

(3) Платилац је дужан да накнаде из ст. 1. и 2. овог члана плати само ако је о њиховом пуном износу био информисан прије иницирања платне трансакције.

Информације утврђене другим прописима

Члан 67.

Одредбе овог закона не искључују обавезу пружаоца платних услуга да прије закључења уговора о платним услугама, поред информација утврђених у овом закону, кориснику платних услуга пружи и све друге информације које је дужан да му пружи као кориснику услуга у складу са одредбама посебних прописа.

ГЛАВА IV

ИЗВРШАВАЊЕ ПЛАТНИХ ТРАНСАКЦИЈА

1. Услови и начин извршења платне трансакције

Сагласност и повлачење сагласности

Члан 68.

(1) Пружалац платних услуга извршава платну трансакцију када је платилац одобри (ауторизује) давањем сагласности за њено извршавање.

(2) Сагласност за извршавање платне трансакције платилац може дати прије или, ако је уговорено између платиоца и његовог пружаоца платних услуга, након извршавања платне трансакције.

(3) Сагласност да се изврши појединачна платна трансакција или низ платних трансакција обавезно се даје на начин уговорен између платиоца и његовог пружаоца платних услуга, а може се дати и преко примаоца плаћања или пружаоца услуге иницирања плаћања, у супротном, сматра се да платна трансакција није ауторизована.

(4) Платилац може повући (опозвати) дату сагласност најкасније до настанка неопозивости налога за плаћање у складу одредбама овог закона о опозивости налога за плаћање.

(5) Платилац може опозвати сагласност за извршавање низа платних трансакција, у ком случају се свака будућа платна трансакција из тог низа сматра неауторизованом.

(6) Начин давања сагласности, односно опозива сагласности за извршавање платне трансакције уређују се уговором о платним услугама између платиоца и његовог пружаоца платних услуга, односно између пружалаца платних услуга.

(7) Пружалац платних услуга и платилац који није потрошач могу уговором о платним услугама уредити опозив сагласности другачије у односу на ст. 4. и 5. овог члана.

Облик и садржај платног налога

Члан 69.

(1) Министар финансија (у даљем тексту: министар) доноси правилник којим прописује облик, садржај и начин коришћења образаца платних налога за извршење платних трансакција у конвертибилним маркама.

(2) Пружаоци платних услуга су дужни да чувају платне налоге и другу документацију о отвореним платним рачунима и извршеним платним трансакцијама

најмање десет година од дана отварања платног рачуна и дана извршења платне трансакције.

Вријеме пријема платног налога

Члан 70.

(1) Вријеме пријема платног налога је час када пружалац платних услуга платиоца прими налог за плаћање, инициран непосредно од платиоца или посредно од стране или преко примаоца плаћања.

(2) Уколико вријеме пријема платног налога није у току радног дана пружаоца платних услуга платиоца, сматра се да је платни налог примљен сљедећег радног дана.

(3) Пружалац платних услуга може одредити час пред крај радног дана који представља крајње вријеме за пријем платног налога, а који не може бити ранији од претпоследњег поравнања платних налога у складу са правилима платног система у којем се плаћање извршава.

(4) Уколико је пружалац платних услуга платиоца примио платни налог након крајњег времена за примање платног налога сматра се да је примљен наредног радног дана.

(5) Корисник платних услуга који издаје платни налог и његов пружалац платних услуга могу уговорити да се платни налог започне извршавати:

1) на одређени дан,

2) на крају одређеног периода,

3) на дан када платилац стави на располагање свом пружаоцу платних услуга потребна новчана средства.

(6) У случају из става 5. овог члана временом пријема платног налога сматра се дан уговорен за започињање извршавања налога, а ако уговорени дан није радни дан пружаоца платних услуга, временом пријема платног налога сматра се наредни радни дан.

(7) Пружаоцу платних услуга платиоца није дозвољено задужити рачун за плаћање платиоца прије пријема платног налога.

Одбијање платног налога

Члан 71.

(1) Пружалац платних услуга не може одбити извршење платног налога када су испуњени сви услови утврђени у уговору о платним услугама, осим ако је другачије утврђено прописом или када код пружаоца платних услуга постоји разумна сумња у вјеродостојност платног налога или појединих његових елемената.

(2) Пружалац платних услуга који води рачун не може одбити извршење платног налога, укључујући и платни налог дат преко пружаоца услуге иницирања плаћања, када су испуњени сви услови утврђени у уговору о платним услугама, осим у случајевима из става 1. овог члана.

(3) Уколико пружалац платних услуга одбије да изврши платни налог или да иницира платну трансакцију дужан је да, ако посебним прописом није другачије одређено, обавијести корисника платних услуга о одбијању извршавања платног налога и, ако је то могуће, о разлозима за одбијање извршавања платног налога и процедури

за исправљање грешака које су довеле до одбијања извршавања платног налога, осим ако то није забрањено другим прописима.

(4) Пружалац платних услуга дужан је да достави или учини доступним обавјештење из става 1. овог члана на начин утврђен уговором, без одгађања, а најкасније у роковима из одредаба овог закона о извршавању платних трансакција преко платног рачуна.

(5) Оквирним уговором може се уговорити да пружалац платних услуга може наплатити накнаду за давање обавјештења из става 1. овог члана ако је одбијање извршавања платног налога било објективно оправдано.

(6) Уколико је извршавање платног налога одбијено, сматра се да налог није ни примљен.

Опозив платног налога

Члан 72.

(1) Корисник платних услуга не може опозвати платни налог након што га је примио пружалац платних услуга платиоца, осим у случајевима прописаним овим чланом.

(2) Ако је платна трансакција иницирана од стране пружаоца услуге иницирања плаћања или од стране или преко примаоца плаћања, платилац не може опозвати платни налог након давања сагласности пружаоцу услуге иницирања плаћања да иницира платну трансакцију или након давања сагласности за извршавање платне трансакције примаоцу плаћања.

(3) Изузетно од става 2. овог члана, у случају директног задужења платилац може опозвати платни налог најкасније до краја радног дана који претходи уговореном дану задужења, не доводећи у питање право платиоца на повраћај средстава.

(4) У случају из члана 70. став 5. овог закона корисник платних услуга може опозвати платни налог, најкасније до краја радног дана који претходи уговореном дану за извршавање налога.

(5) Истеком рокова из ст. 1. до 4. овог члана корисник платних услуга може опозвати платни налог само ако је то уговорио са својим или другим пружаоцем платних услуга који учествује у извршењу платне трансакције.

(6) У случајевима из ст. 2. и 3. овог члана опозив платног налога може се извршити само уз сагласност примаоца плаћања.

(7) Оквирним уговором може се уговорити да пружалац платних услуга може наплатити накнаду за опозив платног налога који опозив је за примљен по истеку рокова из ст. 1. до 4. овог члана.

(8) Пружалац платних услуга и корисник платних услуга који није потрошач могу уговором уредити опозив платног налога другачије у односу на ст. 1. до 7. овог члана.

Накнаде

Члан 73.

(1) Пружалац платних услуга може кориснику платних услуга наплатити накнаду за пружање платних услуга.

(2) Пружалац платних услуга може кориснику платних услуга наплатити накнаду за давање обавјештења у случајевима када:

1) пружалац платних услуга оправдано одбије да изврши платни налог или да иницира платну трансакцију,

2) корисник платних услуга врши опозив платног налога,

3) пружалац платних услуга врши поврат новчаних средстава кориснику платних услуга усљед погрешно извршене платне трансакције.

(3) Пружалац платних услуга може кориснику платних услуга наплатити накнаде из става 2. овог члана под условом да су те накнаде уговорене, примјерене и у складу са стварним трошковима пружаоца платних услуга.

(4) Пружалац платних услуга примаоца плаћања може за извршавање платних трансакција наплатити накнаде само од примаоца плаћања, а пружалац платних услуга платиоца може за извршавање платне трансакције наплатити накнаде само од платиоца.

(5) Пружаоцу платних услуга није дозвољено спријечити или ограничити примаоца плаћања да платиоцу понуди попуст за коришћење платне картице или другог платног инструмента или да га на неки други начин усмјерава на употребу одређеног платног инструмента.

(6) Примаоцу плаћања није дозвољено да од платиоца наплати накнаду за коришћење одређеног платног инструмента.

(7) Пружалац платних услуга и корисник платних услуга који није потрошач могу уговорити плаћање накнада другачије у односу на став 3. овог члана.

(8) Пружалац платних услуга дужан је да, у пословним просторијама намијењеним за рад са корисницима платних услуга и на својој интернет страници, објави тарифу по којој наплаћује накнаде за пружање платних услуга.

(9) На пружаоце платних услуга примјењују се одредбе о недопуштеним накнадама уређеним законом којим се прописује пословање банака.

(10) Агенција може својим прописом забранити или ограничити право примаоца плаћања на зарачунавање накнада, ради подстицања тржишне конкуренције и/или промовисања употребе платних инструмената.

Рок за извршење платне трансакције за платиоцевог пружаоца платних услуга

Члан 74.

(1) Приликом платне трансакције која се извршава у конвертибилним маркама, платиоцев пружалац платних услуга дужан је да обезбиједи да износ ове трансакције буде одобрен на рачуну пружаоца платних услуга примаоца плаћања истог радног дана када је платиоцев пружалац платних услуга примио платни налог, у складу чланом 70. овог закона.

(2) Код платних трансакција које нису обухваћене ставом 1. овог члана примјењују се рокови за извршење платне трансакције утврђени овим законом, односно другим прописима.

Достављање платног налога преко пружаоца платних услуга примаоца плаћања

Члан 75.

(1) Пружалац платних услуга примаоца плаћања дужан је да платиоцевом пружаоцу платних услуга достави платни налог који је издао прималац плаћања или

платилац преко примаоца плаћања, у року утврђеном између примаоца плаћања и његовог пружаоца платних услуга.

(2) У случају директног задужења, пружалац платних услуга примаоца плаћања дужан је да платни налог из става 1. овог члана достави у року који платиоцем пружаоцу платних услуга омогућава да на уговорени датум доспијећа (утврђени дан) одобри рачун пружаоца платних услуга примаоца плаћања за износ платне трансакције.

Извршење платне трансакције примаоцу плаћања

Члан 76.

(1) Пружалац платних услуга примаоца плаћања дужан је да без одгађања примаоцу плаћања одобри средства на његовом платном рачуну или, ако прималац плаћања нема платни рачун код тог пружаоца платних услуга, да му та средства стави на располагање:

1) ако је пружаоцу платних услуга примаоца плаћања на рачуну одобрен износ платне трансакције за примаоца плаћања или ако је овај пружалац за примаоца плаћања примио тај износ на други начин,

2) ако је тај пружалац примио све информације неопходне за одобрење платног рачуна примаоца плаћања или стављање средстава на располагање примаоцу плаћања.

(2) Пружалац платних услуга примаоца плаћања дужан је да примаоцу плаћања омогући располагање средствима одмах након одобравања тих средстава на платном рачуну овог примаоца.

(3) Одредбе ст. 1. и 2. овог члана примјењују се и када је пружалац платних услуга примаоца плаћања истовремено и платиоцев пружалац платних услуга.

(4) Ако корисник платних услуга који није правно лице захтијева исплату готовог новца с платног рачуна, пружалац платних услуга дужан је да му тај новац исплати одмах, без накнаде, с тим да ако је ријеч о исплати готовог новца у износу већем од 20.000 конвертибилних марака или ефективног страног новца у износу чија је противвриједност у конвертибилним маркама по званичном средњем курсу већа од 20.000 конвертибилних марака – пружалац платних услуга му та средства може исплатити најкасније наредног радног дана.

(5) Ако су средства на рачуну пружаоца платних услуга примаоца плаћања одобрена на дан који није радни дан тог пружаоца, сматра се да је тај пружалац новчана средства за примаоца плаћања примио наредног радног дана.

Датум валуте задужења и датум валуте одобрења

Члан 77.

(1) Датум валуте задужења платиоцевог платног рачуна не може бити датум прије датума извршења платне трансакције задужењем тог рачуна за износ трансакције.

(2) Пружалац платних услуга примаоца плаћања дужан је да обезбиједи да је датум валуте одобрења платног рачуна примаоца плаћања у вези са извршењем платне трансакције најкасније радни дан када су новчана средства платне трансакције одобрена на рачуну тог пружаоца.

**Датум валуте и располагање новчаним средствима у случају уплате
готовог новца на платни рачун**

Члан 78.

(1) У случају домаће платне трансакције ако корисник платних услуга на платни рачун код пружаоца платних услуга који води тај рачун уплати готов новац у валути тог платног рачуна – пружалац платних услуга дужан је да обезбиједи да датум валуте одобрења тог платног рачуна буде датум када је примио готов новац.

(2) Пружалац платних услуга дужан је да обезбиједи да прималац плаћања може располагати новчаним средствима одмах по пријему готовог новца, у складу са ограничењима из члана 76. став 4. овог закона.

(3) На вријеме пријема готовог новца из става 1. овог члана сходно се примјењују одредбе члана 70. овог закона.

Потврда расположивости средстава

Члан 79.

(1) Пружалац платних услуга који води рачун, на захтјев пружаоца платних услуга који издаје платни инструмент на основу платне картице (картични платни инструмент), без одгађања потврђује да је износ средстава потребан за извршавање платне трансакције на основу платне картице расположив на рачуну за плаћање платиоца ако су испуњени сљедећи услови:

1) рачун за плаћање платиоца доступан је путем интернета у тренутку пријема захтјева,

2) платилац је дао пружаоцу платних услуга који води рачун изричиту сагласност да одговори на захтјев одређеног пружаоца платних услуга како би потврдио да је износ који одговара одређеној платној трансакцији на основу платне картице расположив на рачуну за плаћање платиоца,

3) сагласност из тачке 2) овог става дата је прије него што је поднесен први захтјев за потврђивање.

(2) Пружалац платних услуга који издаје картични платни инструмент може затражити потврду из става 1. овог члана када су испуњени сљедећи услови:

1) платилац је пружаоцу платних услуга дао изричиту сагласност да захтијева потврду из става 1. овог члана,

2) платилац је иницирао платну трансакцију користећи се платним инструментом на основу платне картице који је издао пружалац платних услуга,

3) пружалац платних услуга који издаје платни инструмент на основу платне картице идентификовао се пружаоцу платних услуга који води рачун прије сваког захтјева за потврду и комуницира са пружаоцем платних услуга који води рачун на сигуран начин у складу са одредбама овог закона о провјери аутентичности.

(3) Потврда из става 1. овог члана састоји се од једноставног одговора у облику „да“ или „не“, те не садржи податак о стању средстава на рачуну.

(4) Пружаоцу платних услуга који издаје платни инструмент није дозвољено чувати потврду из става 3. овог члана, нити је користити у друге сврхе осим за извршавање картичне платне трансакције.

(5) Дата потврда из става 1. овог члана не овлашћује пружаоца платних услуга, који води рачун, да блокира средства на платном рачуну платиоца.

(6) Платилац може од пружаоца платних услуга, који води рачун, да захтијева да му идентификује пружаоца платних услуга који издаје картичне платне инструменте, који је затражио потврду и да му достави дати одговор.

(7) Одредбе овог члана не примјењују се на платне трансакције инициране путем платних инструмената на основу платних картица на којима се похрањује електронски новац.

Правила о приступу платном рачуну за услуге иницирања плаћања

Члан 80.

(1) Платилац има право да користи услугу иницирања плаћања коју пружа пружалац услуге иницирања плаћања.

(2) Изузетно од става 1. овог члана, платилац нема право да користи услуге пружаоца услуге иницирања плаћања ако његов платни рачун није доступан путем интернета.

(3) Пружалац услуге иницирања плаћања:

1) не може ни у једном тренутку бити у посједу новчаних средстава платиоца ради пружања услуге иницирања плаћања,

2) дужан је да обезбиједи да лични сигурносни подаци корисника платних услуга нису доступни другом лицу, осим кориснику платних услуга и издаваоцу личних сигурносних података,

3) дужан је да обезбиједи да се лични сигурносни подаци корисника платних услуга просљеђују сигурним и ефикасним путем,

4) дужан је да обезбиједи да се све остале информације о кориснику платних услуга, добијене приликом пружања услуга иницирања плаћања, пружају само примаоцу плаћања и уз изричиту сагласност корисника платних услуга,

5) дужан је да, приликом сваког иницирања плаћања, потврди свој идентитет пружаоцу платних услуга који води рачун платиоца и да комуницира са пружаоцем платних услуга који води рачун, платиоцем и примаоцем плаћања на сигуран начин, у складу са одредбама овог закона о провјери аутентичности,

6) не може чувати осјетљиве податке о плаћањима корисника платних услуга,

7) не може тражити од корисника платних услуга било које друге податке, осим података потребних за пружање услуге иницирања плаћања,

8) не може да користи податке, приступа им или их чува у било коју другу сврху осим пружања услуге иницирања плаћања како је платилац изричито тражио,

9) не може да мијења износ, примаоца плаћања или било који други податак о платној трансакцији.

(4) Пружалац платних услуга који води рачун дужан је да:

1) комуницира на сигуран начин са пружаоцима услуге иницирања плаћања у складу са одредбама овог закона о провјери аутентичности,

2) одмах након пријема платног налога од пружаоца услуге иницирања плаћања пружи или стави на располагање пружаоцу услуга иницирања плаћања све информације о иницирању платне трансакције и све информације које су пружаоцу платних услуга који води рачун доступне у вези са извршавањем платне трансакције,

3) са платним налозима упућеним преко пружаоца услуге иницирања плаћања поступа, нарочито у вези са временом пријема налога, приоритета или накнада, на исти

начин као са платним налозима које је примио непосредно од платиоца, осим ако за то постоји објективан разлог.

(5) Уколико платилац даје изричиту сагласност за извршавање платне трансакције у складу са чланом 68. овог закона, пружалац платних услуга који води рачун дужан је да предузме активности из става 4. овог члана како би обезбиједио остваривање права платиоца на коришћење услуге иницирања плаћања.

(6) Пружање услуга иницирања плаћања није условљено постојањем уговорног односа за ту намјену између пружалаца услуге иницирања плаћања и пружалаца платних услуга који воде рачуне.

Правила о приступу и употреби информација о платном рачуну у случају пружања услуга информација о рачуну

Члан 81.

(1) Корисник платних услуга има право да користи услугу информација о рачуну коју пружа пружалац услуга информација о рачуну, под условом да је његов платни рачун доступан путем интернета.

(2) Пружалац услуга информација о рачуну:

1) може пружати услуге само на основу изричите сагласности корисника платних услуга,

2) дужан је да обезбиједи да лични сигурносни подаци корисника платних услуга нису доступни другом лицу, осим том кориснику платних услуга и издаваоцу личних сигурносних података,

3) дужан је да обезбиједи да се лични сигурносни подаци корисника платних услуга просљеђују сигурним и ефикасним путем,

4) дужан је да, за сваку комуникацију, потврђује свој идентитет пружаоцу платних услуга који води рачун или већем броју тих пружалаца и кориснику платних услуга на сигуран начин, у складу са одредбама овог закона о провјери аутентичности,

5) може приступити само информацијама са рачуна за плаћање које је за коришћење ове услуге одредио корисник платних услуга и информацијама о платним трансакцијама повезаним са тим рачунима,

6) не може захтијевати осјетљиве податке о платним рачунима,

7) не може употребљавати податке и не може им приступати, нити их чувати у било коју другу сврху осим за обављање услуге пружања информација о рачуну коју је корисник платних услуга изричито затражио, у складу са правилима о заштити података.

(3) Пружалац платних услуга који води рачун дужан је да:

1) комуницира на сигуран начин са пружаоцима услуга информација о рачуну, у складу са одредбама овог закона о провјери аутентичности,

2) поступа на недискриминаторан начин са захтјевима за давање информација упућених преко пружаоца услуга информација о рачуну, осим ако за то постоји објективан разлог.

(4) Пружање услуга информација о рачуну није условљено постојањем уговорног односа за ту намјену између пружаоца тих услуга и пружаоца платних услуга који воде рачуне.

Ограничен приступ пружалаца платних услуга платним рачунима

Члан 82.

(1) Пружаоцу платних услуга који води рачун није дозвољено да пружаоцу услуге информација о рачуну или пружаоцу услуге иницирања плаћања ускрати приступ платном рачуну, осим на основу доказаних и објективно оправданих разлога који се односе на неовлашћени приступ тог пружаоца услуга или његов приступ с циљем преваре, односно на неовлашћено иницирање платне трансакције или иницирање платне трансакције с циљем преваре.

(2) У случајевима из става 1. овог члана пружалац платних услуга који води платни рачун дужан је да, у договореном облику, обавијести корисника платних услуга о ускраћивању приступа платном рачуну за плаћање и разлозима ускраћивања приступа, с тим да се, ако је могуће, те информације платиоцу дају прије ускраћивања приступа, а најкасније одмах након ускраћивања приступа, осим ако је давање таквог обавјештења забрањено прописима или ако за то постоје објективно оправдани безбједносни разлози.

(3) Пружалац платних услуга који води рачун дужан је да омогући приступ платном рачуну одмах након што престану разлози за ускраћивање приступа из става 1. овог члана.

(4) У случајевима из става 1. овог члана пружалац платних услуга који води рачун дужан је да, без одгађања, обавијести Агенцију о инциденту који се односи на пружаоца услуге информација о рачуну или на пружаоца услуге иницирања плаћања, уз навођење релевантних података о насталом случају и разлозима за ускраћивање приступа рачуну за плаћање.

(5) На основу обавјештења из става 4. овог члана, Агенција поступа у складу са овлашћењима прописаним законима којима се уређује пословање појединих пружалаца платних услуга.

2. Употреба платних инструмената

Обавезе корисника платних услуга у вези са платним инструментом

Члан 83.

(1) Корисник платних услуга дужан је да:

1) платни инструмент користи у складу са прописима, односно условима издавања и коришћења тог платног инструмента утврђеним оквирним уговором, који су обавезно објективни, недискриминаторни и сразмјерни,

2) одмах по сазнању да је дошло до губитка, крађе или злоупотребе платног инструмента, односно његовог неовлашћеног коришћења обавијести пружаоца платних услуга или лице које је одредио пружалац платних услуга.

(2) Корисник платних услуга дужан је да, непосредно након пријема платног инструмента, предузме све разумне мјере за заштиту личних сигурносних елемената тог платног инструмента.

Обавезе пружаоца платних услуга у вези са платним инструментима

Члан 84.

(1) Пружалац платних услуга који издаје платни инструмент дужан је да:

1) обезбиједи да лични сигурносни елементи платног инструмента буду доступни само кориснику платних услуга који је овлашћен да користи тај платни инструмент,

2) се уздржи од слања платног инструмента који корисник платних услуга није захтијевао, осим у случају замјене већ издатог платног инструмента,

3) обезбиједи да га корисник може, у сваком тренутку и без накнаде, обавијестити у складу са чланом 83. став 1. тачка 2) овог закона или да може да затражи поновно коришћење, односно деблокирање платног инструмента у складу са чланом овог закона којим су прописана ограничења при коришћењу платних инструмената, у којим случајевима му може наплатити искључиво трошкове замјене изгубљеног или украденог платног инструмента,

4) на захтјев корисника платних услуга пружи одговарајући доказ да је тај корисник доставио обавјештење из члана 83. став 1. тачка 2) овог закона, под условом да је тај захтјев поднијет у року од 18 мјесеци након пријема тог обавјештења,

5) спријечи свако коришћење платног инструмента након пријема обавјештења из члана 83. став 1. тачка 2) овог закона, те да, ако се ради о неауторизованој платној трансакцији или одобреној платној трансакцији која је посљедица злоупотребе или преваре, одмах предузме све разумне мјере ради повраћаја средстава.

(2) Пружалац платних услуга сноси ризик достављања платног инструмента и личних, односно персонализованих сигурносних елемената тог инструмента кориснику платних услуга.

(3) Када корисник платних услуга обавијести пружаоца платних услуга у складу с чланом 83. став 1. тачка 2) овог закона, пружалац платних услуга може кориснику платних услуга наплатити само непосредне трошкове замјене платног инструмента.

Ограничења при коришћењу платних инструмената

Члан 85.

(1) Платилац и његов пружалац платних услуга могу уговорити ограничења потрошње за платне трансакције које се извршавају платним инструментом који се користи ради давања сагласности за извршење тих трансакција.

(2) Оквирним уговором може се уговорити право пружаоца платних услуга да онемогући коришћење платног инструмента (блокада платног инструмента) из објективно оправданих разлога који се тичу:

1) сигурности платног инструмента,

2) сумње за неовлашћено (неодобрено) коришћење или коришћење платног инструмента са намјером преваре, или

3) у случају платног инструмента повезаног са одобрењем кредита, односно са дозвољеним прекорачењем рачуна, због значајног повећања ризика да платилац неће бити у могућности да испуни обавезу плаћања.

(3) Пружалац платних услуга дужан је да, на начин предвиђен оквирним уговором, прије блокаде платног инструмента, обавијести платиоца о намјери и о разлозима те блокаде.

(4) Ако пружалац платних услуга није у могућности да обавијести платиоца у складу са ставом 3. овог члана, дужан је да то учини одмах након блокаде платног инструмента.

(5) Ст. 3. и 4. овог члана не примјењују се ако је давање обавјештења забрањено прописима или је у супротности са објективно оправданим разлозима безбједности.

(6) Пружалац платних услуга дужан је да деблокира платни инструмент или блокирани платни инструмент замијени новим када престану да постоје разлози за блокаду.

Обавјештење о неауторизованој или погрешно извршеној платној трансакцији

Члан 86.

(1) Корисник платних услуга има право на повраћај износа, тј. исправку неауторизоване или погрешно извршене платне трансакције уколико свог пружаоца платних услуга о тим трансакцијама обавијести одмах након сазнања, а најкасније 13 мјесеци од дана задужења рачуна.

(2) Изузетно од става 1. овог члана, уколико је пружалац платних услуга пропустио да кориснику платних услуга пружи или стави на располагање информације о платној трансакцији које је био дужан да пружи у складу са овим законом, корисник платних услуга има право на повраћај износа, тј. на исправку неауторизоване или погрешно извршене платне трансакције и у року дужем од 13 мјесеци.

(3) Пружалац платних услуга и корисник који није потрошач могу уговорити другачији рок од рока из става 1. овог члана.

(4) Када је у извршавање платне трансакције укључен и пружалац услуге иницирања плаћања, корисник платних услуга обавјештење из става 1. овог члана доставља пружаоцу платних услуга који води рачун и који је дужан да изврши исправку.

Доказ о аутентичности и извршавању платне трансакције

Члан 87.

(1) Уколико корисник платних услуга оспорава да је ауторизовао извршену платну трансакцију или тврди да платна трансакција није извршена или није правилно извршена, његов пружалац платних услуга, за дио услуге који он пружа, дужан је да докаже да је спроведена провјера аутентичности платне трансакције, да је платна трансакција правилно евидентирана и књижена и да на извршавање платне трансакције није утицао технички квар или други недостатак.

(2) Ако се платна трансакција иницира преко пружаоца услуге иницирања плаћања, пружалац услуге иницирања плаћања дужан је да докаже да је, у оквиру његових овлашћења, спроведена провјера аутентичности платне трансакције, да је платна трансакција правилно евидентирана и да на извршавање платне трансакције није утицао технички квар или други недостатак повезан са платном услугом коју он пружа.

(3) Ако корисник платних услуга оспорава да је ауторизовао извршену платну трансакцију, само коришћење платног инструмента које је евидентирао пружалац платних услуга, укључујући, када је примјењиво, и пружаоца услуге иницирања плаћања није довољан доказ да је платилац ауторизовао ту платну трансакцију или да је поступио са намјером преваре или да је намјерно или са крајњом непажњом пропустио да испуни

једну или више обавеза из члана 83. овог закона, већ је тај пружалац платних услуга дужан да докаже превару или крајњу непажњу корисника платних услуга.

(4) Пружалац платних услуга и корисник платних услуга који није потрошач могу уговором уредити терет доказивања другачије у односу на одредбе овог члана.

(5) У смислу одредаба овог члана платна трансакција је аутентификована ако је пружалац платних услуга, примјеном одговарајућих процедура, провјерио и потврдио употребу одређеног платног инструмента, укључујући и његове личне сигурносне елементе.

3. Одговорност у вези са извршењем платних трансакција и поврат износа платне трансакције

Одговорност пружаоца платних услуга за неауторизоване платне трансакције

Члан 88.

(1) У случају извршавања неауторизоване платне трансакције пружалац платних услуга платиоца дужан је да врати платиоцу износ неауторизоване платне трансакције без одгађања, а најкасније сљедећег радног дана након што је сазнао за ту трансакцију или након што је обавијештен о њој, осим ако пружалац платних услуга платиоца има оправдане разлоге да сумња у превару или злоупотребу од платиоца и ако надлежном органу пријави у писаној форми превару, односно злоупотребу.

(2) Уколико је за износ неауторизоване платне трансакције задужен рачун за плаћање платиоца, пружалац платних услуга платиоца дужан је да врати стање задуженог рачуна за плаћање у стање у којем би био да неауторизована платна трансакција није извршена, при чему датум валуте одобрења рачуна за плаћање платиоца не може бити каснији од датума на који је тај рачун задужен за износ неауторизоване платне трансакције.

(3) Уколико је платна трансакција иницирана преко пружаоца услуга иницирања плаћања, пружалац платних услуга који води рачун дужан је да врати износ неауторизоване платне трансакције без одгађања, а најкасније сљедећег радног дана и да врати стање задуженог рачуна за плаћање у стање у којем би био да није извршена неауторизована платна трансакција.

(4) Уколико је пружалац услуге иницирања плаћања одговоран за неауторизовану платну трансакцију, дужан је да пружаоцу платних услуга који води рачун, на његов захтјев, без одгађања надокнади губитке произашле из повраћаја, укључујући износ неауторизоване платне трансакције.

(5) У случају извршавања неауторизоване платне трансакције, платилац има и право на разлику до пуне накнаде штете према општим правилима о одговорности за штету.

Одговорност платиоца за неауторизовану платну трансакцију

Члан 89.

(1) Изузетно од члана 88. овог закона, ако је извршавање неауторизоване платне трансакције посљедица коришћења изгубљеног или украденог платног инструмента

или његове злоупотребе, платилац може бити обавезан да сноси губитке повезане са том неауторизованом платном трансакцијом највише до 100 KM.

(2) Платилац није обавезан да сноси губитке ни до износа из става 1. овог члана ако:

1) губитак, крађу или злоупотребу платног инструмента није могао да открије прије извршавања неауторизоване платне трансакције,

2) је неауторизована платна трансакција посљедица радње или пропуста запосленог, заступника или пословне јединице пружаоца платних услуга или лица којем су активности пружаоца платних услуга екстернализоване,

3) пружалац платних услуга није обезбиједио одговарајући начин обавјештавања о губитку, крађи или злоупотреби платног инструмента, у складу са чланом 84. став 1. тачка 3) овог закона,

4) пружалац платних услуга платиоца не захтијева поуздану провјеру аутентичности корисника,

5) пружалац платних услуга примаоца плаћања не примијени тражену поуздану провјеру аутентичности корисника.

(3) Прималац плаћања или његов пружалац платних услуга који не примијени тражену поуздану провјеру аутентичности корисника дужан је да пружаоцу платних услуга платиоца надокнади штету коју је он због тога претрпио.

(4) Изузетно од става 1. овог члана, платилац сноси све губитке повезане са неауторизованом платном трансакцијом ако је поступао са намјером преваре или крајњом непажњом пропустио да испуни једну или више обавеза из члана 83. овог закона.

(5) Платилац не одговара за износ неауторизоване платне трансакције извршене након што је обавијестио пружаоца платних услуга у складу са чланом 83. став 1. тачка 2) овог закона, осим ако је поступао са намјером преваре.

(6) Пружалац платних услуга и платилац који није потрошач могу уговором уредити одговорност платиоца другачије у односу на ст. 1. до 5. овог члана.

Платне трансакције код којих износ трансакције није унапријед познат

Члан 90.

(1) Ако у оквиру платне трансакције на основу платне картице коју иницира прималац плаћања или је иницирана преко примаоца плаћања није познат тачан износ те платне трансакције у тренутку када платилац даје сагласност за извршавање те платне трансакције, пружаоцу платних услуга платиоца дозвољено је резервисати новчана средства на рачуну за плаћање платиоца само ако је платилац дао сагласност за тачан износ новчаних средстава који треба резервисати.

(2) Пружалац платних услуга платиоца дужан је да ослободи резервацију новчаних средстава на рачуну за плаћање платиоца успостављену у складу са ставом 1. овог члана, без одгађања након пријема информација о тачном износу платне трансакције, а најкасније одмах након пријема налога за плаћање.

Поврат новчаних средстава за ауторизовану платну трансакцију иницирану од стране или преко примаоца плаћања

Члан 91.

(1) Платилац има право на поврат новчаних средстава од свог пружаоца платних услуга за ауторизовану и правилно извршену платну трансакцију иницирану од примаоца или платиоца преко примаоца плаћања, под условом да:

1) при ауторизацији није наведен тачан износ платне трансакције,
2) је износ платне трансакције виши од износа који би платилац оправдано могао да очекује, узимајући у обзир претходне навике потрошње, услове из оквирног уговора и релевантне околности конкретног случаја.

(2) Пружалац платних услуга платиоца може да захтијева да платилац достави доказе о испуњености услова из става 1. овог члана.

(3) Повраћај новчаних средстава у складу са ставом 1. овог члана врши се у пуном износу извршене платне трансакције, с тим да датум валуте одобрења платног рачуна платиоца не може бити каснији од датума задужења тог рачуна за износ траженог повраћаја.

(4) У случају директног задужења платилац и његов пружалац платних услуга могу оквирним уговором уговорити да платилац има право на поврат новчаних средстава од свог пружаоца платних услуга и ако услови из става 1. овог члана нису испуњени.

(5) У случају директног задужења, када се платна трансакција извршава у складу са прописом којим се уређују СЕПА платне трансакције, платилац има право на поврат новчаних средстава од свог пружаоца платних услуга и када услови из става 1. овог члана нису испуњени.

(6) Платилац се не може позивати на право из става 1. овог члана ако је виши износ платне трансакције из става 1. тачка 2) овог члана посљедица прерачунавања валуте која се заснива на примјени референтног курса уговореног са његовим пружаоцем платних услуга.

(7) Платилац и његов пружалац платних услуга могу оквирним уговором уговорити да платилац нема право на повраћај новчаних средстава, под условом:

1) да је платилац дао сагласност за извршавање платне трансакције непосредно свом пружаоцу платних услуга,

2) да је пружалац платних услуга или прималац плаћања на уговорени начин дао или учинио расположивим платиоцу информације о будућој платној трансакцији, најмање четири недјеље прије датума доспијећа.

(8) Пружалац платних услуга и платилац који није потрошач могу уговором уредити право на повраћај новчаних средстава другачије у односу на ст. 1. до 6. овог члана.

Захтјев за поврат новчаних средстава за ауторизоване платне трансакције инициране од стране или преко примаоца плаћања

Члан 92.

(1) Платилац има право да поднесе захтјев за поврат новчаних средстава у складу са чланом 91. овог закона, најкасније у року од осам недјеља од датума валуте задужења.

(2) У року од десет радних дана од дана пријема захтјева за повраћај новчаних средстава, пружалац платних услуга дужан је да платиоцу:

1) врати пуни износ платне трансакције, или

2) достави образложење разлога за одбијање поврата новчаних средстава, при чему је дужан да га упозна са поступцима остваривања заштите права корисника платних услуга и органу надлежном за вођење тих поступака, укључујући и право на подношење приједлога за мирно рјешавање спора у платном промету у складу са овим законом.

(3) Пружаоцу платних услуга није дозвољено да одбије поврат новчаних средстава у случају из члана 91. ст. 4. и 5. овог закона.

(4) Пружалац платних услуга и платилац који није потрошач односе из ст. 1. до 3. овог члана могу уговором уредити другачије.

Пренесени и примљени износи

Члан 93.

(1) Један или више пружалаца платних услуга платиоца, један или више пружалаца платних услуга примаоца плаћања и посредници пружалаца платних услуга дужни су да пренесу пуни износ платне трансакције, без умањења за износ накнаде.

(2) Изузетно од става 1. овог члана, прималац плаћања и његов пружалац платних услуга могу уговорити да релевантни пружалац платних услуга, прије него пренесени износ платне трансакције одобри примаоцу плаћања, тај износ умањи за износ својих накнада, у ком случају је дужан да, у информацији о извршеној платној трансакцији, примаоцу плаћања прикаже пуни износ платне трансакције, одвојено од износа наплаћених накнада.

(3) Уколико се било који износи накнаде, осим накнада из става 2. овог члана, одбију од износа платне трансакције, пружалац платних услуга платиоца дужан је да обезбиједи да прималац плаћања прими пун износ платне трансакције која је иницирана од стране платиоца, а у случајевима када је платна трансакција иницирана од стране или преко примаоца плаћања, његов пружалац платних услуга дужан је да обезбиједи да прималац плаћања прими пун износ платне трансакције.

Погрешна јединствена идентификациона ознака

Члан 94.

(1) Уколико је налог за плаћање извршен у складу са јединственом идентификационом ознаком сматра се да је налог за плаћање извршен правилно у дијелу који се односи на одређење примаоца плаћања, који је одређен јединственом идентификационом ознаком, без обзира на друге податке достављене пружаоцу платних услуга.

(2) Пружалац платних услуга није одговоран за неизвршену или погрешно извршену платну трансакцију ако корисник платних услуга наведе погрешну јединствену идентификациону ознаку.

(3) У случају из става 2. овог члана, на захтјев корисника платних услуга, пружалац платних услуга платиоца дужан је да предузме разумне мјере ради поврата новчаних средстава, а пружалац платних услуга примаоца плаћања дужан је да са њим сарађује и достави му све релевантне информације с циљем поврата новчаних средстава из погрешно извршене платне трансакције.

(4) У случају да поврат новчаних средстава из погрешно извршене платне трансакције из овог члана није могућ, пружалац платних услуга платиоца дужан је да платиоцу, на његов писани захтјев, пружи информације које има на располагању и које су платиоцу потребне за покретање судског или другог поступка ради поврата новчаних средстава, укључујући и информације које је добио од примаочевог пружаоца платних услуга.

(5) Пружалац платних услуга може платиоцу наплатити накнаду за поврат новчаних средстава извршених у складу са ставом 3. овог члана ако је то утврђено оквирним уговором.

(6) Ако је платни налог извршен у складу с јединственом идентификационом ознаком примаоца плаћања из тог налога, сматра се да је овај налог правилно извршен у дијелу који се односи на одређење примаоца плаћања без обзира на друге податке достављене пружаоцу платних услуга.

Одговорност пружаоца платних услуга за извршавање платне трансакције коју је иницирао платилац

Члан 95.

(1) Пружалац платних услуга платиоца одговоран је платиоцу за правилно и благовремено извршавање платне трансакције коју је иницирао платилац, осим у случајевима прописаним чланом 94. ст. 1. и 2. овог закона, те одредбама овог закона о искључењу одговорности.

(2) Ако је платиочев пружалац платних услуга одговоран за неизвршену или неправилно извршену платну трансакцију, дужан је да одмах по сазнању изврши повраћај износа неизвршене или неправилно извршене платне трансакције платиоцу, односно да платиочев платни рачун врати у стање у којем би био да до неправилно извршене платне трансакције није ни дошло, осим ако је корисник платних услуга захтијевао правилно извршење платне трансакције.

(3) Платиочев пружалац платних услуга дужан је да у случају из става 2. овог члана обезбиједи да је датум валуте одобрења платног рачуна платиоца у вези са неправилно извршеном платном трансакцијом најкасније датум када је платни рачун платиоца задужен за износ неправилно извршене платне трансакције.

(4) Ако пружалац платних услуга платиоца докаже да је пружалац платних услуга примаоца плаћања примио износ платне трансакције у складу са чл. 74. и 75. овог закона и платним налогом, за правилно извршавање платне трансакције одговоран је пружалац платних услуга примаоца плаћања, и то примаоцу плаћања.

(5) Пружалац платних услуга примаоца плаћања дужан је да у случају из става 4. овог члана обезбиједи да је датум валуте одобрења платног рачуна примаоца плаћања у вези са неправилно извршеном или неизвршеном платном трансакцијом најкасније радни дан када би новчана средства платне трансакције била одобрена да је платна трансакција извршена правилно у складу са чл. 76. и 77. овог закона.

(6) Ако је платна трансакција извршена са закашњењем, пружалац платних услуга примаоца плаћања дужан је да, на захтјев пружаоца платних услуга платиоца поднесеног у име платиоца, обезбиједи да је датум валуте одобрења платног рачуна примаоца плаћања најкасније радни дан када би тај износ био одобрен да је трансакција била на вријеме извршена.

(7) Пружалац платних услуга платиоца дужан је да, у случају неизвршене или погрешно извршене платне трансакције коју је иницирао платилац, на захтјев платиоца и независно од своје одговорности, без одгађања и без накнаде, предузме мјере ради утврђивања тока новчаних средства платне трансакције и о томе обавијести платиоца.

(8) Пружалац платних услуга платиоца који је одговоран за неизвршену или погрешно извршену платну трансакцију дужан је да платиоцу врати наплаћене накнаде, као и да изврши повраћај, тј. да плати камате које платиоцу припадају у вези са неизвршеном или погрешно извршеном платном трансакцијом, укључујући и њено извршење са кашњењем.

(9) Пружалац платних услуга и платилац који није потрошач могу уговором уредити одговорност за неизвршену или погрешно извршену платну трансакцију, укључујући и одговорност за извршење платне трансакције са кашњењем, друкчије у односу на ст. 1. до 8. овог члана.

Одговорност пружаоца платних услуга за извршавање платне трансакције коју је иницирао прималац плаћања или је иницирана преко примаоца плаћања

Члан 96.

(1) У случају платне трансакције инициране од стране или преко примаоца плаћања, осим у случајевима прописаним чланом 94. ст. 1. и 2. овог закона, овим чланом, те одредбама овог закона којима је прописано искључење одговорности усљед више силе, пружалац платних услуга примаоца плаћања одговоран је примаоцу плаћања за:

1) правилан пренос налога за плаћање пружаоцу платних услуга платиоца у складу са чланом 75. овог закона,

2) поступање у складу са чланом 77. овог закона.

(2) Пружалац платних услуга примаоца, који пропусти да пренесе и платну трансакцију или је не пренесе у року из члана 75. овог закона, дужан је да, по сазнању без одгађања, поново достави налог за плаћање пружаоцу платних услуга платиоца.

(3) У случају кашњења са преносом налога за плаћање, пружалац платних услуга примаоца плаћања дужан је да одобри рачун за плаћање примаоца плаћања са датумом валуте који није каснији од датума који би за тај износ био одређен као датум валуте да је трансакција била на вријеме извршена.

(4) Ако је износ платне трансакције одобрен на рачуну пружаоца платних услуга примаоца, а он не изврши платну трансакцију у складу са ставом 1. тачка 2) овог члана дужан је да обезбиједи да датум валуте за износ одобрен на платном рачуну примаоца не може бити каснији од датума који би за тај износ био одређен као датум валуте да је трансакција била правилно/уредно извршена.

(5) Ако пружалац платних услуга примаоца пружи доказ примаоцу, а по потреби и платиочевом пружаоцу платних услуга, да је пружаоцу платних услуга платиоца правилно пренио платни налог примаоца и да је поступио у складу са чланом 77. овог

закона, платиоцу је за извршавање платне трансакције одговоран његов пружалац платних услуга.

(6) У случају из става 5. овог члана, пружалац платних услуга платиоца који је одговоран за извршавање платне трансакције дужан је да, на захтјев платиоца, без одгађања, врати износ неизвршене или погрешно извршене платне трансакције, а у случају задужења рачуна за плаћање, рачун за плаћање врати у стање које одговара стању тог рачуна прије извршења те платне трансакције, с тим да датум валуте одобрења рачуна за плаћање платиоца не може бити каснији од датума на који је тај рачун задужен за износ неизвршене или погрешно извршене платне трансакције.

(7) Одредба става 6. овог члана не примјењује се ако пружалац платних услуга платиоца докаже да је пружалац платних услуга примаоца плаћања примио износ платне трансакције, чак и у случају мањег кашњења у извршавању платне трансакције, у ком случају је пружалац платних услуга примаоца дужан да одобри рачун примаоца плаћања са датумом валуте који није каснији од датума који би за тај износ био одређен као датум валуте да је трансакција била уредно извршена.

(8) Пружалац платних услуга примаоца плаћања дужан је да, у случају неизвршене или погрешно извршене платне трансакције која је иницирана од стране или преко примаоца, на захтјев примаоца и независно од своје одговорности, без одгађања и без накнаде, предузме мјере ради утврђивања тока новчаних средстава платне трансакције и да о томе обавијести примаоца плаћања.

(9) Пружалац платних услуга одговоран у складу са овим чланом дужан је да свом кориснику платних услуга изврши повраћај износа свих накнада које му је наплатио, као и да изврши повраћај, односно плати износ свих камата на које тај корисник има право у вези са неизвршеном или неправилно извршеном платном трансакцијом.

Одговорност за извршавање платне трансакције у случају иницирања плаћања преко пружаоца услуге иницирања плаћања

Члан 97.

(1) Ако платилац иницира налог за плаћање преко пружаоца услуге иницирања плаћања, онда се платиочевим пружаоцем платних услуга, у смислу члана 94, сматра пружалац платних услуга који води рачун и он је дужан да, уз поступање у складу са чл. 86. и 94. овог закона, платиоцу надокнади износ неизвршене или погрешно извршене платне трансакције и да рачун за плаћање врати у стање које одговара стању тог рачуна прије извршења те платне трансакције.

(2) Пружалац услуга иницирања плаћања дужан је да докаже да је пружалац платних услуга који води рачун платиоца примио налог за плаћање у складу с чланом 70. овог закона и да је, у оквиру његових овлашћења, извршена провјера аутентичности платне трансакције, да је платна трансакција правилно евидентирана и да на њу није утицао технички квар или други недостатак који је повезан са неизвршењем или погрешним извршењем платне трансакције, укључујући извршење платне трансакције са кашњењем.

(3) Ако је пружалац услуга иницирања плаћања одговоран за неизвршење или погрешно извршење платне трансакције, укључујући извршење платне трансакције са кашњењем, дужан је да пружаоцу платних услуга који води рачун, на његов захтјев, без одгађања надокнади све износе које је исплатио платиоцу и другу претрпљену штету.

Права корисника платних услуга у случају погрешно извршене платне трансакције

Члан 98.

(1) Корисник платних услуга има право да у случају погрешно извршене платне трансакције, укључујући закашњење са извршавањем платне трансакције, од свог пружаоца платних услуга захтијева правилно извршавање платне трансакције, односно камату или повраћај износа погрешно извршене платне трансакције, у складу са овим законом.

(2) Корисник платних услуга губи право из става 1. овог члана ако о погрешном извршавању платне трансакције не обавијести свог пружаоца платних услуга одмах по сазнању, а најкасније у року од 13 мјесеци од дана задужења, односно дана одобрења рачуна.

(3) Изузетно од става 2. овог члана, уколико је пружалац платних услуга пропустио да кориснику платних услуга да или стави на располагање информације о извршеној платној трансакцији које је био дужан да да у складу са овим законом, корисник платних услуга може право из става 1. овог члана остварити и у року дужем од 13 мјесеци.

(4) Пружалац платних услуга и корисник платних услуга који није потрошач могу уговорити друкчији рок од рока из става 2. овог члана.

Додатна финансијска накнада

Члан 99.

Све додатне финансијске накнаде могу се одредити уговором између корисника платних услуга и пружаоца платних услуга у складу са одредбама закона којим се уређују облигациони односи.

Одговорност посредника

Члан 100.

(1) Пружалац платних услуга одговара кориснику платних услуга и када је неизвршену или погрешно извршену платну трансакцију, укључујући и извршење платне трансакције са кашњењем, проузроковао посредник који учествује у извршавању те платне трансакције.

(2) У случају из става 1. овог члана, пружалац платних услуга има право да од посредника захтијева накнаду свих износа које је исплатио кориснику платних услуга у складу са чл. 88, 95, 96. и 97. овог закона, укључујући износ који је исплатио због тога што било који од посредника није користио поуздану аутентификацију клијента, као и накнаду претрпљене штете према општим правилима о одговорности за штету.

Искључење одговорности усљед више силе или закона

Члан 101.

(1) Одредбе ове главе овог закона не примјењују се на одговорност пружаоца платних услуга и корисника платних услуга у вези са извршавањем платне трансакције у случају више силе, тј. када наступе ванредна околности које страна која се позива на те околности није могла предвидјети, нити избјећи или отклонити, а која је спријечила испуњење обавеза које проистичу из овог закона.

(2) Одговорност пружаоца платних услуга у вези са извршавањем платне трансакције из ове главе овог закона, такође, не постоји и у случају када је пружалац платних услуга био дужан да примијени други закон.

4. Посебна правила за извршавање појединих платних трансакција

Извршење међународних платних трансакција и платних трансакција у валути трећих држава

Члан 102.

(1) На извршење међународних платних трансакција и платних трансакција у валути трећих држава примјењују се одредбе прописа којима се уређује девизно пословање.

(2) На све што у вези са извршењем платних трансакција из става 1. овог члана није уређено прописима којима се уређује девизно пословање, примјењују се одредбе ове главе.

(3) Пружалац и корисник платних услуга могу уговорити да се поједине одредбе ове главе које се примјењују на платне трансакције из става 1. овог члана, изузев чл. 76, 77. и 94. овог закона, не примјењују у цјелини или дјелимично на те платне трансакције.

(4) Изузетно од става 1. овог члана, министар доноси правилник којим прописује пословне, техничке и друге захтјеве који се примјењују на платне трансакције које се извршавају у еврима унутар јединственог подручја за плаћања у еврима (SEPA).

Извршење платних трансакција по основу платних инструмената за плаћања мале новчане вриједности

Члан 103.

(1) Пружалац платних услуга и корисник платних услуга могу оквирним уговором о платном инструменту за плаћања мале новчане вриједности утврдити сљедеће:

1) да пружалац платних услуга није дужан да обавијести корисника платних услуга о одбијању извршења платног налога у складу са чланом 71. овог закона, ако је неизвршење платног налога очигледно из околности случаја,

2) да, изузетно, од члана 72. овог закона, платилац ни у ком случају не може опозвати платни налог након његовог издавања или давања сагласности за извршење платне трансакције примаоцу плаћања,

3) да се примјењују другачији рокови од рокова утврђених у чл. 74. до 76. овог закона,

4) да се члан 83. став 1. тачка 2), члан 84. став 1. т. 3), 4) и 5) и став 3, као и члан 89. став 2. т. 3) и 4) овог закона не примјењују ако се платни инструмент не може блокирати или се не може спријечити његово даље коришћење,

5) да се чл. 87, 88. и члан 89. ст. 1. и 4. и став 2. т. 1) и 2) овог закона не примјењују ако се платни инструмент користи анонимно или ако пружалац платних услуга из других разлога који проистичу из природе платног инструмента не може доказати да је платна трансакција била одобрена.

Задужење платног рачуна без платног налога

Члан 104.

(1) Пружалац платних услуга задужиће платни рачун корисника платних услуга без платног налога у сљедећим случајевима:

1) у поступку извршења, односно принудне наплате који се води над тим корисником, у складу са законом,

2) ради наплате доспјелих накнада за услуге које овај пружалац пружа у складу са одредбама овог закона, доспјелих потраживања по основу кредита који је тај пружалац одобрио кориснику платних услуга или других доспјелих потраживања пружаоца платних услуга према кориснику платних услуга, ако је такав начин наплате уговорен,

3) у другим случајевима прописаним законом.

(2) Извршена платна трансакција из става 1. овог члана не сматра се неодобrenom платном трансакцијом.

(3) Начин и поступак задужења платног рачуна корисника платних услуга без платног налога у поступку извршења, односно принудне наплате који се води над тим корисником уређује се посебним законом.

ГЛАВА V

ПЛАТНИ РАЧУНИ

1 . Врсте платних рачуна

Платни рачун

Члан 105.

(1) Платни рачун је рачун, којег отвара пружалац платних услуга у име корисника и који се користи за извршавање платних трансакција.

(2) Платни рачун може бити текући рачун или други платни рачун.

(3) Микрокредитна друштва, друштва за издавање електронског новца, платне институције и јавни поштански оператер могу водити само платне рачуне који се користе искључиво за извршавање платних трансакција.

(4) Пружаоци платних услуга дужни су да воде евиденцију свих платних рачуна.

(5) Министар доноси правилник којим прописује услове и начин отварања, вођења и затварања платних рачуна који нису текући рачуни, као и њихову јединствену структуру.

Заједнички платни рачун

Члан 106.

(1) Заједнички платни рачун је платни рачун који пружалац платних услуга отвара и води за два или више физичких лица или за два или више правних лица.

(2) Сваки појединачни ималац заједничког платног рачуна може да располаже цјелокупним новчаним средствима на том рачуну, осим ако су уговором о вођењу

заједничког платног рачуна уговорена ограничења за располагање новчаним средствима на овом рачуну.

(3) Средства на заједничком платном рачуну могу се у цијелости користити за плаћање обавеза појединачног имаоца према трећим лицима.

(4) Уговором између имаоца заједничког платног рачуна не може се ограничити право трећег лица да, у поступку стечаја или ликвидације или у поступку принудне наплате који се води над појединачним имаоцем заједничког платног рачуна, наплати потраживања која има према том имаоцу на терет цјелокупних новчаних средстава на заједничком платном рачуну, осим ако законом није друкчије утврђено.

(5) Када је посебним законом прописано да је извршење ограничено на одређену имовину дужника, у поступку извршења против појединачног имаоца заједничког платног рачуна, то ограничење ће се узети у обзир у односу на сваког појединачног имаоца заједничког платног рачуна.

Текући рачун

Члан 107.

(1) Текући рачун је платни рачун којег отвара и води банка у име корисника, за намјену извршавања платних трансакција и за друге намјене везане за услуге које банка пружа кориснику платних услуга.

(2) Изузетно од става 1. овог члана, текући рачун може да отвори и води Инвестиционо-развојна банка Републике Српске у складу са законом којим се уређују њено оснивање, правни статус и дјелатност.

(3) Рачуни који улазе у систем Јединственог рачуна трезора, у складу са законом којим се уређује буџетски систем Републике Српске, сматрају се текућим рачунима.

(4) Текући рачун отвара се на основу уговора, који закључују банка и корисник платних услуга.

(5) Микрокредитном друштву, друштву за издавање електронског новца, платној институцији и јавном поштанском оператеру није дозвољено отворати и водити текуће рачуне.

(6) Средства која се воде на текућем рачуну сматрају се депозитом по виђењу.

(7) Текући рачун се затвара под условима утврђеним законом или другим прописом, односно уговором из става 3. овог члана.

(8) Правна лица су дужна да за потребе плаћања отворе текуће рачуне у банкама и да сва новчана средства воде на тим рачунима, као и да врше плаћања преко тог рачуна, у складу са овим законом и закљученим уговором са банком којим су уређена међусобна права и обавезе.

(9) Страна правна и физичка лица отварају нерезидентне рачуне и врше пословање преко тих рачуна у складу са прописима о девизном пословању, ако другачије није прописано овим законом.

(10) Корисник платних услуга може имати више текућих рачуна код једне или више банака.

(11) Министарство финансија прописује услове и начин отварања, вођења и затварања текућих рачуна, као и њихову јединствену структуру, а може прописати и услове и начин отварања, вођења и затварања текућих рачуна за извршавање међународних платних трансакција, као и јединствену структуру тих рачуна.

Фидуцијарни рачун

Члан 108.

(1) Фидуцијарни рачун је врста текућег рачуна којег отвара ималац у своје име, а за рачун једног или више других лица.

(2) Фидуцијаран рачун се не може претворити у текући рачун који се отвара у своје име и за свој рачун (редован текући рачун) и обрнуто.

(3) Банка може отворити фидуцијаран рачун ако:

1) ималац обавља функцију нотара, адвоката, извршиоца по основу уговора у складу са законом којим се уређује извршни поступак, стечајног управника, повјереника заоставштине, повјереника за посебне случајеве, лица које пружа услуге повјереника као дио своје редовне активности или професије или лица које пружа услуге наплате потраживања као дио своје редовне активности,

2) ималац врши поравнање трансакција у вези са потраживањима из уговора у привреди (комерцијални уговор) преко фидуцијарног рачуна, а трансакције у вези са потраживањима су закључене у оквиру услуге коју ималац пружа својим клијентима, при чему ималац преузима одговорност за измирење обавеза клијената у односу на друге уговорне стране из трансакција на терет властитог капитала, тако што у сваку од трансакција поравнатих преко фидуцијарног рачуна улази као нови продавац (у даљем тексту: продавац) у односу на купца (у даљем тексту: купац) и као нови купац у односу на продавца (у даљем тексту: централна противна (уговорна) страна),

3) ималац користи фидуцијарни рачун само за наплату уступљених потраживања по комерцијалним уговорима, при чему се наплата потраживања врши у његово име и за рачун лица које врши поравнање трансакција у вези са потраживањима из комерцијалних уговора у својству централне противне (уговорне) стране, или

4) је његова употреба прописана законом.

(4) Новчана средства на фидуцијарном рачуну сматрају се имовином трећих лица за чији рачун ималац води такав рачун, а не имовином имаоца рачуна.

(5) Новчана средства на фидуцијарном рачуну не представљају имовину имаоца рачуна и не улазе у његову ликвидациону или стечајну масу, нити могу бити предмет принудног извршења ради остваривања потраживања према имаоцу рачуна.

2. Пружање платних услуга повезаних са платним рачуном

Примјена

Члан 109.

Правила о упоредивости накнада повезаних са платним рачуном, промјени платног рачуна и приступу основном платном рачуну примјењују се на све платне рачуне који потрошачима омогућавају коришћење најмање сљедећих платних услуга:

1) уплату готовог новца на платни рачун, као и све услуге које су потребне за отварање, вођење и затварање тог рачуна,

2) исплату готовог новца с платног рачуна, као и све услуге које су потребне за отварање, вођење и затварање тог рачуна,

3) услуге преноса новчаних средстава с платног рачуна, односно на платни рачун, укључујући трансфере одобрења у корист другог лица или од другог лица.

Забрана дискриминације

Члан 110.

Забрањена је свака дискриминација, непосредна или посредна, а нарочито по основу расе, пола генетских особина, националне припадности, друштвеног поријекла, рођења, вјероисповијести, политичког или другог увјерења, имовинског стања, мјеста боравка, културе, језика, старости, сексуалног опредјељења или инвалидитета приликом отварања платног рачуна, укључујући и приступ основном платном рачуну потрошачу који има пребивалиште у Републици Српској дефинисано законом којим се уређује пребивалиште грађана.

Листа репрезентативних услуга повезаних услуга са платним рачуном

Члан 111.

(1) Листа најрепрезентативнијих услуга садржи утврђене изразе за сваку појединачну услугу повезану са платним рачуном и дефиницију сваке такве услуге, а те изразе и дефиниције је пружалац платних услуга дужан да користи у предуговорним и промотивним информацијама, као и у уговорима које закључује са потрошачима.

(2) Агенција прописује листу и утврђује стандардно значење најмање десет, а највише двадесет најрепрезентативнијих услуга повезаних са платним рачуном за које потрошачи плаћају накнаде, а које нуди најмање један пружалац платних услуга.

(3) Приликом утврђивања листе најрепрезентативнијих услуга, Агенција узима у обзир услуге које потрошачи најчешће користе у вези са платним рачуном, као и услуге које потрошача излажу највећем трошку.

(4) Агенција, најмање једном у двије године, анализира и, по потреби, ажурира листу најрепрезентативнијих услуга и објављује ју на својој интернет страници.

Информативни преглед услуга и накнада повезаних са платним рачуном

Члан 112.

(1) Пружалац платних услуга дужан је да у примјереном року прије закључења оквирног уговора, заједно с другим информацијама утврђеним овим и другим законима, потрошачу достави информативни преглед услуга и накнада у писаној форми или на трајном носачу података, без накнаде.

(2) Информативни преглед услуга и накнада јесте кратак и свеобухватан документ који садржи списак услуга са листе најрепрезентативнијих услуга које пружалац платних услуга пружа и податке о појединачној накнади за сваку такву услугу, те садржи изјаву да су детаљне предуговорне и уговорне информације о свим услугама наведене у другим документима који се уручују у преговарачкој фази.

(3) Свака услуга из информативног прегледа услуга обавезно је појмовно утврђена и дефинисана као у листи најрепрезентативнијих услуга, а могућа додатна објашњења у свему обавезно су јасна, недвосмислена и разумљива.

(4) Пружалац платних услуга дужан је да обезбиједи да информативни преглед услуга и накнада, као и могућа додатна објашњења у форми рјечника, у писаној форми буду лако доступни у њеним просторијама и у електронском облику на њеној интернет страници, те да их на захтјев потрошача достави у електронском облику, без накнаде.

(5) Ако пружалац платних услуга услугу вођења платног рачуна пружа у оквиру пакета услуга, заједно са другом услугом која није повезана са платним рачуном (додатна услуга), дужна је да корисника – потрошача информише о могућности куповине такве услуге одвојено и, у том случају, да у информативном прегледу посебно искаже додатну услугу и накнаду повезану са том услугом понуђеном у пакету.

(6) Агенција доноси акт којим детаљније прописује садржај и форму информативног прегледа услуга и накнада.

Извјештај о наплаћеним накнадама

Члан 113.

(1) Пружалац платних услуга дужан је да потрошачу, без накнаде, достави или на други начин учини доступним извјештај о свим накнадама за услуге повезане са платним рачуном, на уговорени начин, а најмање једном годишње.

(2) Пружалац платних услуга дужан је да извјештај о накнадама из става 1. овог члана, на изричит захтјев потрошача, учини доступним у писаној форми на уговорени начин.

(3) Извјештај о накнадама може бити израђен и достављен као самосталан документ или као прилог извода платног рачуна и садржи најмање сљедеће информације:

1) појединачну накнаду по свакој услузи и учесталост коришћења сваке услуге током извјештајног периода, а у случају да је више услуга обухваћено пакетом услуга, информације о накнади која је наплаћена за цијели пакет, о томе колико је пута накнада за пакет наплаћена у извјештајном периоду и евентуално о додатној накнади која је наплаћена за услугу која прелази обим обухваћен накнадом за пакет,

2) укупан износ свих накнада наплаћених током извјештајног периода за сваку услугу, сваки пружени пакет услуга и услуге које прелазе обим обухваћен накнадом за пакет,

3) висину каматне стопе на уговорено прекорачење платног рачуна, ако је банка пружала ову услугу у извјештајном периоду, као и укупан износ наплаћене камате на уговорено прекорачење у овом периоду,

4) висину пасивне каматне стопе, ако је пружалац платних услуга у извјештајном периоду пружала услугу повезану са платним рачуном на коју се примјењује ова стопа, као и укупан износ камате коју је она у том периоду платила,

5) укупан износ накнада наплаћених за све услуге повезане са платним рачуном пружене током извјештајног периода.

(4) Извјештај о наплаћеним накнадама сачињава се на начин да:

1) садржи назив „Извјештај о накнадама“,

2) је написан јасно, лако разумљивим ријечима, те словима лако читљиве величине,

3) је тачан и да његов садржај не доводи у заблуду,

4) је написан на једном од језика који су у службеној употреби у Републици Српској, као и на било којем другом језику договореном између потрошача и банке,

5) садржи накнаде у конвертибилним маркама, а у другој валути само ако је то уговорено између пружаоца платних услуга и потрошача, у складу с прописима којима се уређује девизно пословање.

(5) Агенција доноси акт којим прописује изглед и садржај извјештаја о накнадама.

Информације за потрошаче у вези са платним рачунима

Члан 114.

(1) Пружалац платних услуга може у информативном прегледу услуга и накнада и у извјештају о наплаћеним накнадама, као додатак изразима утврђеним у листи најрепрезентативнијих услуга, користити и називе одређених производа (брендова).

(2) Пружалац платних услуга може користити називе одређених производа (брендова) у предуговорним и промотивним информацијама, као и у уговорима које закључује са потрошачем за услуге утврђене у листи најрепрезентативнијих услуга, под условом да се на основу тих назива могу препознати услуге дефинисане у тој листи.

Информације у вези са платним рачунима утврђене другим прописима

Члан 115.

Примјеном чл. 111. до 114. овог закона не искључују се обавезе пружаоца платних услуга да пружи информације које је дужан да пружи у складу са одредбама овог закона и одредбама о заштити права и интереса корисника банкарских услуга утврђених законом којим се уређује пословање банака.

Објављивање података за упоређивање накнада

Члан 116.

(1) Агенција на својој интернет страници објављује упоредиве податке о накнадама које пружаоци платних услуга наплаћују од потрошача за услуге наведене у листи најрепрезентативнијих услуга.

(2) Пружаоци платних услуга дужни су на својој интернет страници обезбиједити везу са садржајем на интернет страници Агенције.

(3) Агенција доноси акт којим прописује садржај, рокове и начин достављања и објављивања података које пружаоци платних услуга достављају Агенцији за потребе израде упоредног приказа накнада најрепрезентативнијих услуга, као и поступак за пријављивање Агенцији нетачних информација о објављеним накнадама.

3. Промјена платног рачуна

Услуга промјене платног рачуна

Члан 117.

(1) Пружалац платних услуга дужан је да потрошачу који отвара или има отворен платни рачун код другог пружаоца платних услуга (у даљем тексту: нови платни рачун) омогући промјену платног рачуна у истој валути.

(2) Промјена платног рачуна врши се искључиво на основу овлашћења потрошача, са или без затварања платног рачуна који је отворен код претходног пружаоца платних услуга.

(3) У случају заједничког платног рачуна, пружалац платних услуга дужан је да прибави писано овлашћење од сваког власника посебно, чију копију је дужан да достави кориснику – потрошачу.

(4) Код промјене платног рачуна, претходни пружалац платних услуга дужан је да новом пружаоцу платних услуга пренесе:

1) информације о свим или појединим трајним налозима, виšekратним (периодичним) директним задужењима и виšekратним трансферима одобрења код којих је потрошач прималац плаћања (у даљем тексту: пријемни трансфер одобрења), извршеним на платном рачуну од једног пружаоца платних услуга ка другом,

2) новчана средства на платном рачуну (расположиви салдо у корист корисника платног рачуна - позитивно стање), ако је потрошач захтијевао и пренос тих средстава.

(5) Приликом промјене платног рачуна не преноси се број рачуна који је потрошач имао код претходног пружаоца платних услуга на платни рачун који потрошач отвори или има код новог пружаоца платних услуга.

(6) Одредбе овог закона којима се уређује промјена рачуна примјењују се сходно и на промјену платног рачуна потрошача код истог пружаоца платних услуга, тј. на промјену платног рачуна када је исти пружалац платних услуга истовремено и претходни и нови пружалац платних услуга.

Овлашћење за промјену платног рачуна

Члан 118.

(1) Нови пружалац платних услуга дужан је да започне са предузимањем радњи које се односе на промјену платног рачуна по пријему овлашћења за промјену платног рачуна које је доставио потрошач из члана 117. овог закона (у даљем тексту: овлашћење).

(2) У случају заједничког платног рачуна, промјена платног рачуна започиње по пријему овлашћења свих ималаца тог рачуна.

(3) Овлашћење се саставља у писменој форми, на једном од језика у службеној употреби у Републици Српској или другом језику о којем су се стране договориле, при чему је пружалац платних услуга дужан да одмах након пријема тог овлашћења потрошачу достави доказ о пријему овлашћења.

(4) Овлашћењем потрошач даје изричиту сагласност претходном и новом пружаоцу платних услуга да предузму радње у вези са пребацивањем рачуна које су ти пружаоци дужни да спроведу у складу са овим законом.

(5) Овлашћењем потрошач одређује:

1) трајне налоге, сагласности за директна задужења, долазне трансфере одобрења као и друге платне услуге чије се извршење преноси на нови платни рачун, под условом да нови пружалац платних услуга пружа те услуге,

2) дан почетка извршавања трајних налога и директних задужења с новог платног рачуна, при чему овај рок не може бити краћи од шест радних дана од дана када је нови пружалац платних услуга примио документацију од претходног пружаоца платних услуга,

3) дан затварања платног рачуна, ако жели затварање тог рачуна код претходног пружаоца платних услуга.

Обавезе пружалаца платних услуга код промјене платног рачуна

Члан 119.

(1) Не доводећи у питање одредбе о одбијању захтјева за отварање основног платног рачуна утврђене чланом 124. овог закона, нови пружалац платних услуга дужан је да у року од два радна дана од дана пријема овлашћења за промјену платног рачуна поднесе захтјев претходном пружаоцу платних услуга да, у складу с тим овлашћењем, спроведе следеће радње:

1) достави новом пружаоцу платних услуга, као и потрошачу ако је он то изричито захтијевао, листу постојећих трајних налога и доступне информације о сагласностима за директна задужења, чије извршење је потрошач тражио да се пренесе на нови платни рачун – у року од пет радних дана од дана пријема овог захтјева,

2) достави новом пружаоцу платних услуга, као и потрошачу ако је он то изричито захтијевао, доступне информације о виšekратним долазним трансферима одобрења и директним задужењима код којих је сагласност дата примаоцу плаћања или пружаоцу платних услуга примаоца плаћања, а која су извршена на платном рачуну корисника платних услуга у претходних тринаест мјесеци – у року од пет радних дана од дана пријема овог захтјева,

3) одбије извршење платне трансакције по основу долазних трансфера одобрења и директних задужења почевши од дана утврђеног у овлашћењу и о разлозима одбијања обавијести платиоца и примаоца плаћања, ако нема успостављен систем за њихово аутоматско преусмјеравање на нови платни рачун,

4) обустави извршење трајних налога почевши од дана утврђеног у овлашћењу,

5) пренесе сва новчана средства с претходног платног рачуна (расположиви салдо у корист корисника) на нови платни рачун на дан утврђен у овлашћењу,

6) затвори платни рачун на дан утврђен у овлашћењу.

(2) Претходни пружалац платних услуга дужан је да поступи по захтјеву новог пружаоца платних услуга на начин и у роковима утврђеним у ставу 1. овог члана, у складу са овлашћењем.

(3) Претходни пружалац платних услуга затвара рачун ако потрошач нема неизмирених обавеза по том рачуну и ако су извршене радње утврђене у ставу 1. т. 1), 2) и 4) овог члана, не доводећи у питање одредбе овог закона које се односе на раскид оквирног уговора на захтјев потрошача.

(4) Ако нису испуњени услови за затварање рачуна из става 3. овог члана, претходни пружалац платних услуга без одгађања о томе обавјештава потрошача.

(5) Нови пружалац платних услуга, у року од пет радних дана од дана пријема тражених информација из става 1. овог члана, а у складу са овлашћењем и свим примљеним информацијама, спроводи следеће радње:

1) активира трајне налоге које је потрошач одредио у овлашћењу и извршава их почевши од дана утврђеног у овлашћењу,

2) обезбјеђује услове за извршавање директних задужења која је потрошач одредио у овлашћењу почевши од дана утврђеног у овлашћењу,

3) обавјештава потрошача и о другим правима у вези са извршавањем директних задужења у складу са прописом којим се уређују СЕПА платне трансакције (нпр. право да се умањи износ директних задужења, да се сагласи са сваким појединачним директним задужењем, да блокира директно задужење),

4) платиоце који иницирају извршење виšekратних долазних трансфера одобрења који су утврђени у овлашћењу обавјештава о новом платном рачуну потрошача и доставља им копију или примјерак овлашћења,

5) примаоце плаћања који иницирају платну трансакцију за директно задужење платног рачуна потрошача, а који су утврђени у овлашћењу, обавјештава о новом платном рачуну и дану од када ће се директна задужења извршавати с тог платног рачуна, при чему нови пружалац платних услуга уз обавјештење доставља и копију или примјерак овлашћења.

(6) Ако не располаже свим информацијама неопходним за обавјештавање из става 5. т. 4) и 5) овог члана, нови пружалац платних услуга може од претходног пружаоца платних услуга или потрошача захтијевати достављање тих информација.

(7) У случају да потрошач одлучи да платиоцима и/или примаоцима плаћања непосредно достави информације из става 5. т. 4) и 5) овог члана, нови пружалац платних услуга дужан је да у року из тог става у писменој форми, на обрасцу који је утврдио унутрашњим актом, достави потрошачу податке о новом платном рачуну и дану утврђеном у овлашћењу од када ће нови пружалац платних услуга почети да пружа платне услуге у вези са новим платним рачуном.

(8) Претходни пружалац платних услуга не може блокирати платни инструмент прије дана утврђеног у овлашћењу, како пружање платних услуга потрошачу не би било прекинуто током промјене платног рачуна, не доводећи у питање одредбе овог закона које се односе на ограничење коришћења платног инструмента.

Накнаде у вези са промјеном платног рачуна

Члан 120.

(1) Пружалац платних услуга дужан је да потрошачу на његов захтјев, без накнаде, достави или учини лако доступним информације о постојећим трајним налозима и директним задужењима које потрошач има код тог пружаоца платних услуга.

(2) Претходни пружалац платних услуга дужан је да потрошачу или новом пружаоцу платних услуга без накнаде достави информације из члана 119. став 1. т. 1) и 2) овог закона.

(3) За услуге из члана 119. овог закона, осим услуга утврђених у ст. 1. и 2. овог члана, и за затварање рачуна – пружалац платних услуга може наплатити потрошачу накнаду која је разумна, у складу са стварним трошковима пружаоца платних услуга и не може бити виша од просјечних накнада које се за те услуге наплаћују другим корисницима платних услуга.

Одговорност за штету насталу током промјене платног рачуна

Члан 121.

(1) Пружалац платних услуга, који учествује у промјени платног рачуна, одговоран је за исправну промјену платног рачуна и дужан је да без одгађања надокнади штету која је причињена потрошачу током промјене платног рачуна, усљед непоступања у складу с чл. 118. и 119. овог закона.

(2) Пружалац платних услуга није одговоран за штету из става 1. овог члана у случају:

1) непредвиђених околности на које он није могао да утиче и више силе настале током промјене платног рачуна која га је спријечила да изврши обавезе утврђене законом,

2) када је поступање или нечињење пружаоца платних услуга посљедица извршавања његових обавеза које произлазе из других прописа који га обавезују, или

3) када је финансијски губитак посљедица обмане или преваре од стране потрошача, или ако је потрошач намјерно или грубом непажњом пропустио да испуни своје обавезе у вези са промјеном платног рачуна у складу са овим законом.

Информације у вези са промјеном платног рачуна

Члан 122.

(1) Пружалац платних услуга дужан је да потрошачу учини лако доступним информације о:

1) обавезама и одговорностима претходног и новог пружаоца платних услуга, у складу с чл. 117. до 121. овог закона,

2) роковима за спровођење радњи из члана 119. овог закона,

3) накнадама које се наплаћују у вези са промјеном платног рачуна, ако такве накнаде постоје,

4) свим подацима које је потрошач дужан да достави пружаоцу платних услуга,

5) могућности мирног рјешавања спорног односа у складу са одредбама овог закона којима се уређује мирно рјешавање спорова.

(2) Информације из става 1. овог члана доступне су без накнаде, на папиру или другом трајном носачу података, у свим просторијама пружаоца платних услуга којима потрошачи имају приступ, као и на интернет страници пружаоца платних услуга.

(3) Пружалац платних услуга дужан је да потрошачу, на његов захтјев, без накнаде достави информације из става 1. овог члана.

4. Основни платни рачун

Право на отварање и коришћење основног платног рачуна

Члан 123.

(1) Физичко лице које има пребивалиште у Републици Српској у складу са законом којим се уређује пребивалиште грађана, ако нема отворен други текући рачун, има право да захтијева од банке отварање и коришћење рачуна са основним услугама (у даљем тексту: основни платни рачун).

(2) Основни платни рачун је врста платног рачуна који се користи за извршавање платних трансакција у конвертибилним маркама и обухвата:

1) услуге отварања, вођења и затварања тог платног рачуна,

2) услуге које омогућавају уплату новчаних средстава од потрошача на његов платни рачун и примање уплата од трећих лица,

3) услуге које омогућавају исплату готовог новца са платног рачуна на шалтерима или банкоматима банке,

4) услуге извршавања платних трансакција, то јест преноса новчаних средстава, и то:

1. директним задужењем,
2. коришћењем платне картице, укључујући плаћање путем интернета, у случају када је таква плаћања могуће извршити платном картицом коју банка издаје потрошачу,
3. трансфером одобрења, укључујући трајни налог, на одговарајућим уређајима, шалтерима банака и коришћењем интернета (нпр. интернет и мобилног банкарства).

(3) Банка је дужна да, на захтјев потрошача, у року од десет радних дана од дана пријема потпуног захтјева отвори основни платни рачун или да у истом року захтјев одбије.

(4) Банка је овлашћена да провјери да ли потрошач има отворен платни рачун код друге банке или да о непостојању платног рачуна прибави писмену изјаву од подносиоца захтјева.

(5) Банка која води платне рачуне потрошача обавезна је да потрошачу понуди основни платни рачун, и забрањено јој је да отварање и коришћење ограничи или услови уговарањем и коришћењем других услуга које пружа.

(6) Подаци које банке прикупљају и размјењују у поступку провјере основаности захтјева за отварање основног платног рачуна могу се прибављати и користити само ако је лице на које се ови подаци односе претходно дало писмени пристанак за провјеру и њихово коришћење у сврху отварања основног платног рачуна, у складу са одредбама овог закона и прописима којима се уређује заштита личних података.

Одбијање захтјева за отварање основног платног рачуна

Члан 124.

(1) Банка одбија захтјев за отварање основног платног рачуна само ако би, због немогућности да извршава обавезе идентификације и праћења клијената, а тиме и успостављања пословног односа с њим, утврђеним прописима којима се уређује спречавање прања новца и финансирања терористичких активности, отварање таквог платног рачуна имало за посљедицу кршење, односно повреду тих прописа, и дужна је да поступа у складу са тим прописима.

(2) Поред разлога за одбијање захтјева за отварање основног платног рачуна из става 1. овог члана банка одбија захтјев и ако потрошач већ има отворен платни рачун код других банака, осим ако лице достави писмену изјаву и обавјештење друге банке да ће платни рачун бити затворен након отварања основног платног рачуна.

(3) Банка је овлашћена да одбије захтјев потрошача за отварање основног платног рачуна ако то лице у поступку провјере основаности захтјева одбије дати писмени пристанак за провјеру и коришћење неопходних података.

(4) Банка је дужна да у случају одбијања захтјева за отварање основног платног рачуна потрошачу, без одгађања, писменим путем и без накнаде достави обавјештење о одбијању са цијеловитим и јасним образложењем разлога одбијања, осим ако би такво обавјештавање било супротно циљевима јавне безбједности, прописима о спречавању прања новца и финансирања терористичких активности, као и другим прописима из сродних области.

(5) Банка је дужна да у случају одбијања захтјева за отварање основног платног рачуна потрошачу достави информације о праву на приговор банци, праву да обавијести Агенцију о одбијању захтјева, као и о праву на мирно рјешавање спорова у складу са одредбама овог закона којима се уређује мирно рјешавање спорова.

(6) Ако банка потрошачу не достави обавјештење о одбијању захтјева за отварање основног платног рачуна из разлога утврђених ставом 4. овог члана, дужна је да о тим околностима и разлозима за одбијање, без одгађања, обавијести надлежну полицијску управу.

Накнаде у вези са основним платним рачуном

Члан 125.

(1) Банке пружају услуге основног платног рачуна бесплатно или уз разумну накнаду узимајући у обзир њене стварне трошкове.

(2) Изузетно од става 1. овог члана, накнада за услуге основног платног рачуна за потрошаче који су социјално осјетљиве категорије корисника финансијских услуга не може бити већа од 0,15% просјечне мјесечне нето плате исплаћене у Републици Српској, према подацима Републичког завода за статистику, за претходну календарску годину.

(3) У смислу овог закона, потрошачи који су социјално осјетљиве категорије корисника финансијских услуга су корисници пензије која је једнака или нижа од износа најниже пензије одређене за 40 година пензијског стажа и више, у складу са законом којим се уређује пензијско и инвалидско осигурање, те корисници права у складу са законима којима се уређују социјална заштита, студентски стандард, посредовање у запошљавању и права за вријеме незапослености, као и друга слична права (новчана помоћ, додатак за помоћ и његу другог лица, лична инвалиднина, студентска стипендија, новчана накнада за незапослено лице и слично).

(4) Накнада по основу услуге основног платног рачуна обухвата:

1) све услуге основног платног рачуна из члана 123. став 2. овог закона које нису услуге извршавања платних трансакција, то јест услуге преноса новчаних средстава,

2) услуге извршавања платних трансакција, то јест преноса новчаних средстава употребом дебитне платне картице која је везана за основни платни рачун у унутрашњем платном промету,

3) седам услуга извршавања платних трансакција, то јест преноса новчаних средстава мјесечно у појединачном износу до 100 КМ, које банка иначе наплаћује потрошачима у складу са својом пословном политиком и тарифом, а што не укључује плаћања банци по основу коришћења њених других услуга.

(5) За извршење платних трансакција које нису обухваћене ставом 4. овог члана банке наплаћују накнаде у складу са уговором и одговарајућом тарифом банке, а које не могу бити веће од оних које оне уобичајено наплаћују за извршавање таквих платних трансакција.

(6) Изузетно, у случају посебних околности од значаја за доступност основног платног рачуна потрошачима, Агенција може да утврди највиши износ накнаде за вођење основног платног рачуна који је нижи од износа одређеног у ставу 2. овог члана, као и већи број и врсту платних трансакција које су обухваћене накнадом по основу услуге основног платног рачуна, у односу на оне одређене ставом 4. овог члана, као и да утврди највиши износ накнаде за вођење основног рачуна за друге кориснике, узимајући у обзир просјечну нето плату исплаћену у Републици Српској према подацима Републичког завода за статистику и просјечне трошкове које банке наплаћују по основу ове услуге.

Објављивање информација о основном платном рачуну

Члан 126.

(1) Банка објављује информације о доступности основног платног рачуна, о накнадама у вези са тим платним рачуном, условима и начину остваривања права на основни платни рачун, као и о праву на приговор и начинима приступа поступцима вансудске заштите права, у складу са прописима, у својим просторијама и на интернет страници, на исти начин и у истом обиму као и за друге платне рачуне.

(2) Банка је дужна потрошачу, без накнаде, пружити информације и објашњења о услугама које нуди у оквиру основног платног рачуна, условима коришћења и накнадама у вези са основним платним рачуном, на начин да оне буду јасне, да не доводе у заблуду и не стварају лажна очекивања код потрошача и то на начин да потрошачу буде јасно да уговарање додатних услуга није услов за отварање и коришћење основног платног рачуна.

(3) Банка је дужна да потрошача којем одбије да отвори платни рачун или раскине уговор о платном рачуну обавијести о праву на основни платни рачун, осим ако су испуњени услови за одбијање захтјева за отварање основног платног рачуна утврђени чланом 124. т. 1) и 2) овог закона.

(4) Обавјештење о праву на отварање основног платног рачуна и испуњеност услова за одбијање захтјева за отварање основног платног рачуна из става 3. овог члана банка је дужна да документује и документацију да чува најмање пет година од дана обавјештења, осим ако за одређене податке и документацију посебним прописима није утврђен дужи рок чувања.

Раскид уговора о основном платном рачуну

Члан 127.

(1) Банка може једнострано раскинути уговор о основном платном рачуну ако је испуњен најмање један од сљедећих услова:

- 1) основни платни рачун је намјерно коришћен у незаконите сврхе,
- 2) на основном платном рачуну потрошача није извршена ниједна платна трансакција дуже од 24 узастопна мјесеца,
- 3) потрошач је право на основни платни рачун остварило на основу неистинитих информација,
- 4) потрошач је накнадно отворио други платни рачун помоћу којег може вршити плаћање и који му омогућава да користи услуге банке у складу са прописом о унутрашњем платном промету,
- 5) потрошач више нема пребивалиште у Републици Српској,
- 6) под условима за раскид уговора утврђеним другим законом.

(2) Ако банка намјерава раскинути уговор о основном платном рачуну због испуњености једног или више услова из става 1. т. 2, 4) и 5) овог члана, дужна је потрошачу без накнаде, у писаној форми или електронском облику, доставити обавјештење о разлозима за тај раскид у року од најмање два мјесеца од дана ступања на снагу раскида, осим ако је то обавјештавање забрањено прописима.

(3) Ако банка раскине уговор о основном платном рачуну због испуњености једног или више услова из става 1. т. 1, 3) и 6) овог члана, раскид тог уговора производи правна дејства у тренутку доставе обавјештења о раскиду потрошачу.

(4) Обавјештење о раскиду уговора из става 3. овог члана доставља се без накнаде.

(5) Банка је дужна да у обавјештењу о раскиду уговора о основном платном рачуну посебно назначи упутство о праву потрошача на приговор, у складу са одредбама прописа којим се уређује пословање банака којим се уређује заштита корисника финансијских услуга и праву на мирно рјешавање спорова, у складу са одредбама овог закона и прописа којим се уређује мирно рјешавање спорова.

(6) На питања раскида уговора о основном платном рачуну која нису уређена овим законом примјењују се одредбе прописа којим се уређује облигациони односи.

(7) Одредбе става 1. т. 1) и 3) и става 6. овог члана сходно се примјењују и на једностранни раскид осталих уговора о платном рачуну који су закључени са потрошачем.

ГЛАВА VI

ТАЈНОСТ И ЗАШТИТА ПОДАТАКА О ПЛАТНИМ УСЛУГАМА

Тајност података о платним услугама

Члан 128.

(1) Пословном тајном сматрају се подаци до којих је у току пословања дошао пружалац платних услуга, а односе се на корисника платних услуга, укључујући и личне податке, као и подаци о платној трансакцији и стању и промјенама на платном рачуну корисника платних услуга.

(2) Пружалац платних услуга, чланови његових органа и лица запослена или ангажована код њега, као и друга лица која због природе свог посла имају приступ подацима из става 1. овог члана (у даљем тексту: обвезник чувања пословне тајне) – не могу трећим лицима саопштити или доставити ове податке, нити им могу омогућити приступ тим подацима.

(3) Обавеза чувања пословне тајне из става 1. овог члана за обвезнике чувања те тајне не престаје ни након престанка статуса на основу ког су остварили приступ подацима који су предмет ове тајне.

(4) Изузетно од става 2. овог члана, обвезник чувања пословне тајне може трећим лицима саопштити или доставити податке из става 1. овог члана, односно омогућити приступ тим подацима:

1) ако је лице на које се ови подаци односе претходно дало писмени пристанак,
2) ако, ради вршења надзора, то захтијева орган који врши надзор над пружаоцем платних услуга,

3) на основу одлуке или захтјева надлежног суда,

4) за потребе министарства надлежног за унутрашње послове, органа надлежног за борбу против организованог криминала, органа надлежног за спречавање корупције и органа надлежног за спречавање прања новца и финансирања терористичких активности, у складу с прописима,

5) за потребе пореске управе, у складу с прописима којима се уређују послови из њихове надлежности,

6) у вези са имовинским поступком, на основу захтјева стараоца имовине или конзуларних представништава страних држава, после подношења писмених докумената којима се доказује оправдани интерес тих лица,

7) у вези са поступком извршења или обезбјеђења на имовини корисника платних услуга, на основу захтјева суда, извршитеља или другог надлежног органа у том поступку,

8) ако је то у другим случајевима прописано овим или другим законом.

(5) Пружалац платних услуга има право да податке из става 1. овог члана саопшти, односно достави јавном тужиоцу и судовима, односно другим органима који врше јавноправна овлашћења – искључиво ради заштите својих права, у складу са законом.

(6) Лица којима су подаци из става 1. овог члана учињени доступним у складу са ст. 4. и 5. овог члана те податке могу користити искључиво у сврху за коју су прибављени и не могу их даље саопштавати или достављати трећим лицима, нити тим лицима омогућити приступ тим подацима, осим у случајевима утврђеним законом.

(7) Одредбе става 6. овог члана примјењују се и на лица која су запослена или ангажована, односно која су била запослена или ангажована код лица којима су подаци из става 1. овог члана учињени доступним у складу са ст. 4. и 5. овог члана, као и друга лица којима су због природе њиховог посла ти подаци учињени доступним.

Заштита личних података у вези са платним услугама

Члан 129.

(1) Пружаоци платних услуга, учесници у платном систему, укључујући и агент за поравнање дужни су да при прикупљању и обради личних података из члана 128. став 1. овог закона, као и при пружању информација физичким лицима о обради личних података, поступају у складу са прописима којима се уређује заштита личних података.

(2) Пружаоци платних услуга и учесници у платном систему могу прикупљати, обрађивати и међусобно размјењивати податке из става 1. овог члана ради спречавања, испитивања или откривања преварних радњи или злоупотреба у вези са платним услугама.

ГЛАВА VII

УПРАВЉАЊЕ ОПЕРАТИВНИМ И БЕЗБЈЕДНОСНИМ РИЗИЦИМА И ОБЕЗБЈЕЂИВАЊЕ АУТЕНТИФИКАЦИЈЕ У ПРУЖАЊУ ПЛАТНИХ УСЛУГА

Управљање оперативним ризиком и безбједносним ризиком

Члан 130.

(1) Пружалац платних услуга дужан је да успостави одговарајући систем управљања оперативним и безбједносним ризицима у вези са платним услугама које пружа, а који садржи одговарајуће мјере и механизме унутрашњих контрола ради умањења тих ризика.

(2) Пружалац платних услуга дужан је да обезбиједи да систем из става 1. овог члана нарочито обухвати ефективне процедуре управљања инцидентима, укључујући процедуре за откривање и класификацију значајних оперативних и безбједносних инцидентата.

(3) Пружалац платних услуга дужан је да изради документ о политици безбједности, који садржи детаљну процјену и утврђивање ризика у вези са платним услугама које пружа, као и опис безбједносних контрола и мјера за ублажавање тих

ризика, укључујући и мјере и механизме из става 1. овог члана, који се примјењују ради адекватне заштите корисника платних услуга од ових ризика, укључујући и заштиту од преваре и незаконите употребе осјетљивих и личних података.

(4) Опис безбједносних контрола и мјера из става 3. овог члана обавезно садржи податке о томе на који начин те контроле и мјере обезбјеђују висок ниво техничке безбједности и заштите података, укључујући и када се ради о софтверу и информационо-комуникационом систему пружаоца платних услуга или лица коме је пружалац платних услуга повјерио обављање појединих оперативних послова у вези са пружањем платних услуга.

(5) Пружаоци платних услуга, изузев пружаоца платних услуга из члана 6. став 1. тачка б) овог закона, дужни су да, најмање једном годишње или у краћем периоду који утврди Агенција, достављају Агенцији ажурирану и свеобухватну процјену оперативног ризика и безбједносног ризика у вези са пружањем платних услуга, као и процјену адекватности мјера за ублажавање тих ризика и унутрашњих контрола, успостављених као одговор на те ризике.

(6) Агенција може ближе прописати начин и услове успостављања, одржавања и унапређења система из става 1. овог члана, као и услове и начин достављања процјене из овог члана.

Извјештавање о инцидентима

Члан 131.

(1) Пружаоци платних услуга, изузев пружаоца платних услуга из члана 6. став 1. тачка б) овог закона, дужни су да без одгађања обавијесте Агенцију о сваком значајном оперативном или безбједносном инциденту.

(2) Ако инцидент из става 1. овог члана има или би могао имати финансијске посљедице по његове кориснике платних услуга, пружалац платних услуга дужан је да без одгађања обавијести своје кориснике платних услуга о инциденту и свим расположивим мјерама које могу предузети ради ублажавања штетних утицаја инцидента.

(3) Ако оцијени да је инцидент значајан за друге надлежне органе – Агенција их о томе обавјештава.

(4) Пружалац платних услуга из става 1. овог члана, као и пружалац платних услуга из члана 6. став 1. тачка б) овог закона, доставља Агенцији најмање једном годишње, или у краћем периоду који утврди Агенција, статистичке податке о преварним радњама или злоупотребама у вези са различитим начинима плаћања.

(5) Агенција прописује класификацију значајних инцидената из става 1. овог члана, садржај, форму и начин извјештавања о тим инцидентима, критеријуме за оцјену значаја инцидента из става 3. овог члана и услове и начин достављања података из става 4. овог члана.

Аутентификација

Члан 132.

(1) Пружалац платних услуга дужан је да примијени поуздану аутентификацију корисника у случајевима када платилац:

1) приступа платном рачуну преко интернета,

2) иницира електронску платну трансакцију,

3) путем средства електронске комуникације извршава било коју активност која може имати утицај на испољавање ризика од преварних радњи или злоупотреба у вези са извршењем платне трансакције.

(2) У случају да платилац иницира електронску платну трансакцију из става 1. тачка 2) овог члана, путем електронске комуникације, пружалац платне услуге дужан је да примијени поуздану аутентификацију корисника која укључује елементе за динамичко повезивање те трансакције са одређеним износом и примаоцем плаћања.

(3) Пружалац платне услуге дужан је да у случајевима из става 1. овог члана успостави одговарајуће мјере сигурности за заштиту повјерљивости и интегритета персонализованих сигурносних елемената корисника платних услуга.

(4) Одредбе ст. 2. и 3. овог члана примјењују се и на платне трансакције инициране преко пружаоца услуге иницирања плаћања.

(5) Одредбе ст. 1. и 3. овог члана примјењују се и на пружаоца услуга пружања информација о платном рачуну.

(6) Пружалац платних услуга који води рачун дужан је да омогући пружаоцу услуге иницирања плаћања и пружаоцу услуге пружања информација о платном рачуну поштовање процедуре аутентификације корисника платних услуга које је пружалац платних услуга који води рачун обезбиједио кориснику платних услуга у складу са ст. 1. и 3. овог члана, а пружаоцу услуге иницирања плаћања и у складу са ставом 2. овог члана.

Технички стандарди за аутентификацију и комуникацију

Члан 133.

Агенција детаљније прописује:

1) захтјеве у вези са поузданом аутентификацијом из члана 132. ст. 1. и 2. овог закона,

2) изузеће од примјене члана 132. ст. 1, 2. и 3. овог закона, као и критеријуме за то изузеће,

3) захтјеве којима се постиже усклађеност мјера сигурности с чланом 132. став 3. овог закона,

4) захтјеве у вези са примјеном заједничких и безбједних отворених стандарда за комуникацију ради идентификације, аутентификације, обавјештавања и информисања, као и за успостављање мјера сигурности за размјену информација, између пружалаца платних услуга који воде платне рачуне, пружалаца услуге иницирања плаћања, пружалаца услуге пружања информација о платном рачуну, платиоца, примаоца плаћања и других пружалаца платних услуга.

ГЛАВА VIII МИРНО РЈЕШАВАЊЕ СПОРОВА

Приговор пружаоцу платних услуга

Члан 134.

(1) Уколико сматра да је пружалац платних услуга поступио супротно одредбама чл. 46. до 133, изузев члана 102. став 4. овог закона, корисник платних услуга може пружаоцу платних услуга поднијети приговор.

(2) Пружалац платних услуга дужан је да кориснику платних услуга достави одговор на примједбе наведене у приговору из става 1. овог члана најкасније у року од 15 радних дана од дана пријема приговора, и то у писаној форми или, ако је тако уговорено између пружаоца платних услуга и његовог корисника, на другом трајном носачу података.

(3) Ако пружалац платних услуга не достави одговор у року из става 2. овог члана из разлога на које не може да утиче тај пружалац платних услуга, дужан је да кориснику платних услуга, у року од 15 радних дана од дана пријема приговора, достави обавјештење о разлозима за кашњење одговора на приговор и роком за достављање траженог одговора, који не може бити дужи од 35 радних дана, од дана пријема приговора.

(4) Пружалац платних услуга дужан је да, у одговору на приговор, корисника платних услуга упути на могућност подношења приговора Агенцији и на могућност мирног рјешавања спора у складу са чланом овог закона којим је уређено мирно рјешавање спорова.

(5) Пружалац платних услуга дужан је да изради и примјењује примјерене и ефикасне процедуре за рјешавање приговора корисника платних услуга и учини их доступним кориснику платних услуга на једном од језика у службеној употреби у Републици Српској или другом језику договореном између пружаоца платних услуга и његовог корисника платних услуга.

(6) Пружалац платних услуга дужан је да, сразмјерно његовој величини и сложености послова, успостави и интерно организује послове у вези са приговором корисника платних услуга на начин који обезбјеђује ефикасно поступање по приговорима и адекватну заштиту права корисника.

Приговор Агенцији

Члан 135.

(1) Корисници платних услуга и друга лица која имају правни интерес, укључујући удружења потрошача, могу, након пријема одговора из члана 134. овог закона, односно у случају када пружалац платних услуга не достави одговор у роковима из члана 134. ст. 2. и 3. овог закона и у другим случајевима приликом примјене овог закона, Агенцији поднијети приговор против пружаоца платних услуга, ако сматрају да није поступио у складу са одредбама овог закона.

(2) Након пријема приговора из става 1. овог члана, Агенција упућује захтјев пружаоцу платних услуга на којег се приговор односи да достави своје изјашњење и доказе на које се позива, осим ако из самог приговора и података којима Агенција располаже произлази да приговор није основан.

(3) Пружалац платних услуга дужан је да, у року који одреди Агенција, а који не може бити дужи од 15 радних дана од дана пријема захтјева из става 2. овог члана, достави своје изјашњење и доказе на које се позива.

(4) Након разматрања приговора корисника платних услуга и изјашњења пружаоца платних услуга са доказима, Агенција може:

1) дати препоруку пружаоцу платних услуга за побољшање односа према корисницима платних услуга,

2) дати савјете кориснику платних услуга у вези са остваривањем његових права при коришћењу платних услуга,

3) обављати и друге радње који доприносе остваривању заштите права корисника платних услуга.

(5) Ако поводом приговора Агенција утврди да постоји основана сумња да је пружалац платних услуга поступио супротно одредбама овог закона за које је овим законом прописана прекршајна одговорност, подноси захтјев за покретање прекршајног поступка пред надлежним судом.

(6) Агенција обавјештава подносиоца приговора о свом поступању по том приговору и, када је то примјенљиво, о предузетим мјерама.

(7) У обавјештењу из става б. овог члана, Агенција је дужна да корисника платних услуга упуту на могућност мирног рјешавања спора у складу са чланом овог закона којим је уређено мирно рјешавање спорова.

Мирно рјешавање спорова

Члан 136.

(1) Корисник платних услуга може приступити мирном рјешавању спора у складу са посебним законима којима се уређују мирно рјешавање спорова и арбитража, а корисник платних услуга потрошач и у складу са прописима којима је уређена заштита корисника финансијских услуга, те законом којим је уређена заштита потрошача.

(2) Пружалац платних услуга дужан је да кориснику платних услуга пружи информацију о најмање једном тијелу надлежном за мирно рјешавање потрошачких спорова.

(3) Информације из става 2. овог члана, обавезно садржи поштанску адресу и адресу интернет странице тијела надлежног за мирно рјешавање спорова, као и информацију о обавези пружаоца платних услуга у складу са овим чланом.

(4) Пружалац платних услуга дужан је да информације из ст. 2. и 3. овог члана на јасан, разумљив и лако доступан начин истакне у својим пословним просторијама и на својој интернет страници и да их пружи својим корисницима платних услуга у оквиру претходних информација које је дужан да пружи у складу са чл. 49. и 59. овог закона.

(5) Пружалац платних услуга дужан је да учествује у поступку мирног рјешавања спора који је корисник платних услуга покренуо у складу са ставом 1. овог члана.

(6) Право корисника платних услуга из става 1. овог члана не утиче на његово право на покретање судског поступка, у складу са законом.

ГЛАВА IX НАДЗОР НАД ПРУЖАЊЕМ ПЛАТНИХ УСЛУГА

Надзорни орган

Члан 137.

(1) Агенција врши надзор над примјеном одредаба овог закона код банака, микрокредитних друштава, друштава за издавање електронског новца и Инвестиционо-развојне банке Републике Српске на начин и у поступку који су прописани законом којим се уређује пословање банака, законом којим се уређује пословање микрокредитних друштава, законом којим се уређује пословање друштава за издавање електронског новца, законом који се уређује пословање Инвестиционо-развојне банке Републике Српске, као и овим законом и прописима донесеним на основу ових закона.

(2) Надзор над примјеном одредаба овог закона код платних институција, пружалаца услуге пружања информације о рачуну, јавног поштанског оператера и управљача платним системом (у даљем тексту: субјекти надзора) Агенција врши у складу са одредбама овог закона и прописима донесеним на основу њега.

(3) Код хибридне платне институције надзор је ограничен на организациони дио те платне институције који се односи на пружање платних услуга и обављање послова из члана 5. овог закона.

(4) Код јавног поштанског оператера надзор је ограничен на дио пословања тог оператера који се односи на пружање платних услуга, као и обављање других послова утврђених овим законом.

(5) Код управљача платним системом надзор је ограничен на дио пословања који се односи на управљање платним системом.

Начин вршења надзора

Члан 138.

(1) Агенција врши надзор над субјектима надзора:

1) посредним надзором – прикупљањем и анализом извјештаја и друге документације и података које субјекти надзора достављају Агенцији у складу са овим законом и другим законима и прописима донесеним на основу њих, као и друге документације, односно других података о пословању,

2) непосредним надзором – у сједишту или у организационим дијеловима, увидом у пословне књиге и другу документацију и податке субјекта надзора,

3) налагањем мјера надзора.

(2) Агенција може у току вршења надзора, на начин утврђен у ставу 1. овог члана, извршити надзор код лица којима је субјект надзора екстернализовао поједине оперативне послове у складу са овим законом.

(3) Лица код којих се врши надзор из овог члана дужна су да овлашћеним лицима Агенције омогуће несметано вршење надзора и да сарађују с њима.

(4) Агенција може овластити привредно друштво за ревизију или друго стручно овлашћено лице за обављање појединих задатака у вези са надзором и у том случају овлашћена лица имају једнаке надлежности и дужности као овлашћена лица Агенције.

(5) За обављање надзора субјект надзора плаћа Агенцији накнаду за надзор, чију висину, начин обрачуна и плаћања прописује Агенција својом тарифом.

(6) Агенција доноси акт којим детаљније уређује поступак и начин обављања надзора, налагања мјера надзора, те обавезе субјекта надзора у току и након надзора Агенције.

Посредни надзор пословања субјекта надзора

Члан 139.

Агенција врши посредни надзор пословања прикупљањем и анализом извјештаја и друге документације, као и континуираним праћењем и провјером других података о пословању субјекта надзора које су према одредбама овога закона и прописа донесених на основу њега дужне извјештавати Агенцију.

Непосредни надзор над пословањем субјекта надзора

Члан 140.

(1) Субјект надзора је дужан да овлашћеним лицима Агенције омогући да надзор њеног пословања изврше у њеном сједишту и на осталим мјестима у случајевима прописаним овим законом.

(2) У случају непосредног надзора, Агенција је дужна да обавијести субјекта надзора најкасније 15 дана прије почетка вршења надзора.

(3) Изузетно од става 2. овог члана, Агенција може одлучити да се непосредни надзор врши без обавјештавања субјекта надзора уколико процијени да би његовим обавјештавањем била угрожена сврха непосредног надзора и у том случају се обавјештење о непосредном надзору уручује надзираном лицу непосредно прије почетка надзора.

(4) Обавјештење из ст. 2. и 3. овог члана садржи предмет непосредног надзора и податке које је субјект надзор над којом се врши непосредни надзор дужна да припреми овлашћеним лицима за потребе непосредног надзора.

(5) Агенција одређује учесталост и обим надзора субјекта надзора узимајући у обзир врсту, обим и сложеност платних услуга и профил ризика.

(6) Субјект надзора је дужан да овлашћеним лицима омогући да изврше надзор пословне документације, финансијских и других извјештаја, те осталих података и евиденције, као и надзор над информационом системом и технологијама које омогућавају рад информационог система у обиму потребном за вршење надзора, на начин и у роковима у складу са одредбама овог и других закона и прописима Агенције.

(7) Субјект надзора је дужан да овлашћеним лицима, на њихов захтјев, стави на увид пословне књиге и документацију у писаној форми, односно електронском облику, као и да им, ради вршења надзора рачунарских програма, омогући приступ систему базе података који субјект надзора користи.

(8) Субјект надзора је дужан да Агенцији обезбиједи вршење надзора над заступником субјекта надзора, лицем коме је екстернализовало оперативне послове у дијелу пословања тог лица, који се односи на те послове и других лица која су са субјектом надзора повезана имовинским, управљачким и пословним односима, као и да јој обезбиједи увид у пословне књиге и другу документацију и податке настале у вези са обављањем ових послова, а којима то лице располаже.

(9) Овлашћена лица непосредни надзор врше радним даном у току радног времена, а када је то због обима и природе надзора неопходно, могу га вршити и изван радног времена.

(10) Субјект надзора је дужан да именује свог представника који овлашћеним лицима пружа сву неопходну помоћ за несметано вршење непосредног надзора.

(11) Субјект надзора је дужан да, на захтјев овлашћених лица Агенције, током поступка надзора обезбиједи:

1) приступ свим организационим дијеловима и просторијама субјекта надзора, уз поштовање њених безбједносних процедура,

2) посебну просторију за обављање послова надзора,

3) копије докумената који су у вези са предметом надзора,

4) непосредну комуникацију са члановима органа управљања у субјекту надзора и запосленима у субјекту надзора ради добијања неопходних појашњења.

(12) У случају да субјект надзора онемогући приступ овлашћеним лицима Агенције да изврше непосредни надзор, укључујући достављање тражене документације или података неопходних за спровођење надзора, Агенција ће закључком прекинути поступак, те изрећи мјере надзора према субјекту надзора.

Записник о надзору

Члан 141.

(1) Овлашћена лица Агенције сачињавају записник о обављеном надзору.

(2) Записник о обављеном надзору се сачињава и када се у поступку посредног надзора утврде неправилности у пословању субјекта надзора.

(3) Агенција записник о извршеном надзору доставља субјекту надзора.

(4) Субјект надзора може уложити приговор на достављени записник у року од 15 дана од дана пријема записника.

(5) Ако субјект надзора у прописаним роковима не достави приговор на записник или својим приговором основано не оспори налазе из записника којима су утврђене неправилности у пословању, Агенција изриче субјекту надзора одговарајућу мјеру прописану овим законом.

Додатак записника о надзору

Члан 142.

(1) Ако се разматрањем примједаба, односно приговора на записник утврди његова дјелимична или потпуна оправданост, Агенција сачињава додатак записника у дијелу утврђене оправданости примједаба, односно приговора.

(2) Додатак записника доставља се субјекту надзора у року од 15 дана од дана пријема примједаба на записник.

(3) Ако се разматрањем примједаба субјекта надзора на записник утврди да су оне у цијелости неоправдане, Агенција доноси закључак у року од 15 дана од дана пријема примједаба на записник.

(4) Против закључка из става 3. овог члана није допуштена посебна жалба.

Неовлашћено пружање платних услуга

Члан 143.

(1) Ако постоји сумња да се пружањем платних услуга бави правно или физичко лице које, у смислу овог закона, није пружалац платних услуга, Агенција је овлашћена да изврши непосредну и посредну провјеру да ли ова лица пружају платне услуге.

(2) На провјеру из става 1. овог члана сходно се примјењују одредбе о надзору утврђене овим законом.

(3) Ако се провјером из става 1. овог члана утврди да се та лица неовлашћено баве пружањем платних услуга, Агенција подноси пријаву надлежном органу за неовлашћено бављење дјелатности пружања платних услуга.

(4) Агенција је дужна да на својој интернет страници и у средствима јавног информисања објави упозорење о неовлашћеном обављању дјелатности пружања платних услуга.

Мјере надзора

Члан 144.

У надзору над пословањем субјекту надзора, Агенција може субјекту надзора изрећи сљедеће мјере надзора:

- 1) издати писмено упозорење,
- 2) наложити отклањање незаконитости и неправилности,
- 3) издати прекршајни налог,
- 4) привремено обуставити пружање платних услуга,
- 5) одузети дозволу за пружање платних услуга.

Писмено упозорење

Члан 145.

(1) Ако у току вршења надзора утврди слабости и недостатке у пословању, а које немају значај кршења прописа, нити битно утичу на финансијско стање, али би могле имати такав утицај ако се не отклоне, Агенција може субјекту надзора издати писмено упозорење да предузме радње и поступке за побољшање пословања.

(2) Писмено упозорење садржи рок за отклањање слабости и недостатака из става 1. овог члана, као и рок у коме је субјект надзора дужан да Агенцији достави извјештај о њиховом отклањању, са одговарајућим доказима.

(3) Ако субјект надзора не испуни обавезе из писменог упозорења у року и на начин утврђен писменим упозорењем, Агенција може изрећи нову мјеру.

Мјере за отклањање неправилности

Члан 146.

(1) Ако се у поступку надзора утврди да субјект надзора није поступио у складу са овим законом или прописима донесеним на основу овог закона, Агенција доноси рјешење којим изриче налоге и мјере за отклањање утврђених неправилности.

(2) Рјешењем из става 1. овог члана субјекту надзора се налаже да спроведе једну или више сљедећих радњи:

1) своје пословање усклади са овим законом и прописима донесеним на основу овог закона,

2) повећа износ капитала, у складу са одредбама овог закона,

3) привремено обустави пружање платних услуга,

4) разријешити чланове органа управљања, односно одговорно лице платне институције, ако поступају супротно одредбама овог закона,

5) наложи раскид уговора с лицем коме је екстернализовало поједине оперативне послове ако нису испуњени услови за обављање тих послова утврђени овим законом,

6) предузме, односно обустави одређене радње.

(3) Рјешењем којим се налаже отклањање неправилности Агенција одређује рок за његово отклањање, као и за достављање извјештаја Агенцији о предузетим мјерама са одговарајућим доказима да су неправилности отклоњене.

(4) Ако организациони дио платне институције са сједиштем у Федерацији Босне и Херцеговине и Брчко Дистрикту Босне и Херцеговине у обављању послова на територији Републике Српске поступа супротно одредбама овог закона и прописима Агенције, том организационом дијелу Агенција изриче одговарајућу мјеру надзора, прописану овим законом.

Дискреционо право Агенције

Члан 147.

(1) Агенција одлучује о мјери коју предузима према субјекту надзора на основу дискреционе оцјене:

1) тежине утврђених неправилности,

2) показане спремности и способности чланова органа управљања да отклоне утврђене неправилности,

3) других битних околности под којима је учињена неправилност.

(2) Код оцјене тежине утврђених неправилности процјењују се нарочито:

1) степен изложености платне институције појединим врстама ризика,

2) утицај учињене неправилности на будуће пословање, односно обављање послова платне институције,

3) број утврђених неправилности, њихова тежина и међусобна зависност,

4) трајање и учесталост учињених неправилности,

5) законитост пословања, односно обављања послова платне институције.

(3) Приликом оцјене показане спремности и способности органа субјекта надзора да отклоне утврђене неправилности, процјењују се нарочито:

1) способност ових лица да идентификују, мјере, прате, процјењују и управљају ризицима у платној институцији којима је иста изложена или би могла да буде изложена,

2) ефикасност у отклањању раније утврђених неправилности, а нарочито у спровођењу мјера из члана 146. овог закона,

3) информисаност лица са квалификованим учешћем и органа управљања субјекта надзора о тешкоћама у пословању, односно обављању послова тог субјекта надзора,

4) степен сарадње са овлашћеним лицима током надзора.

ГЛАВА X ПЛАТНИ СИСТЕМИ

1. Основне карактеристике платних система

Појам Члан 148.

Платни систем је споразум између три или више учесника платног система – не рачунајући управљача (оператера) платног система, посредника (агента) за поравнање, централну уговорну страну, клириншку организацију, као и посредне учеснике – о заједничким правилима и стандардизованим процедурама за обрачун и поравнање, односно за обрачун или поравнање налога за пренос новчаних средстава између учесника у платном систему.

Платни систем у Републици Српској Члан 149.

(1) Да би споразум био прихваћен као платни систем који послује у Републици Српској, обавезно је да испуњава услове прописане овим законом.

(2) Платни системи које успоставља и којима управља Централна банка Босне и Херцеговине успостављају се у складу са прописима којима се уређују њене надлежности и овлашћења.

(3) Платни систем који послује у Републици Српској (платни систем) је систем чији је најмање један учесник пружалац платних услуга који је добио дозволу Агенције за пружање тих услуга и чији управљач је лице којем је Агенција издала дозволу за управљање платним системом.

(4) Одредбе ове главе не односе се на платни систем који се састоје искључиво од пружалаца платних услуга који припадају истој групи.

Повезани платни системи Члан 150.

(1) Повезани платни системи (интероперабилни платни системи) јесу два или више платних система чији су оператери закључили споразум о преносу новчаних средстава учесника у једном платном систему учеснику у другом платном систему.

(2) Закључењем споразума из става 1. овог члана не успоставља се нови платни систем.

Послови у платном систему Члан 151.

(1) У оквиру платног система обављају се послови обрачуна (клиринг) и/или поравнања на основу налога за пренос.

(2) Обрачун је поступак достављања, пријема, провјере, разврставања, потврђивања налога за пренос и, ако је примјенљиво, израчунавање новчане обавезе

или потраживања појединачног учесника у платном систему које произлази из његовог учешћа у том платном систему, при чему новчане обавезе или потраживања не престају.

(3) Поравнање је измирење новчане обавезе, односно намирење потраживања између учесника у платном систему на основу налога за пренос које се обавља преносом новчаних средстава или нетирањем.

(4) Нетирање је поступак претварања потраживања и обавеза по основу налога за пренос које један или више учесника у платном систему достављају или примају од једног или више других учесника у том систему – у једну нето обавезу или једно нето потраживање појединачног учесника у платном систему:

1) према свим осталим учесницима у том систему – мултилатерална нето позиција за поравнање, или

2) према сваком другом појединачном учеснику у том систему – билатерална нето позиција за поравнање.

(5) Једна нето новчана обавеза или једно нето новчано потраживање појединачног учесника платног система представља разлику између збира свих новчаних обавеза и збира свих новчаних потраживања појединачног учесника платног система, на основу налога за пренос које је тај учесник пренио или примио у платном систему у датом периоду.

Налог за пренос и рачуни за поравнање

Члан 152.

(1) Налог за пренос у платном систему је инструкција учесника у том систему да се примаоцу стави на располагање новчани износ или инструкција која доводи до преузимања или извршења обавеза плаћања између учесника у платном систему.

(2) Рачуни за поравнање су рачуни који се користе за поравнање потраживања и обавеза између учесника платног система преносом средстава на основу налога за пренос.

Учесници у платном систему

Члан 153.

(1) Учесници у платном систему могу бити:

1) пружаоци платних услуга,

2) управљач тог или другог платног система или система поравнања трансакција са хартијама од вриједности, у складу са законом којим се уређује тржиште хартија од вриједности,

3) друго правно лице у складу са правилима рада тог платног система, укључујући централну другу уговорну страну, агента (посредник) за поравнање и организацију за обрачун (клиринг) или члана обрачуна централне друге уговорне стране,

4) правна лица која имају дозволу за обављање инвестиционих послова, тј. послова са хартијама од вриједности у складу са законом којим се уређује тржиште хартија од вриједности.

(2) Учесници у платном систему одговорни су за извршавање финансијских обавеза по основу налога за пренос у том систему.

(3) Учесник из става 1. овог члана може учествовати у платном систему и посредно (индиректно) преко другог учесника с којим је у уговорном односу и који му

омогућава извршавање налога за пренос у том систему, под условом да је као посредни (индиректни) учесник познат оператеру тог платног система.

(4) У складу са правилима рада платног система, један учесник може дјеловати као централна друга уговорна страна, агент за поравнање или клириншка (обрачунска) организација или може да обавља све те послове или само неке од њих.

(5) Пружаоци платних услуга дужни су да обавијесте Агенцију о сваком платном систему у којем учествују непосредно или посредно и о управљачу тог платног система.

Управљач платног система

Члан 154.

(1) Управљач платног система (у даљем тексту: управљач) јесте правно лице које је одговорно за управљање платним системом, тако да обезбјеђује рад платног система у складу с овим законом, подзаконским актима донесеним на основу њега, прописима којима се уређују коначност поравнања у оваквим системима и правилима рада тог система и одговоран је за свеобухватно управљање свим ризицима у платном систему.

(2) Управљач може обављати и друге дјелатности ако законом којим се уређују те дјелатности није друкчије одређено.

(3) Управљач платног система може бити:

1) банка која је добила дозволу Агенције за управљање платним системом, у складу са законом којим се уређује пословање банака,

2) друштво за издавање електронског новца, пружалац платних услуга или друго правно лице са сједиштем у Републици Српској, које је добило дозволу Агенције за управљање платним системом као обрачунска организација у складу са овим законом.

(4) Управљач отвара рачун за поравнање код агента за поравнање, за рачун учесника у том платном систему као стварних власника, који се користи искључиво за поравнање, односно обезбјеђење потраживања, односно измирење обавеза по основу налога за пренос, у складу са правилима конкретног платног система.

(5) Средства на рачуну за поравнање воде се одвојено од друге имовине управљача, не представљају средства управљача и нису дио његове стечајне масе, а у случају покретања поступка извршења или обезбјеђења против управљача изузета су од извршења.

Дозвола за управљање платним системом

Члан 155.

(1) Дозвола Агенције за управљање платним системом издаје се за сваки појединачни платни систем (у даљем тексту: дозвола за управљање платним системом).

(2) Изузетно од става 1. овог члана, дозвола за управљање платним системом не издаје се за платни систем:

1) који је дио картичне платне шеме,

2) платни систем који се састоји искључиво од једног пружаоца платних услуга и

3) платни систем који успоставља и којим управља Централна банка БиХ, у складу са законом којим се уређују њене надлежности и овлашћења.

(3) Управљач који је добио дозволу за управљање платним системом дужан је да Агенцију обавијести о почетку рада тог система најкасније 30 дана прије утврђеног дана његовог почетка рада.

(4) Подносилац захтјева дужан је да, уз захтјев за управљање платним системом, Агенцији достави правила платног система и друге доказе о испуњавању услова за издавање дозволе, како је утврђено овим законом и прописима донесеним на основу њега.

(5) На поступак издавања, одузимања и престанка дозволе за рад платног система, управљачу из члана 154. става 3. тачка 2) овог закона сходно се примјењују одредбе о издавању, одузимању и престанку дозволе за рад платној институцији утврђене овим законом.

(6) Агенција прописује документацију која се доставља уз захтјев за добијање дозволе за управљање платним системом.

Дужности управљача платног система

Члан 156.

(1) Управљач платног система је дужан да обезбиједи:

1) сигуран и стабилан рад платног система којим управља,
2) примјерен и поуздан информациони систем којим се обезбјеђује безбједност и ефикасност платног система и који је одговарајући за обављање свих функција предвиђених правилима платног система, као и план континуитета пословања,

3) организациону и кадровску структуру са јасним, транспарентним и документованим овлашћењима и одговорностима у управљању платним системом,

4) одговарајући систем управљања, који нарочито укључује свеобухватно управљање ризицима и систем унутрашњих контрола,

5) друге услове утврђених овим законом и другим прописима.

(2) Управљање ризицима у платном систему обухвата управљање свим врстама ризика у овом систему, а нарочито финансијским и оперативним ризиком.

(3) Финансијски ризик у платном систему јесте могућност настанка негативних ефеката на рад платног система усљед неспособности учесника или другог лица у овом систему да измири своје доспјеле обавезе (ризик ликвидности), односно да трајно испуњава све своје обавезе (ризик солвентности).

(4) Оперативни ризик у платном систему јесте могућност настанка негативних ефеката на рад платног система усљед пропуста у раду запослених, недостатака у раду информационих и других система, неодговарајућих унутрашњих процедура и процеса, као и усљед наступања непредвидљивих спољних догађаја.

(5) Агенција прописује начин одржавања и унапређивања стабилног и сигурног рада платног система.

Агент за поравнање

Члан 157.

(1) Агент за поравнање учесницима у платном систему отвара, води и гаси рачуне за поравнање, а може им, ако је за то законом овлашћен, одобравати и кредите ради поравнања.

(2) Рачун за поравнање је рачун на коме се држе новчана средства и који се користи за поравнање.

(3) Агент за поравнање може бити пружалац платних услуга којем је дозвољено да отвара и води текуће рачуне и Централна банка БиХ, ако законом којим се уређују њене надлежности и овлашћења није другачије прописано.

Правила рада платног система

Члан 158.

(1) Правилима рада платног система утврђују се стандардизовани поступци и заједничка правила за обрачун и поравнање, односно обрачун или поравнање налога за пренос између његових учесника.

(2) Правилима платног система одређују се нарочито:

1) учесници у платном систему према њиховој врсти и њихова улога у платном систему,

2) услови за учествовање у платном систему, начин и услови укључења учесника у платни систем,

3) начин обављања послова у платном систему,

4) валуту с којом се послује у платном систему,

5) правила о управљању ризицима у платном систему,

6) тренутак прихвата (тренутак када налог уђе у систем) и неопозивости налога за пренос,

7) поступак за обрачун новчане обавезе по основу обрачуна и/или поравнања међусобних новчаних обавеза учесника у платном систему које произлазе из налога за пренос и начин и услове информисања о обрачуну и/или поравнању,

8) радни дани и дневни термински план рада платног система,

9) услови и начин престанка учествовања у платном систему (искључење учесника из платног система, односно добровољно напуштање тог система).

Услови за учествовање у платном систему

Члан 159.

(1) Пружаоци платних услуга имају право на приступ одређеном платном систему у складу са условима за приступ утврђеним правилима рада тог платног система, а који су објективни, недискриминаторни и сразмјерни.

(2) Учествовање у платном систему може се ограничити само у мјери у којој је то потребно ради заштите од финансијског, оперативног, пословног и других ризика, као и ради очувања финансијске и оперативне стабилности тог система.

(3) Правилима рада платног система не могу се утврдити:

1) ограничења у вези са учествовањем у другим платним системима,

2) правила која доводе до дискриминаторског положаја у вези са правима и обавезама који се односе на учествовање у платном систему,

3) ограничења по основу институционалног статуса пружалаца платних услуга.

(4) Одредбе овог члана не примјењују се на:

1) платни систем који се састоји искључиво од једног пружаоца платних услуга,

2) платни систем чији су учесници искључиво пружаоци платних услуга који припадају истој групи.

(5) Када учесник у платном систему на који се примјењују посебни прописи о коначности намирања пружаоцу платних услуга који није учесник у том платном систему

омогући слање налога за пренос преко тог система – дужан је да исту могућност пружи и другом пружаоцу платних услуга који то од њега захтијева, и то на објективан, недискриминаторан и сразмјеран начин.

(6) Учесник платног система на којег се примјењују посебни прописи о коначности намирања дужан је да свако одбијање захтјева из става 5. овог члана детаљно образложи.

(7) Платне институције и издаваоци електронског новца који учествују у платним системима на које се односне посебни прописи о коначности намирања дужни су да испуне услове за учешће у таквим платним системима утврђене тим прописима.

2. Обрачунске организације

Појам

Члан 160.

Обрачунска (клириншка) организација се оснива у правној форми акционарског друштва или друштва са ограниченом одговорношћу и на њу се примјењују одредбе закона којим се уређују привредна друштва, осим ако овим законом није другачије одређено.

Чланови органа управљања, лица која непосредно руководе радом платног система и лица с квалификованим учешћем

Члан 161.

(1) На чланове органа управљања и лица која непосредно руководе радом платног система управљача сходно се примјењују одредбе чл. 14. и 15. овог закона.

(2) На лице с квалификованим учешћем у управљачу сходно се примјењују одредбе чл. 16. до 18. овог закона.

Основни капитал

Члан 162.

Правно лице које подноси захтјев за добијање дозволе Агенције за управљање платним системом као обрачунска организација обавезна је у тренутку издавања дозволе имати почетни капитал од најмање 250.000 конвертибилних марака (KM).

Минимални капитал

Члан 163.

(1) Обрачунска организација је дужна да током свог пословања одржава капитал који ни у једном тренутку не може бити нижи од износа основног капитала или од износа прописаног капиталног захтјева – у зависности од тога који је износ већи.

(2) Износ капиталног захтјева из става 1. овог члана обрачунске организације која обавља и друге пословне активности израчунава се само за дио њеног пословања који се односи на управљање радом платног система.

(3) Обрачунска организација је дужна да одржава минимални капитал поред другог минималног капитала који је дужна да одржава у складу са одредбама овог или другог закона.

(4) Изузетно од става 3. овог члана обрачунска организација која је основана као финансијска организација у складу са посебним законом, а којој је тим законом дозвољено да обавља дјелатност обрачунске организације, дужна је да обезбиједи основни капитал према највишем износу прописаном тим посебним законом.

(5) Начин израчунавања капитала и капиталног захтјева, као и начин и рокови извјештавања о капиталу и капиталном захтјеву, детаљније се уређују прописом Агенције.

Повјеравање оперативних послова управљача другом лицу (екстернализација)

Члан 164.

(1) Управљач који намјерава да обављање појединих оперативних послова у вези са радом платног система повјери другом лицу дужан је да о томе претходно обавијести Агенцију.

(2) Управљач може обављање појединих послова из става 1. овог члана повјерити другом лицу, ако су испуњени сљедећи услови:

1) да се обавезе и одговорности управљача према учесницима не умањују,

2) да управљач и након повјеравања ових послова испуњава услове из члана 155. овог закона и послује у складу с другим одредбама овог закона,

3) да вршење надзора над пословањем платног система неће бити отежано.

(3) Управљач који је другом лицу повјерио обављање послова из става 1. овог члана одговара за законито обављање тих послова, као и за штету коју то лице проузрокује у вези са обављањем тих послова.

(4) Управљач је дужан да Агенцији обезбиједи вршење надзора над лицем коме је повјерио обављање појединих оперативних послова у дијелу пословања тог лица који се односи на те послове, као и да јој обезбиједи увид у пословне књиге и другу документацију и податке настале у вези са обављањем тих послова, а којима то лице располаже.

Чување података и документације настале у платном систему

Члан 165.

Управљач је дужан да податке о извршеним налозима за пренос и другу документацију насталу у раду платног система чува најмање десет година од дана њиховог извршења, односно настанка, осим ако посебним законом није утврђен дужи рок чувања.

Пословне књиге, финансијски извјештаји и ревизија финансијских извјештаја управљача

Члан 166.

На пословне књиге, финансијско извјештавање и ревизију годишњих финансијских извјештаја примјењују се одредбе овог закона којима се уређују пословне

књиге, финансијско извјештавање и ревизија годишњих финансијских извјештаја платних институција.

Доступност информација и података о платном систему

Члан 167.

Управљач је дужан да на својој интернет презентацији објављује и редовно ажурира основне информације и податке о платном систему чији је управљач, а нарочито: назив платног система и његова основна обиљежја, пословно име и сједиште оператора и сваког учесника у том систему, као и накнаде које се наплаћују у вези са учествовањем у платном систему.

Евиденција платних система

Члан 168.

- (1) Агенција води евиденцију платних система у Републици Српској.
- (2) Евиденција из става 1. овог члана је јавна књига и води се у електронском облику, а подаци из те евиденције доступни су на интернет презентацији Агенције.
- (3) Агенција детаљније уређује садржај и начин вођења евиденције из става 1. овог члана.

ГЛАВА XII КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Прекршаји пружалаца платних услуга

Члан 169.

(1) Новчаном казном од 5.000 КМ до 35.000 КМ казниће се за прекршај пружалац платних услуга, изузев пружаоца платних услуга из члана 6. став 1. тачка б) овог закона ако:

- 1) не обавијести Агенцију о сваком платном систему у којем учествује директно или индиректно и лицу које управља тим системом (члан 6. став б),
- 2) податке и документацију насталу у вези са пружањем платних услуга не чува у роковима утврђеним овим законом (члан 39),
- 3) наплати накнаде за давање информација које је дужан да пружи (члан 47. став 2),
- 4) наплати накнаду која није одговарајућа и у складу са његовим стварним трошковима (члан 47. став 4),
- 5) не пружи кориснику платних услуга, прије прихватања понуде или закључења оквирног уговора, информације у складу са овим законом (члан 49. став 2),
- 6) не пружи информације на начин утврђен овим законом (члан 49. ст. 3, 4, 5. и 6),
- 7) током трајања уговорног односа, на захтјев корисника платних услуга, није доставио у папирној форми или другом трајном носачу података копију оквирног уговора, односно информације из члана 49. овог закона (члан 50),

8) при измјени оквирног уговора, каматних стопа или девизног курса поступи супротно обавези утврђеној овим законом (члан 51),

9) у случају раскида оквирног уговора који захтијева корисник платних услуга наплати накнаду, односно не изврши поврат накнаде у складу са овим законом (члан 52. ст. 3, 4. и 5),

10) оквирним уговором уговори отказни рок краћи од два мјесеца у случају раскида овог уговора који захтијева пружалац платних услуга (члан 53. став 1),

11) обавјештење о разлозима за раскид оквирног уговора не достави у писаној форми уз достављање доказа о тим разлозима (члан 53. став 3),

12) раскине оквирни уговор, а наплати накнаду супротно овом закону, односно не изврши поврат накнаде у складу са овим законом (члан 53. став 5),

13) на захтјев платиоца, прије извршавања појединачне платне трансакције не достави информације у складу са овим законом (члан 54),

14) након извршавања платне трансакције (након задужења рачуна платиоца за износ појединачне платне трансакције или у случају када платилац не користи рачун, након пријема платног налога), платиоцу не достави информације у складу са овим законом (члан 55),

15) након извршавања појединачне платне трансакције, примаоцу плаћања, без одгађања, не достави информације у складу са овим законом (члан 56),

16) прије закључења оквирног уговора о платном инструменту за плаћања мале новчане вриједности, кориснику платних услуга не достави информације у складу са овим законом (члан 57),

17) након извршења појединачне платне трансакције кориснику платних услуга не пружи информације у складу са овим законом (члан 58),

18) не пружи или не учини доступним све информације о једнократној платној трансакцији у складу са овим законом (члан 59),

19) као пружалац услуге иницирања плаћања одмах након иницирања платног налога не пружи или не учини доступним кориснику платних услуга информације у складу са овим законом (члан 60),

20) као пружалац услуге иницирања плаћања не стави на располагање пружаоцу платних услуга који води рачун платиоца податке који омогућују идентификацију платне трансакције која је преко њега иницирана (члан 61),

21) не достави или не учини доступним, одмах након пријема платног налога, информације у складу са овим законом (члан 62),

22) не достави или не учини доступним, одмах након извршавања платне трансакције, информације у складу са овим законом (члан 63),

23) не обавијести корисника платних услуга о накнади за коришћење одређеног платног инструмента прије иницирања платне трансакције (члан 66. став 2),

24) изврши платну трансакцију за чије извршење платилац није дао сагласност у складу са одредбама овог закона (члан 68),

25) платне налоге и другу документацију о отвореним платним рачунима и извршеним платним трансакцијама не чува у роковима утврђеним овим законом (члан 69. став 2),

26) као пружалац платних услуга платиоца задужи рачун за плаћање платиоца прије пријема налога за плаћање (члан 70. став 7),

27) не обавијести корисника платних услуга о одбијању извршења платног налога или одбијању иницирања платне трансакције у складу са одредбама овог закона (члан 71. ст. 3. и 4),

28) одбије извршење платног налога када су испуњени сви услови утврђени у уговору о платним услугама, осим ако је другачије утврђено прописом (члан 71. став 1),

29) наплати накнаду за давање обавјештења о одбијању извршења платног налога када то није утврђено оквирним уговором (члан 71. став 5),

30) кориснику платних услуга наплати накнаде супротно овом закону (члан 73. ст. 2, 3. и 4),

31) спријечи или ограничи примаоца плаћања да платиоцу понуди попуст за коришћење платне картице или другог платног инструмента или га на неки други начин усмјерава на употребу одређеног платног инструмента (члан 73. став 5),

32) у пословним просторијама намијењеним за рад са корисницима платних услуга и на својој интернет страници не објави тарифу по којој наплаћује накнаде за пружање платних услуга (члан 73. став 8),

33) не обезбиједи да износ платне трансакције буде одобрен на рачуну пружаоца платних услуга примаоца плаћања у складу са одредбама овог закона (члан 74),

34) пружаоцу платних услуга платиоца не достави платни налог у складу са одредбама овог закона (члан 75),

35) без одгађања примаоцу плаћања не одобри средства на његовом платном рачуну или, када прималац плаћања нема платни рачун код тог пружаоца платних услуга, ако му не стави та средства на располагање, а испуњени су услови утврђени овим законом (члан 76. став 1),

36) одмах након одобравања средстава на платном рачуну не омогући примаоцу плаћања располагање тим средствима (члан 76. став 2),

37) у случају из члана 76. став 4. овог закона не исплати готов новац без накнаде, одмах, односно најкасније наредног радног дана (члан 76. став 4),

38) не обезбиједи утврђивање датума валуте задужења и датума валуте одобрења у складу са одредбама овог закона (члан 77),

39) у случају уплате готовог новца не стави на располагање, односно не одобри платни рачун у складу са одредбама овог закона (члан 78),

40) не достави потврду расположивости средстава у складу са овим законом (члан 79),

41) не испуни своје обавезе у вези са пружањем услуге иницирања плаћања утврђене овим законом (члан 80),

42) не испуни своје обавезе у вези са пружањем услуге пружања информација о рачуну у складу са овим законом (члан 81),

43) као пружалац платних услуга који води рачун ускрати приступ платном рачуну пружаоцу услуге информација о рачуну или пружаоцу услуге иницирања плаћања супротно одредбама овог закона (члан 82. став 1),

44) као пружалац платних услуга који води рачун не обавијести Агенцију о инциденту из члана 82. став 1. овог закона који се односи на пружаоца услуге информација о рачуну или на пружаоца услуге иницирања плаћања на начин и у року утврђеним овим законом (члан 82. став 4),

45) као издавалац платног инструмента поступи супротно одредбама овог закона (члан 84),

46) о блокирању не обавијести платиоца у складу са овим законом (члан 85. ст. 3. и 4),

47) не деблокира платни инструмент или га не замијени новим када престану да постоје разлози за његову блокаду (члан 85. став 6),

48) у случају извршавања неауторизоване платне трансакције не поступи у складу са одредбама овог закона (члан 88),

49) као пружалац платних услуга платиоца, у оквиру платне трансакције на основу платне картице коју иницира прималац плаћања или је иницирана преко примаоца плаћања, а код које није познат тачан износ те платне трансакције у тренутку када платилац даје сагласност за извршавање те платне трансакције, резервише новчана средства на рачуну за плаћање платиоца без сагласности платиоца за тачан износ новчаних средстава који треба резервисати (члан 90. став 1),

50) као пружалац платних услуга платиоца не ослободи резервацију новчаних средстава на рачуну за плаћање платиоца у складу са одредбама овог закона (члан 90. став 2),

51) неосновано одбије поврат износа ауторизоване и правилно извршене платне трансакције у складу са одредбама овог закона (члан 91),

52) по захтјеву платиоца за поврат новчаних средстава за ауторизовану платну трансакцију поступи супротно одредбама овог закона (члан 92. став 2),

53) одбије поврат новчаних средстава (члан 92. став 3),

54) при извршавању платне трансакције поступи супротно одредбама овог закона (члан 93),

55) у случају погрешно извршене платне трансакције, као пружалац платних услуга платиоца, не предузме разумне мјере ради поврата новчаних средстава, (члан 94. став 3),

56) у случају неизвршене или неправилно извршене платне трансакције коју је иницирао платилац не поступи у складу са одредбама овог закона (чл. 95. и 97),

57) у случају неизвршене или неправилно извршене платне трансакције коју је иницирао прималац плаћања или преко примаоца плаћања не поступи у складу са одредбама овог закона (члан 96),

58) потрошачу не достави информативни преглед услуга и накнада у складу са одредбама овог закона (члан 112. став 1),

59) потрошачу не учини доступним информативни преглед услуга и накнада у складу са одредбама овог закона (члан 112. став 4),

60) потрошачу не достави, најмање једном годишње и без накнаде, извјештај о наплаћеним накнадама у складу са одредбама овог закона (члан 113. став 1),

61) на захтјев потрошача не достави извјештај о наплаћеним накнадама у складу са одредбама овог закона (члан 113. став 2),

62) извјештај о накнадама није састављен у складу са одредбама овог закона (члан 113. ст. 3. и 4),

63) на својој интернет страници не обезбиједи везу са садржајем на интернет страници Агенције (члан 116. став 2),

64) потрошачу који отвара или има отворен платни рачун код другог пружаоца платних услуга не омогући промјену платног рачуна у истој валути (члан 117. ст. 1. и 6),

65) код промјене платног рачуна на новог пружаоца платних услуга не пренесе информације о свим или појединим трајним налозима, вишекратним (периодичним)

директним задужењима и вишекратним трансферима одобрења и/или не пренесе, на захтјев потрошача, новчана средства на платном рачуну (члан 117. став 4),

66) по пријему овлашћења не започне са предузимањем радњи које се односе на промјену платног рачуна (члан 118. ст. 1. и 2),

67) потрошачу није доставио доказ о пријему овлашћења одмах након пријема тог овлашћења (члан 118. став 3),

68) као нови пружалац платних услуга, не поднесе претходном пружаоцу платних услуга захтјев на прописан начин и у прописаном року (члан 119. став 1),

69) као претходни пружалац платних услуга, не поступи по захтјеву новог пружаоца платних услуга на прописан начин и у прописаном року (члан 119. став 2),

70) као претходни пружалац платних услуга, не затвори рачун у складу са одредбама овог закона (члан 119. став 3),

71) као претходни пружалац платних услуга, не обавијести потрошача о томе да нису испуњени услови за затварање рачуна (члан 119. став 4),

72) као нови пружалац платних услуга, не поступи у складу са одредбама овог закона (члан 119. ст. 5. и 7),

73) као претходни пружалац платних услуга блокира платни инструмент супротно одредбама овог закона (члан 119. став 8),

74) потрошачу не учини лако доступним информације о постојећим трајним налозима и директним задужењима или му их не достави, односно достави уз накнаду (члан 120. став 1),

75) као претходни пружалац платних услуга, потрошачу или новом пружаоцу платних услуга не достави информације у складу са одредбама овог закона и/или их достави уз накнаду (члан 120. став 2),

76) наплати накнаду супротно одредбама овог закона (члан 120),

77) потрошачу без одгађања не надокнади штету која му је причињена током промјене платног рачуна, усљед непоступања у складу са одредбама овог закона (члан 121. став 1),

78) потрошачу не учини на прописан начин лако доступним информације у вези са промјеном са промјеном платног рачуна или то учини уз накнаду (члан 122),

79) не успостави одговарајући систем управљања оперативним и безбједносним ризицима у вези са платним услугама које пружа (члан 130. став 1),

80) не достави Агенцији у прописаним роковима ажурирану и свеобухватну процјену оперативног ризика и безбједносног ризика у вези са пружањем платних услуга, као и процјену адекватности мјера за ублажавање тих ризика и унутрашњих контрола, успостављених као одговор на те ризике (члан 130. став 5),

81) не обавијести Агенцију, без одгађања, о сваком значајном оперативном или безбједносном инциденту (члан (члан 131. став 1),

82) ако у случају да инцидент има или би могао имати финансијске посљедице по кориснике платних услуга, не обавијести, без одгађања, своје кориснике платних услуга о том инциденту и свим расположивим мјерама које могу предузети ради ублажавања штетних утицаја тог инцидента (члан 131. став 2),

83) не примјењује поуздану аутентификацију корисника у складу са одредбама овог закона (члан 132. ст. 1. и 6),

84) у случају електронске платне трансакције на даљину, не примијени поуздану аутентификацију корисника која укључује елементе за динамичко повезивање те трансакције са одређеним износом и примаоцем плаћања (члан 132. став 2),

85) у случајевима прописаним овим законом не успостави одговарајуће мјере сигурности за заштиту повјерљивости и интегритета персонализованих сигурносних елемената корисника платних услуга (члан 132. став 3),

86) кориснику платних услуга не достави одговор на примједбе наведене у приговору из члана 134. став 1. овог закона у роковима и на начин утврђен овим законом (члан 134. ст. 2. и 3),

87) у року који одреди Агенција, а који не може бити дужи од 15 радних дана од дана пријема захтјева из члана 135. став 2. овог закона, не достави своје изјашњење и доказе на које се позива (члан 135. став 3),

88) не омогући обављање непосредног надзора и не сарађује са овлашћеним лицима Агенције у складу са овим законом (члан 140).

(2) За прекршај из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице пружаоца платних услуга, новчаном казном од 1.000 КМ до 7.000 КМ.

Прекршаји других лица

Члан 170.

(1) Новчаном казном од 5.000 КМ до 35.000 КМ казниће се за прекршај друго правно лице ако:

1) као пружалац услуга из члана 4. став 1. тачка 11) подтачка 1. овог закона не обавијести Агенцију о извршеним платним трансакцијама утврђених овим законом (члан 4. став 3),

2) као пружалац услуга из члана 4. став 1. тачка 12) овог закона не обавијести Агенцију о обављању услуга у складу са овим законом (члан 4. став 5),

3) као пружалац услуга из члана 4. став 1. тачка 12) овог закона не поступи по рјешењу Агенције у складу са овим законом (члан 4. став 7),

4) пружа платне услуге супротно одредбама овог закона (члан 6. став 4),

5) стекне квалификовано учешће у платној институцији супротно овом закону (члан 16. ст. 1. до 3),

6) се у стицању квалификованог учешћа не придржава захтјева прописаних овим законом (члан 16. став 4),

7) има квалификовано учешће у платној институцији, а о намјери отуђења квалификованог учешћа, односно умањења испод нивоа за који је добило ту сагласност претходно не обавијести Агенцију (члан 18. став 1),

8) услугу замјене валуте нуди прије иницирања платне трансакције или ако ту услугу нуди на банкомату, продајном мјесту или од стране примаоца плаћања, а не упозна платиоца о свим накнадама, као и о курсу који ће примијенити при замјени валуте (члан 65. став 2),

9) као прималац плаћања захтијева од платиоца да плати посебну накнаду или му за коришћење одређеног платног инструмента нуди попуст, а томе не обавијести платиоца прије иницирања платне трансакције (члан 66. став 1),

10) као прималац плаћања од платиоца наплати накнаду за коришћење одређеног платног инструмента (члан 73. став 6),

11) ако учествује у платном систему, а не може бити учесник у том систему у складу са одредбама овог закона (члан 153).

(2) За прекршај из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице другог правног лица, новчаном казном од 1.000 КМ до 7.000 КМ.

(3) За прекршај из става 1. т. 5) до 7) овог члана казниће се и физичко лице, новчаном казном од 1.000 КМ до 7.000 КМ.

Прекршаји банака

Члан 171.

(1) Новчаном казном од 5.000 КМ до 35.000 КМ казниће се за прекршај пружалац платних услуга из члана 6. став 1. тачка 1) овог закона ако:

1) другим пружаоцима платних услуга из члана 6. овог закона, на њихов захтјев, не отвори и не води рачуне и пружа услуге повезане са тим рачунима на објективан, недискриминаторан и сразмјеран начин и у обиму који тим субјектима омогућава пружање платних услуга на несметан и ефикасан начин (члан 8. став 1),

2) супротно одредбама овог закона не достави обавјештење са образложењем о одбијању захтјева пружаоца платних услуга из члана 6. овог закона за отварање и вођење рачуна (члан 8. став 2),

3) платни налог за извршавање платних трансакција преко текућих рачуна не садржи основне елементе или није попуњен у складу са подзаконским актом донесеним на основу овог закона (члан 69),

4) отвори текући рачун супротно одредбама овог закона (члан 107. став 4),

5) на захтјев потрошача из члана 123. став 1. овог закона не омогући отварање и коришћење основног рачуна и не поступи у складу са одредбама овог закона (чл. 123. и 124),

6) накнаде у вези са основним рачуном наплаћује више него што је прописано одредбама овог закона (члан 125),

7) условљава отварање и коришћење основног рачуна уговарањем додатних услуга у складу са одредбама овог закона (члан 126. став 2),

8) једнострано раскине уговор о основном рачуну супротно одредбама овог закона (члан 127. став 1),

9) обавјештење о раскиду уговора о основном рачуну не достави физичком лицу у складу са одредбама овог закона (члан 127. став 2),

10) обавјештење о раскиду уговора о основном рачуну не садржи упутство о праву физичког лица на приговор и праву на мирно рјешавање спорова у складу са одредбама овог закона (члан 127. став 5),

11) једнострано раскине уговор о платном рачуну који је закључен са физичким лицем супротно одредбама овог закона (члан 127. став 7).

(2) За прекршај из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице пружаоца платних услуга из члана 6. став 1. тачка 1) овог закона, новчаном казном од 1.000 КМ до 7.000 КМ.

Прекршаји платних институција

Члан 172.

(1) Новчаном казном од 5.000 КМ до 35.000 КМ казниће се за прекршај платна институција, ако:

1) пружа платне услуге и остале послове супротно овом закону (члан 12),

2) функцију руководиоца у платној институцији врши лице које није добило претходну сагласност Агенције (члан 14. став 4),

- 3) обавља послове који нису одређени дозволом (члан 23. став 3),
 - 4) не успостави, одржава и унапређује свеобухватне системе управљања и унутрашњих контрола (члан 30. ст. 1. до 3),
 - 5) не одржава висину капитала у складу са овим законом (члан 32. став 1),
 - 6) платне рачуне које води не користи искључиво за извршење платне трансакције (члан 34. став 1),
 - 7) не заштити новчана средства примљена за извршавање платних трансакција у складу са овим законом (члан 35),
 - 8) одобрава кредите у вези са пружањем платних услуга супротно одредбама овог закона (члан 36),
 - 9) не води пословне књиге и не сачињава књиговодствене исправе и финансијске извјештаје (члан 38. ст. 1. до 3),
 - 10) не извјештава, односно не обавјештава Агенцију у складу са утврђеним обавезама (члан 38. став 4),
 - 11) не чува податке и документацију настале у вези са пружањем платних услуга у складу са овим законом (члан 39),
 - 12) не обезбиједи ревизију својих финансијских извјештаја и не достави извјештаје Агенцији у складу са овим законом (члан 40),
 - 13) оснује пословну јединицу изван Републике Српске без добијања сагласности Агенције (члан 42. став 3),
 - 14) без одгађања, не обавијести Агенцију о свакој промјени података, односно наступању других околности битних за давање сагласности ради оснивања пословне јединице изван Републике Српске у складу са овим законом (члан 42. став 6),
 - 15) претходно не обавијести Агенцију о намјери да обављање појединих оперативних послова у вези са пружањем платних услуга екстернализује другом лицу (члан 43. став 2),
 - 16) екстернализује материјално значајне оперативне послове другом лицу супротно овом закону (члан 43. став 3).
- (2) За прекршај из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице у платној институцији, новчаном казном од 1.000 КМ до 7.000 КМ.

Прекршаји пружалаца услуга пружања информација о рачуну

Члан 173.

(1) Новчаном казном од 5.000 КМ до 35.000 КМ казниће се за прекршај правно лице – пружалац услуга пружања информација о рачуну, ако пружа платну услуге из члана 5. став 1. тачка 8) овог закона без уписа у Регистар платних институција који Агенција води у складу са овим законом (члан 21. ст. 1. и 2).

(2) За прекршај из става 1. овог члана казниће се предузетник – пружалац услуга пружања информација о рачуну, новчаном казном од 1.000 КМ до 7.000 КМ.

Прекршаји лица која обављају ревизију

Члан 174.

(1) Новчаном казном од 5.000 КМ до 35.000 КМ казниће се за прекршај привредно друштво за ревизију ако:

1) не обавијести Агенцију о чињеницама и околностима утврђеним овим законом (члан 40. ст. 5. и 6),

2) не достави Агенцији, на њен захтјев, и друге податке, који су јој потребни за надзор над платном институцијом у складу са овим законом (члан 40. став 7).

(2) За прекршај из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице у привредном друштву за ревизију, новчаном казном од 1.000 КМ до 7.000 КМ.

Прекршајни поступак

Члан 175.

(1) Прекршајни поступак покреће се и води у складу са прописима којима се уређује прекршајни поступак.

(2) Утврђивање одговорности и изрицање мјера у складу са овим законом не искључује утврђивање одговорности и изрицање мјера утврђених другим законима.

(3) Ако пружаоци платних услуга у свом пословању не извршавају обавезе и задатке, као и не предузимају мјере и радње дефинисане прописима којим се уређује спречавање прања новца и финансирања терористичких активности, Агенција предузима мјере и обавјештава надлежне органе о сумњи на прање новца и финансирање терористичких активности, издаје прекршајне налоге или покреће прекршајни поступак у складу са законом.

ГЛАВА XI

ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Усклађивање пословања банака

Члан 176.

Банка је дужна да своје пословање и опште акте усклади са одредбама овог закона у року до девет мјесеци од дана његовог ступања на снагу.

Доношење подзаконских аката

Члан 177.

(1) Министар ће у року од три мјесеца од дана ступања на снагу овог закона донијети:

1) Правилник о платном налогу за извршење платних трансакција у конвертибилним маркама (члан 69. став 1),

2) Правилник о условима за обављање платних трансакција које се извршавају у еврима (члан 102. став 4),

2) Правилник о платном рачуну (члан 105. став 5),

3) Правилник о текућем рачуну (члан 107 став 11).

(2) Агенција ће, подзаконске акте прописане овим законом, донијети у року од шест мјесеци од дана његовог ступања на снагу.

(3) До доношење подзаконских аката о отварању, вођењу и затварању текућих рачуна, као и њиховој јединственој структури, примјењују се подзаконски акти који су важили до ступања на снагу овог закона, ако са њим нису у супротности.

Престанак важења Закона

Члан 178.

Ступањем на снагу овог закона престаје да важи Закон о платним трансакцијама („Службени гласник Републике Српске“, број 12/01).

Ступање на снагу

Члан 179.

Овај закон се објављује у „Службеном гласнику Републике Српске“, а ступа на снагу 1. јануара 2027. године.

Број:
Датум:

ПРЕДСЈЕДНИК
НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

Ненад Стевандић